

BİLGİ VE BELGE ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

The Journal of Information and Documentation Studies

Sayı/Issue: 18, Yıl/Year: 2022

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi
The Journal of Information and Documentation Studies

İSTANBUL
UNIVERSITY
PRESS

Sayı/Issue 18, Yıl/Year 2022

E-ISSN: 2148-8975

Dizinler / Indexing and Abstracting

EBSCO Central & Eastern European Academic Source

SOBİAD (<http://atif.sobiad.com/taranan.jsp>)

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Literature, Istanbul, Turkey

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Prof. Dr. Ümit KONYA

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Literature, Istanbul, Turkey

Yazışma Adresi / Correspondence Address

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Balabanağa Mahallesi Ordu Cad, Laleli Cd. No: 6, 34134 Fatih, İstanbul, Türkiye

Telefon / Phone: +90 (212) 455 57 00 / 15926

E-mail: bba@istanbul.edu.tr

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bel>

<http://iupress.istanbul.edu.tr/tr/journal/bba/home>

Yayıncı / Publisher

İstanbul Üniversitesi Yayınevi / Istanbul University Press

İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt,

Fatih / İstanbul, Türkiye

Telefon / Phone: +90 (212) 440 00 00

Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.
Authors bear responsibility for the content of their published articles.

Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.
The publication languages of the journal are Turkish and English.

Haziran ve Aralık aylarında, yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası, hakemli, açık erişimli ve bilimsel bir dergidir.
This is a scholarly, international, peer-reviewed, open-access journal published biannually in June and December.

Yayın Türü / Publication Type: Yaygın Süreli / Periodical

DERGİ YAZI KURULU / EDITORIAL MANAGEMENT BOARD

Baş Editör / Editor-in-Chief

Prof. Dr. İşhak KESKİN – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– ishak.keskin@istanbul.edu.tr

Baş Editör Yardımcıları / Co-Editors-in-Chief

Dr. Ceyhan GÜLER – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Arşivcilik Anabilim Dalı,
İstanbul, Türkiye – ceyhan.guler@istanbul.edu.tr

Dr. Sinan SÜMBÜL – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– sinan.sumbul@istanbul.edu.tr

Yazı Kurulu Üyeleri / Editorial Management Board Members

Prof. Dr. Mehmet CANATAR – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– canatar@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Nedret KILIÇERİ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İstanbul, Türkiye
– nedret.oztokat@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Ümit KONYA – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– uko@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Işıl İlknur SERT – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– isilis@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Hanefi KUTLUOĞLU – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü,
İstanbul, Türkiye – muhkut@istanbul.edu.tr

Dil Editörleri / Language Editors

Elizabeth Mary EARL – İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye – elizabeth.earl@istanbul.edu.tr

Alan James NEWSON – İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye – alan.newson@istanbul.edu.tr

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

- Prof. Dr. Mehmet AÇIKALIN** – İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – acikalin@iuc.edu.tr
- Assoc. Prof. Dr. Mehdi AFZALI** – Islamic Azad University: Zanjan, Islamic Azad University: Zanjan, Faculty of Technical Engineering and Science Department of Information Technology, Tahrán, İran – mehdi.afzali.2@gmail.com, afzali@iauz.ac.ir
- Prof. Dr. Mehmet Ali AKKAYA** – İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İzmir, Türkiye – malizakkaya@gmail.com
- Dr. Fouad BENDIFALLAH** – University of Montreal, Montreal, Kanada – fouad.bendifallah@umontreal.ca
- Dr. Bentenbi CHAIB DRAA TANI** – University of Oran 1 Ahmed Ben Bella, Vahran, Cezayir – chaibdraatani@gmail.com
- Prof. Dr. Rafael Dorian CHELARU** – “Alexandru Ioan Cuza” Police Academy, Faculty of Archival Sciences, Bükreş, Romanya – rafael.chelaru@gmail.com
- Assoc. Prof. Dr. Sherzodjon CHORIYEV** – O‘zbekiston Milliy Universiteti, Tarix Fakulteti, Manbashunoslik va Arxivshunoslik Kafedrası, Taşkent, Özbekistan – sherzodch@rambler.ru
- Prof. Dr. Niyazi ÇİÇEK** – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – ncicek@istanbul.edu.tr
- Abdulbaki DEMİR** – Bibliothèque Nationale Universitaire de Strasbourg, Strasbourg, Fransa – demirabdulbaki26@gmail.com
- Doç. Dr. Güler DEMİR** – Kastamonu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Kastamonu, Türkiye – gulerdemir@kastamonu.edu.tr, gulerdemir2009@gmail.com
- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fahri FURAT** – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – mff@istanbul.edu.tr
- Assoc. Prof. Dr. Shabir Ahmad GANAIE** – University of Kashmir, School of Social Sciences, Library and Information Science, Srinagar, Hindistan – shabir311@rediffmail.com
- Assoc. Prof. Dr. Sumeer GUL** – University of Kashmir, School of Social Sciences, Library and Information Science, Srinagar, Hindistan – sumeersuheel@gmail.com
- Prof. Dr. Samir HACHANI** – Algiers University 2, School of Library Information, Bouzareah, Algeria – samir.hachani@univ-alger2.dz
- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Özhan KALAÇ** – Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Manisa, Türkiye – ozhan.kalac@cbu.edu.tr, ozhankalac@gmail.com
- Dr. Balázs KÁNTÁS** – Magyar Nemzeti Levéltár (The National Archives of Hungary), Budapeřte, Macaristan – kantasbalazs@gmail.com
- Dr. Torab NAJJARI** – University of Tabriz, Faculty of Education and Psychology, Tebriz, İran – najjari2005@yahoo.com
- Dr. Bogdan Florin POPOVICI** – Arhivele Naționale ale României (The National Archives of Romania), Bükreş, Romanya – bogdanpopovici@gmail.com
- Prof. Dr. Zumrad RAKHMONKULOVA** – O‘zbekiston Milliy Universiteti, Tarix Fakulteti, Manbashunoslik va Arxivshunoslik Kafedrası, Taşkent, Özbekistan – zumradrahmankulova@gmail.com
- Prof. Dr. Toni SAMEK** – University of Alberta, School of Library and Information Studies, Edmonton, Alberta, Kanada – asamek@ualberta.ca, toni.samek@ualberta.ca
- Prof. Dr. Muhammad Shahid SOROYA** – Minhaj University Lahore, School of Library & Information Sciences, Lahor, Pakistan – provc@mul.edu.pk
- Assoc. Prof. Dr. Hui-Yun SUNG** – National Chung Hsing University, Graduate Institute of Library and Information Science, Taichung, Tayvan – hsung@dragon.nchu.edu.tw
- Piroska SZABÓ** – Országos Széchényi Könyvtár (National Széchényi Library), Budapeřte, Macaristan – szabo13piroska@gmail.com
- Prof. Dr. Burçak ŞENTÜRK** – Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Müessese Arşivleri Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – burcaksenturk@marmara.edu.tr
- Natalia TASITS** – Moscow State University, Moskova, Rusya – ocpk@vniidad.ru
- Doç. Dr. Malik YILMAZ** – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Erzurum, Türkiye – malik.yilmaz@atauni.edu.tr
- Prof. Dr. Murat YILMAZ** – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Bilgi Yönetimi ve Teknolojisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye – myz@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Sohaimi ZAKARIA** – Universiti Teknologi MARA, Faculty of Information Management, Shah Alam, Malezya – sohaimiz@uitm.edu.my

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik ve Yükseköğretim Kurumlarının Arşiv Mevzuatının Değerlendirilmesi
Regulation on the Archival Services of the State and Evaluation of Archival Legislation of Higher Education Institutions
Turgay Kır, Bahadır Kır 1
- Library Use of Undergraduate Students in the Distance Education Process Due to the Covid-19 Pandemic: The Case of Bartın University
Covid-19 Pandemisine Bağlı Uzaktan Eğitim Sürecinde Lisans Öğrencilerinin Kütüphane Kullanımı: Bartın Üniversitesi Örneği
Ülkü Özgüven, Burak Beygirci 33

Editöre Mektup / Letter to the Editor

- Information Versus Intelligence: The Legitimate Approximation and Variability Between Processed Data and Evidence-Based Knowledge
Bilgiye Karşı Zeka: İşlenmiş Veri ile Kanıt Dayalı Bilgi Arasındaki Meşru Yaklaşım ve Değişkenlik
Tunde Toyese Oyedokun, Olabisi Fadeke Adesina, Laaro Dolapo Medinat, Zainab Olanihun Ambali 51

Kitap Değerlendirmesi / Book Review

- Dünü ve Bugünü ile Efemera
Ephemera with Past and Present
Gülcihan Sancaktar 55

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik ve Yükseköğretim Kurumlarının Arşiv Mevzuatının Değerlendirilmesi

Regulation on the Archival Services of the State and Evaluation of Archival Legislation of Higher Education Institutions

Turgay Kır¹ , Bahadır Kır²

¹Avukat-Döner Sermaye İşletmesi Müdürü V., Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sivas, Türkiye

²Genel Sekreter Yardımcısı-Hukuk Müşaviri V., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas, Türkiye

ORCID: T.K. 0000-0003-0132-814X;
B.K. 0000-0003-2140-8737

Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Turgay Kır,

Döner Sermaye İşletmesi Müdürü V., Sivas Bilim ve

Teknoloji Üniversitesi, Sivas, Türkiye

E-mail: turgaykir@windowslive.com

Başvuru/Submitted: 23.09.2022

Revizyon Talebi/Revision Requested: 24.11.2022

Son Revizyon Talebi/Last Revision Received:

26.11.2022

Kabul/Accepted: 22.12.2022

Published Online: 30.12.2022

Atf/Citation: Kır, T., & Kır, B. (2022). Devlet arşiv hizmetleri hakkında yönetmelik ve yükseköğretim kurumlarının arşiv mevzuatının değerlendirilmesi. *Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi*, 18, 1–32. <http://doi.org/10.26650/bba.2022.18.1179469>

Öz

Cumhuriyetin ilanından sonra çıkarılan arşiv hizmetleri ile ilgili ilk yasal düzenleme 1934 tarihli Kararname'dir. 1934 tarihli Kararname sonrasında arşiv hizmetleriyle ilgili birçok yasal düzenleme yürürlüğe girmiştir. 2019 yılında ise Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik yayımlanarak uygulamaya konulmuştur. Yükseköğretim kurumları Yönetmelik'in yükümlülerinden biridir. İlgili Yönetmelik'in 33. maddesi çerçevesinde yükseköğretim kurumlarının 6 ay içerisinde kendi arşiv yönergelerini hazırlamaları ve eski yönetmeliğe dayanarak çıkarmış oldukları yönetmelik ve yönergelerini yürürlükten kaldırmaları gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, 2019 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik'in yükümlülerinden biri olan yükseköğretim kurumlarının ilgili Yönetmelik'e göre arşiv mevzuatını düzenleyip düzenlemediklerini, düzenlemiş iseler nasıl düzenlediklerini ele alarak değerlendirmektir. Çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada; Mevzuat Bilgi Sistemi (MBS), Kamu Mevzuat Sistemi (KMS), Resmî Gazete İnternet Sitesi, yükseköğretim kurumlarının kendi internet sitelerinde yer alan arşiv mevzuatına ilişkin dokümanlar ve alanyazında yer alan dokümanlar kullanılmıştır. Verilerin analizi betimsel analiz yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının (YÖK) internet sitesinde "Üniversiteler" sekmesi altında yer verilen 208 yükseköğretim kurumunun arşiv mevzuatına; MBS, KMS, Resmî Gazete İnternet Sitesi ve yükseköğretim kurumlarının kendi internet sitelerinde yapılan taramalar ile ulaşılmış ve ulaşılan arşiv mevzuatı değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme neticesinde 35 yükseköğretim kurumunun ilgili Yönetmelik'in 33. maddesi doğrultusunda hareket etmedikleri veya mevzuatlarını doğru bir şekilde hazırlamadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Arşiv, Arşiv belgesi, Arşivlik belge, Yükseköğretim kurumları, Arşiv mevzuatı

ABSTRACT

The Decree dated 1934 was the first legal regulation regarding archival services issued after the declaration of the Republic. Following the Decree dated 1934, many legal regulations regarding archival services have been initiated. The Regulation on the Archival Services of the State was published and put into force in 2019. One of the obligations of this Regulation relates to higher education institutions. These institutions are supposed to prepare their own archive directives within six months under the scope of Article 33 of the related Regulation and to abolish the regulations and directives they have issued based on the repealed regulation. This research aims to evaluate whether the higher education institutions, one of the obligations of the Regulation published and put into force in 2019, regulate the archival legislation according to the related Regulation, and if so, how they regulate it. A case study method was used in this study. Legislation Information System (LIS), Public Legislation System (PLS), Official Gazette Internet Site, documents related to archival legislation in the websites of higher education

institutions, and documents in the literature were used in the research. The analysis of the data was carried out through the descriptive analysis method. The archival legislation of 208 higher education institutions, included under the “Universities” tab on the website of the Council of Higher Education (CHE), LIS, PLS, Official Gazette Internet Site, and higher education institutions' own websites, were accessed and the obtained archival legislation was evaluated. As a result of the evaluation, it was seen that 35 higher education institutions did not act in accordance with Article 33 of the relevant Regulation or did not prepare their legislation correctly.

Keywords: Archive, Records (archives), Archival document, Higher education institutions, Archival legislation

EXTENDED ABSTRACT

The Decree dated 1934 was the first legal regulation regarding archival services issued after the declaration of the Republic. After the Decree dated 1934 was issued, many laws, decree-law, and directives related to archival services were published were initiated after Parliamentary discussion. The Regulation on Archival Services of the State was issued and put into force in 2019. One of the obligations of the related Regulation came from higher education institutions. According to Article 33 of the Regulation, higher education institutions were supposed to prepare their own archival instructions within six months and abolish the regulations and directives they have issued based on the repealed regulation. This research aims to evaluate whether the higher education institutions, one of the obligees of the Regulation on Archival Services of the State published and put into force in 2019, regulate the archival legislation according to the relevant Regulation, and if so, how they regulate it. One of the qualitative research designs, the case study method, was used in the study. In the research, the Legislation Information System (LIS), Public Legislation System (PLS), Official Gazette Internet Site, documents related to archival legislation in higher education institutions' own websites, and documents in the literature were used. The analysis of the data was carried out through the descriptive analysis method. In the research, the archive legislation of 208 higher education institutions included under the “Universities” tab on the website of the Council of Higher Education (YÖK), Legislation Information System, Public Legislation System, Official Gazette Internet Site, and higher education institutions' own websites were accessed and the obtained archival legislation was evaluated. As a result of the evaluation, the following has been observed;

- 15 higher education institutions (Bolu Abant İzzet Baysal University, Aydın Adnan Menderes University, Akdeniz University, Manisa Celal Bayar University, Çanakkale Onsekiz Mart University, Dicle University, Gaziantep University, Hacettepe University, Harran University, Istanbul Technical University, Kırıkkale University, Kocaeli University), Trakya University, Van Yüzüncü Yıl University and Yeditepe University) did not act in accordance with Article 33 of the Regulation on Archival Services of State and did not repeal the Regulations that they should have abolished,
- 1 higher education institution (Çanakkale Onsekiz Mart University) did not abolish the Regulation which should have been repealed, and the regulation was published twice in the Public Legislation System,

- 6 higher education institutions (Atılım University, Balıkesir University, Işık University, Karadeniz University, Karadeniz Technical University, Mimar Sinan Fine Arts University, Sakarya University) abolished the regulations by acting in accordance with Article 33 of the Regulation on Archival Services of the State,
- 1 higher education institution (Altınbaş University) repealed its regulation by acting in accordance with Article 33 of the Regulation on Archive Services of the State,
- 15 higher education institutions (Anadolu University, Eurasia University, Bartın University, Beykent University, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kırıkkale University, Kilis 7 Aralık University, Marmara University, Istanbul Ayyansaray University, Istanbul Yeni Yüzyıl University, Ondokuz Mayıs University, Sinop University, Üsküdar University, Van Yüzüncü Yıl University, Yozgat Bozok University) did not act in accordance with Article 33 of the Regulation on Archival Services and did not repeal the Directives that they should have abolished,
- 20 higher education institutions (Bilecik Şeyh Edebali University, Altınbaş University, Atılım University, Bahçeşehir University, Fenerbahçe University, Haliç University, Iğdır University, Karadeniz Technical University, Istanbul Galata University, Istanbul Medipol University, Istanbul Rumeli University, Istanbul Health and Technology University, Istanbul Commerce University, Izmir Concept Vocational School, Izmir Tınaztepe University, Kayseri University, Konya Food and Agriculture University, Maltepe University, Mimar Sinan Fine Arts University, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University) made legal regulations as regards archival services with names such as directives, procedures and principles, and guides,
- 6 higher education institutions (Altınbaş University, Bahçeşehir University, Fenerbahçe University, Istanbul Rumeli University, Istanbul Health and Technology University, Konya Food and Agriculture University) included the abrogated legislation in the basis or legal basis of their legislation,

When the findings obtained in the study are collectively evaluated, the fact that higher education institutions within the scope of the Regulation on Archival Services of the State do not face sanctions as a result of not complying with their obligations unfortunately shows that the archives are left to the initiative of the obliged parties. After the inspections carried out by the General Directorate of State Archives between 1990-1993 and within thirty years over the observed results, the following are observed:

- The current legislation is inadequate,
- The existing provisions are not applied correctly,

- Those who prepare the archival legislation of the institution do not have dominion over the issue and/or do not give the necessary importance to the issue,
- The institutions ignore the archives and do not pay the required attention,
- Archives are either destroyed or left to perish in unsuitable places/conditions as a result of the fact that criminal sanctions are not included in the legislation.

With the amendment to be made in the Regulation on Archival Services of the State, the following policy recommendations could be presented: imposing a penal sanction on those who do not comply with their obligations, regular inspections by the Presidency of State Archives and increasing the frequency of inspections, regular trainings on archival services by the State Archives Presidency, and clear identification of the units and persons responsible for archives in institutions.

In the literature review, no study was found in which the archival legislation of institutions and organizations was evaluated. As such, this study will be the first in literature in this context.

GİRİŞ

Birçok ülkede var olmayan arşiv zenginliğine sahip ülkemizde arşiv konusuna ne yazık ki gereken önem verilmemektedir. Bu konuda yaşanılmış acı olaylar belli aralıklarla tekrarlanıp durmaktadır. 1931 yılında, asla affedilmesi ve unutulması mümkün olmayan bir gaflet neticesi, İstanbul Defterdarlığı Maliye Arşivi'nde bulunan askerî, malî, ticarî, siyasî, hukukî, edebî, sanayi, denizcilik ve bilim tarihimize ait evrakın bir kısmı, Osmanlı dönemi arşiv malzemesi, millî hâfizamızın bir bölümü, Bulgaristan'a okkası üç kuruş on paraya hurda kâğıt olarak satılmıştır¹ (Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, 1994, s. xiii). Anadolu Selçuklu Devleti'ne başkentlik, Osmanlı Devleti'ne ise eyalet merkezliği yaptığı için Türkiye'nin en zengin arşivine sahip olması gereken Konya, 1987 yılında 76 kamyon ile arşivini Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları A.Ş.'ye (SEKA) göndererek imha etmiştir. Benzer bir olay da Trabzon'da yaşanmıştır. I. Dünya Savaşı sırasında Trabzon'un Rus işgali tehlikesi karşısında dönemin valisi tarafından il dışına çıkartılarak korunan ve tehlike ortadan kalkınca geri getirilen ildeki bütün arşiv malzemesi (Trabzon Vilayet Arşivi), 1982 yılında imha edilmiştir (Küçükdağ, 1998, s. 228-229). Basın Yayın Genel Müdürlüğü Arşivi, CHP Grup Toplantı Tutanakları, Adalet Partisi Arşivi, İETT Arşivi de 1980 sonrası SEKA'da imha edilmiştir (Yıldız, 2006a, s. 21). 2009 yılında ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığının Doğu Anadolu'daki birimlerinden yüklenen onbinlerce iskân belgesi SEKA'da imha edilmiştir (Bardakçı, 2010). Yukarıda verilen örnekler ülkemiz arşivlerinde kasıtlı ve kasıtsız şekilde yaşanan olumsuzluklardan sadece birkaçını ifade etmektedir. Bu ve benzeri meydana gelen olaylar millî hafızamız olan arşivlere sahip çık(a)madığımızın göstergesidir.

Cumhuriyetin ilanından sonra arşiv hizmetleriyle ilgili olarak ilk yasal düzenleme 1934 tarihli Resmî Evrak ve Defterlerden Lüzumsuz Olanlarının Ne Suretle Yok Edileceğine Dair Kararname ile yapılmıştır. Söz konusu Kararname'yi birçok yasal düzenleme takip etmiş olup son olarak 2019 yılında Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'in yükümlülerinden biri de yükseköğretim kurumlarıdır. İlgili Yönetmelik'in 33. maddesi çerçevesinde yükseköğretim kurumlarının 6 ay içerisinde kendi arşiv yönergelerini hazırlamaları ve eski yönetmeliğe dayanarak çıkarmış oldukları yönetmelik ve yönergelerini yürürlükten kaldırmaları gerekmektedir.² Çalışmada YÖK'ün

1 Tarihi evrakımız vagonlarla Bulgaristan'a gönderilirken bu durumu Son Posta Gazetesi yazarı İbrahim Hakkı Konyalı tespit etmiştir. Kendisi ilgili makamlara müracaat ederek bu işlemin durdurulması için çalışmış ancak başarılı olamamıştır. Daha sonra Muallim Cevdet İnançalp olayın takipçisi olmuş; evrak satışının incelenerek yapılan usulsüzlüğe son verilmesini istemiştir. Dönemin Başbakan'ı İsmet İnönü'ye yazmış olduğu mektubun cevabını 1 ay sonra alan Muallim Cevdet'in girişimleri sayesinde evrak satışı durdurulmuştur (Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı, 1993; Büyükoçkun, 1997, s. 203-211; Günaydın, 2016, s. 195-220; Anameriç ve Rukancı, 2008, s. 111).

2 18 Ekim 2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik öncesi yürürlükte olan 16 Mayıs 1988 tarihli ve 19818 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 45. maddesi ile de 6 aylık bir süre öngörülmüştür. Yönetmelik'e tabi mükelleflerin arşiv hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, tasnif usul ve esaslarını

internet sitesinde “Üniversiteler” sekmesi altında yer verilen 208 yükseköğretim kurumundan; yönetmelik, yönerge, usul ve esas, kılavuz, genelge, prosedür adı altında arşiv hizmetlerine yönelik olarak bir düzenlemeye giden yükseköğretim kurumlarının arşiv mevzuatı ele alınarak değerlendirilmiştir.

1. Arşiv Teriminin Tanımı

Türk Dil Kurumu (TDK) Türkçe Sözlük'te ve Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Sosyal Bilimler Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü'nde; “*Belgelik*” (TDK, 2011, s. 157; TÜBA, 2011, s. 70), Arşivcilik Terimleri Sözlüğü'nde; “(1) *Arşivlik değeri nedeniyle, yaratılmalarından sorumlu kişilerce, kendi kullanımları için, bunların işlevsel haleflerince veya arşivler tarafından, elenerek veya elenmeden saklanan, güncel olmayan evraklar. (2) Arşivlerin çoğaltımı, koruması ve yaygınlaştırmasıyla yükümlü kuruluş. Arşiv hizmeti veya arşiv kurumu da denir. (3) Arşivlerin korunduğu ve kullanıma sunulduğu bina ya da bina bölümü. Arşiv deposu da denir. (4) Arşivlerin parçalarını oluşturan unsurlardan herbiri. Arşiv belgesi de denir.*” (Arşivcilik terimleri sözlüğü, 1995, s. 5) şeklinde olmak üzere geniş bir biçimde tanımlanan arşiv terimi Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü'nde ise; “*Özel ve/veya tüzel kişiler tarafından üretilen veya alınan, arşivsel değere sahip belgeleri belirli standartlar dahilinde seçme, koruma ve kullanıma sunmaktan sorumlu kurum ve bunların saklandığı yer. Ayrıca bu terim, çoğunlukla arşivsel değere sahip belgeleri ifade etmek içinde kullanılmaktadır.*” (Karakaş, Rukancı ve Anameriç, 2009, s. 4) şeklinde tanımlanmaktadır.

Arşiv terimi farklı şekillerde tanımlanabilmektedir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin tasnifini yeniden düzenlemek üzere 1936 yılında Macaristan'dan getirtilen Türk tarihçisi ve aynı zamanda arşiv uzmanı olan Dr. Lajos Fekete arşiv terimini; “*Tabii veya hukuki bir şahsiyetin, resmi muamelelerinden hasıl olan ve yanında bulundurması icab eden yazılmış, resmedilmiş veya tabedilmiş evrakın tekmididir.*” (Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı, 1994, s. vii-viii; Binark, 1980, s. 4) şeklinde, Aren arşiv terimini; “*Bir devletin, bir şehrin veya bir şahsın geçmişine ait belgelerin topluluğudur.*” (Aren, 1976, s. 13) şeklinde, Delmas arşiv terimini; “*Niteliği ne olursa olsun, bir kişi, idari grup veya birleşik mevcudiyetin yaptığı iş ve faaliyetleri sonucu otomatik ve organik olarak toplanan bütün dokümanlardır.*” (Delmas, 1991, s. 1) şeklinde tanımlarken, 1962 yılında Madrid'de toplanan VII. Milletlerarası Arşiv Yuvarlak Masa Konferansı'nda yapılan ve konferansa katılan ülkelerce benimsenen ortak arşiv tanımı ise; “*a – Müesseselerin veya gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri neticesi teşekkül eden ve bir maksatla muhafaza edilen dokümantasyon; b – Bu dokümantasyona bakan müessese; c – Bunları barındıran yerler.*” (Başbakanlık, 1962, s. 4) şeklindedir.

göstermek üzere, Başbakanlığın uygun görüşünü almak suretiyle 6 ay içerisinde kendi arşiv yönetmeliklerini yayımlamaları ve kendi yönetmelikleri yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerinin uygulanmaya devam olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde arşiv; "Kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan iş ve işlemler, haberleşmeler ile gerçek veya tüzel kişilerin gördükleri hizmetler neticesinde oluşan belgelerin barındırıldığı yerleri," (Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2019) şeklinde tanımlanırken arşivin; "Tabi olunan mevzuat hükümlerine, meslekî ilke ve standartlara uygun biçimde sahip olduğu arşiv değeri taşıyan belgeleri koruma ve hizmete sunma sorumluluğunu yerine getiren türü ve görev kapsamına göre çeşitli ölçeklerde oluşturulmuş bilgi-belge merkezidir." (Rukancı, Anameriç ve Başar, 2021, s. 2) şeklinde geniş bir tanımda bulunmaktadır.

2. Belge, Arşiv Belgesi, Arşivlik Belge ve Saklanması Gerek Görülme Belge

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in "Amaç" başlıklı 1. maddesinde arşiv terimi yerine belge, arşiv belgesi ve arşivlik belge terimlerine değinilmiş olması hasebiyle; belge, arşiv belgesi, arşivlik belge ve saklanması gerek görülme belge terimlerinin de sırasıyla tanımlarının yapılması gerekli görülmüştür.

TDK Türkçe Sözlük'te; "Bir gerçeğe tanıklık eden yazı, fotoğraf, resim, film vb., vesika, doküman" (TDK, 2011, s. 299), TÜBA Sosyal Bilimler Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü'nde; "Bir kişi ya da kuruluşça üretilen, gelecekte kültürel, yönetsel ya da hukuksal nedenlerden dolayı kullanılabilir ve dolayısıyla kanıt niteliği de taşıyabilecek her türden kaydedilmiş bilgi" (TÜBA, 2011, s. 138), Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü'nde ise; "Bir şahıs, kurum ya da kuruluş tarafından üretilen ya da kuruluşa gelen, fiziksel yapısı ya da özelliği ne olursa olsun, gelecekte kültürel, idari ve hukuki nedenlerden dolayı kullanılabilir ve dolayısıyla kanıt niteliği de taşıyabilecek her türden kaydedilmiş bilgi" (Karakaş, Rukancı ve Anameriç, 2009, s. 8), şeklinde tanımlanan belge terimi Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (2018) "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; "Gerçek ve tüzel kişilerin iş ve işlemleri neticesinde oluşturulan, bilgi içeren, yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik kaydı," şeklinde, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in (2019) "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde ise; "Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin iş ve işlemleri neticesinde oluşan, üretim biçimleri ve donanım ortamları ne şekilde olursa olsun bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik kaydı," şeklinde tanımlanmıştır.

Binark'ın; "İlmî, resmî ve pratik gayelere yarayabilecek ve doğru bilgi ihtiva eden, bölünmez en küçük arşiv birimidir. Bir arşiv belgesi, bir veya birkaç yaprak, herhangi bir defter veya cilt, bir plâk, bir film de olabilir." (Binark, 1980, s. 7) şeklinde tanımladığı arşiv belgesi terimi Arşivcilik Terimleri Sözlüğü'nde; "Arşivlerin parçalarını oluşturan unsurlardan herbiri" (Arşivcilik terimleri sözlüğü, 1995, s. 5), Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü'nde; "İdari ve/veya entelektüel kullanımı nedeniyle saklanıp düzenlenen arşivsel değere sahip

belge” (Karakaş, Rukancı ve Anameriç, 2009, s. 4), Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin “*Tanımlar*” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; “*Son işlem tarihi üzerinden yirmi yıl geçmiş veya üzerinden on beş yıl geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış olup da işlevi bulunmayan, varsa tâbi olduğu mevzuattaki saklama sürelerini tamamlaması nedeniyle Devlet Arşivleri Başkanlığına devredilmesi gereken belgeyi,*” (Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2018), Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in “*Tanımlar*” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise; “*Son işlem tarihi üzerinden yirmi yıl geçmiş veya on beş yıl geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış bulunan ve günlük iş akışı içinde işlevi bulunmayan, varsa tâbi olduğu diğer mevzuatlar ile saklama planlarındaki saklama sürelerini tamamlayan, üretim biçimleri, donanım ortamları ne şekilde olursa olsun geleceğe, tarihi, siyasi, sosyal, kültürel, hukuki, idari, askeri, iktisadi, dini, ilmi, edebi, estetik, biyografik, jeneolojik ve teknik herhangi bir değer olarak intikal etmesi gereken ve bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik ortamlarda üretilmiş belgeyi,*” (Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2019) şeklinde tanımlanmaktadır.

Kısaca potansiyel arşiv belgesi (Rukancı, Anameriç ve Başar, 2021, s. 4) şeklinde de tanımlanan arşivlik belge terimi, Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin “*Tanımlar*” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; “*Süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanmayan veya bu süreyi doldurmasına rağmen güncelliğini kaybetmeyen, hizmetin yürütülmesi açısından işlevi olan, birim veya merkezi arşivde saklanan belgeyi,*” (Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2018) şeklinde, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in “*Tanımlar*” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise; “*Süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanmayan veya bu süreyi doldurmasına rağmen güncelliğini kaybetmeyen, hizmetin yürütülmesi açısından işlevi olan belgeyi,*” (Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2019) şeklinde tanımlanmıştır.

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in “*Tanımlar*” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde saklanmasına gerek görülmeyen belge; “*Cari işlemleri devresinde bir değere sahip olduğu halde, ileride kullanılmasına gerek görülmeyen, arşiv belgesi ile arşivlik belge dışında kalan, hukuki kıymetini ve bir delil olma vasfını kaybetmiş belgeyi,*” (Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2019) şeklinde tanımlanmıştır.

3. Arşivin Önem ve Değeri

Geçmiş ile bugün ve gelecek arasında irtibat kurmak gibi hayatî bir görev üstlenen arşiv, insanın sahip olduğu şuurulu hafızasının temeli, hiç şüphesiz bir milletin en değerli hâzinesi, kimlik belgesi, hatıratı, ülkenin tapu senedi ve devlet varlığının hafızası hüviyetindedir (Binark, 1980, s. 11; Binark, 1989, s. 27; Delmas, 1991, s. 1; Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993, s. vii; Keskin, 2014, s. 30-40).

Arşivin önem ve değeri, alan ile ilgili literatürde ana hatlarıyla şu şekilde belirtilmektedir:

1. Milli hafıza olan tarihin temel dayanağıdır (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. x).
2. Devlet hâkimiyetinin bir parçasıdır (Delmas, 1991, s. 1).
3. İnsanın sürekliliğinin ve dünyadaki yaşama şartları içerisindeki değişikliklere uyumunun kanıtıdır (Delmas, 1991, s. 16).
4. Devletin ve kişilerin haklarını ve milletlerarası ilişkileri belgeler ve korur.
5. Bir konuyu aydınlatmaya, düzenlemeye ve tesbite yarar.
6. Ait olduğu devrin örf ve âdetlerini, sosyal yapısını, kurumlarını ve bunlar arasındaki ilişkileri ortaya koyar. Bu özellikleri sebebiyle de, her türlü bilimsel araştırmalara imkân sağlar.
7. Tarih öğretiminde birinci el kaynak kullanımının merkezindedir (Tokdemir ve Akkoç, 2021, s. 5).
8. Bilgi ve düşünce alışverişi sağlar (Binark, 1994, s. 109).
9. Milli kalkınmada önemli bir rol oynar (Wilfred, 1972, s. 158).
10. Milli birliğin gelişmesine yardımcı olur (Wilfred, 1972, s. 159).

Arşiv konusuna büyük bir önem ve değer veren gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler geçmiş ile yaşanan çağ arasında köprü vazifesi gören arşivlerin, devletin en kıymetli hâzinesi, devlet varlığının ve idarenin hâfızası olduğuna inanmakta ve ülke ve millet geleceğinin teminatı olarak görmektedirler. Hiç şüphesiz ki arşiv ülkemiz ve milletimiz için de büyük bir önem ve değer taşımaktadır (Binark, 1980, s. 11; Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993, s. VII; Halaçoğlu, 1998, s. 7).

Bir ülkede arşiv ve arşivler yok ise bu durum ortada bir devletinde var olmadığının göstergesidir (Binark, 1980, s. 11). Bu konuda verilebilecek en üzücü örneklerden ilki 1 Mart 1992-14 Aralık 1995 tarihleri arasında yaşanan Bosna Savaşı'nda, Sırp topçusunun Bosna-Hersek'in başkenti Saraybosna'da ilk olarak arşiv depolarını yok etmesi olmuştur ki, bu durumu Prof. Dr. Fehim Nametak; "*Tarihimiz yok oldu.*" diyerek dile getirmiştir (Bosna Savaşı, 2022; Özkul, 2000a, s. 9). Arşiv-devlet ilişkisinde verilebilecek çarpıcı ikinci örnek ise 1998-1999 Kosova Savaşı'nda Sırpların arşiv belgelerini taşımaları olmuştur ki dönemin Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürü İsa Özkul bu durumun sonuçlarını; "*Ne mi vardı orada; orada Kosova'nın fethinden itibaren Osmanlı idaresi tarafından tutulan arşiv belgeleri, Tito'nun*

yapmış olduğu reformlarla ilgili, toprak reformuyla ilgili belgeler, son nüfusla ilgili kayıt defterleri, tapu defterleri, bunların hepsi gitmiş. Ayrıca, disiplinsizliğin, devletin olmayışının ve arşivin olmayışının sonucunu orada gördüm. Hiçbir insanın kimliği yok, pasaportu yok, arabasının plakası yok, evinin tapusu yok. Hiçbirisini isbat edemiyorlar.” şeklinde ifade etmektedir (Kosova Savaşı, 2022; Özkul, 2000a, s. 9). Arşivlerdeki malzemelerin bir bölümü idareyi ilgilendirirken diğer bir bölümü ise toplum yararına ve bilimsel her türlü araştırma ve incelemelere ilk elden kaynak olma özelliğine sahiptir. Bundan ötürü, bir devletin ve milletin tarihi, devlet ve millet hayatının öz çizgileri demek olan arşivlerdedir (Binark, 1980, s. 11-12).

4. Osmanlı İmparatorluğu’ndan Günümüze Türkiye’de Arşiv Anlayışı

Osmanlı Devleti’nde, kuruluştan itibaren bir arşiv fikrinin varlığı; kayıtların defter şeklinde tanzimi ile ilgili emirlerden, günümüze ulaşan belgelerin tanzim ediliş tarzından ve çok dikkatli ve özenli bir şekilde korunmuş olmalarından anlaşılmaktadır.

Kese, torba ve sandıklarda muhafaza edilen arşivlik malzeme, ilk dönemde devlet gelirleri, altın, gümüş akçeler ve değerli eşyalar ile birlikte saklanmış, divan defterleri ve battallarının nereye konulacağı ve muhafazası için zaman zaman emirler verilmiştir. 1774-1789 yılları arasında başlayan ıslahat hareketleri, arşivcilik alanında da kendisini göstermiş, devlet kayıtlarının korunması ve önemi konusunda, bir bakıma günümüz arşivciliğine de kılavuzluk eden düzenlemeler gerçekleştirilmiştir (Özkul, 2000b, s. 26-27).

Evrakın korunması ve modern bir şekilde tanzimi çalışmaları 1845 yılına rastlar ki 1845 yılında dönemin Maliye Nazırı Enderun’daki tarihî vesika ve defterleri düzenlemeye çalışır. Tam anlamıyla modern arşivcilik ise 1846 yılında Hazine-i Evrak Nezareti’nin kurulmasıyla başlar ve bugünkü Devlet Arşivleri Başkanlığının çekirdeğini oluşturur. Aynı yıl modern bir arşiv binasının inşasına başlanılmış ve 1849 yılında ilk modern Hazine-i Evrak binasının inşaatı tamamlanmıştır. Nezaretin başına Türkiye’de modern arşivciliğin mimarı kabul edilebilecek olan Es-Seyyid Hasan Muhsin Efendi atanır. Hasan Muhsin Efendi, 1849 yılında Hazine-i Evrak Nizamnâmesi’ni yayınlarak Türk arşivciliğini belli bir düzen altına alır (Devlet Arşivleri Başkanlığı, b.t.; Özkul, 2000b, s. 28-29).

Hazine-i Evrak, Osmanlı Devleti’nin sona ermesinden sonra ve Cumhuriyet’in ilânından önce “Mahzen-i Evrak Mümeyyizliği” adı ile yeniden teşkilâtlandırılmış; 1923, 1927, 1929, 1933, 1937, 1943 ve 1954 yıllarında yapılan değişikliklerle ya adı ya da bağlı olduğu yer değişen Hazine-i Evrak 1982 yılında yapılan düzenleme ile Başbakanlık Teşkilâtı içerisinde Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı adını almıştır. 1976 yılında ise Başbakanlık Müsteşarlığına bağlı Ankara’da Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı kurulmuştur³ ki bu dairenin görevi, 3473

3 Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı, Başbakanlık Müsteşarlığının 12/10/1976 tarihli ve 388.2/09796 sayılı onayı ile kurulmuştur. Bu düzenleme ile Arşiv Teşkilatı, Başbakanlık Teşkilatı içerisinde Arşiv Genel Müdürlüğü ve Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı olmak üzere iki müstakil birim şeklinde temsil edilmeye başlanmıştır (Yıldız, 2006b, s. 22).

sayılı Kanun'a (1988) tabi kurum ve kuruluşlarda teşekkül eden, Millî Mücadele, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ve Cumhuriyet dönemlerine ait arşiv malzemesini tespit etmek, arşiv disiplini esaslarına göre tanzim edip devletin ve bilim insanlarının hizmetine sunmak ve denetlemektir. 3056 sayılı Kanun (1984) ile Cumhuriyet Arşivi, Osmanlı Arşivi ve Dokümantasyon Daire Başkanlıklarını kapsayan Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü kurulmuş, 703 sayılı *Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname* (2018) ile kapatılan Genel Müdürlük Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Devlet Arşivleri Başkanlığı adı ile yeniden kurulmuştur (Devlet Arşivleri Başkanlığı, b.t.).

5. Arşiv İle İlgili Mevzuat Çalışmaları

Literatür incelendiğinde, Türkiye'de şimdiye kadar arşiv mevzuatı çalışmaları, arşiv mevzuatının durumu, değerlendirilmesi ve temel karakteristiği hakkında ulusal ve kurumsal düzeyde bazı araştırmaların yapıldığı görülmektedir (Aldan, 1976, s. 41-56; Aldan, 1977a; Aldan, 1977b; Binark, 1980, s. 228-235; Ar, 1982; Çiçek, 2012; Keskin, 2012; Keskin, 2013; Keskin, 2016). Bu araştırmalar mevzuat çalışmalarının bir kısmının yürürlüğe girdiğini, diğer bir kısmının da tasarı ve taslak aşamalarında kaldığını göstermektedir. Bu mevzuat çalışmalarının bir kısmı Türkiye'nin kamu kurum ve kuruluşlarının arşiv çalışmalarını ilgilendirmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları düzeyinde yürürlüğe giren mevzuat çalışmalarından bir kısmı yükseköğretim kurumları hakkında çıkartılan mevzuattır. Yükseköğretim kurumlarında arşiv hizmetleri ile ilgili olarak Türkiye'de bugüne kadar tespit edebildiğimiz yapılmış olan mevzuat çalışmalarına Tablo 1'de yer verilmiş olup bunların haricinde Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne değişik tarihlerde kurum ve kuruluşlara gönderilen genelge ve tamimler de bulunmaktadır.

Tablo 1: 1923-2022 Yılları Arasında Arşiv Hizmetleri İle İlgili Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Sıra	Resmî Gazete Tarihi	Resmî Gazete Sayısı	Düzenlemenin Tarihi/Sayısı/Adı
1	4/10/1934	2820	19/9/1934 tarihli ve 2/1282 sayılı Resmî Evrak ve Defterlerden Lüzumsuz Olanlarının Ne Suretle Yok Edileceğine Dair Kararname
2			12/1/1935 tarihli ve 2/1849 sayılı Ankara'da Modern Arşivcilik Hizmetlerinin Gerektirdiği Bir Arşiv Binası Yapılması, Bu Binaının Yerinin Tesbiti, Plân ve Haritasının Hazırlanması, Maliyetinin Hesaplanması, Avrupa'ya Arşivist Yetiştirilmek Üzere Öğrenci Gönderilmesi ve Bütün Bu İşler İçin Başvekâlet, Millî Müdafaa, Maliye, Nafia ve Maarif Vekillikleri ile Türk Tarih Tetkik Cemiyeti'nden Seçilecek Birer Kişiden Bir Komisyon Kurulması ve Hazırlanacak Raporun Başvekâlet'e Verilmesi Hakkında Kararname (Binark, 1980, s. 228)

3	26/1/1935	2913	16/1/1935 tarihli ve 2/1863 sayılı Resmî Dairelerde Bulunan Lüzumsuz Kâğıtların Ne Suretle Yok Edileceğine Dair Kararname
4	9/4/1937	3576	30/3/1937 tarihli ve 2/6276 sayılı Resmî Evrak ve Defterlerden Lüzumsuz Olanlarının Yokedilme Tarzı Hakkındaki 19/9/1934 Tarihli Nizamnamenin Bazı Maddelerini Değiştiren Nizamname
5	31/5/1937	3618	21/5/1937 tarihli ve 2/6651 sayılı Resmî Evrak ve Defterlerden Lüzumsuz Olanların Yok Edilmesi Tarzı Hakkında Kararname
6	15/7/1938	3960	28/6/1938 tarihli ve 3517 sayılı Yazılı ve Basılı Kâğıtların Kese Kâğıdı Olarak Kullanılmamasına Dair Kanun
7			27/5/1940 tarihli ve 2/13556 sayılı Muhafazasında Zorluk Çekilen ve Tarihi Kıymeti Bulunmayan, Adliye Vekâleti'nin Çok Eski Senelerden Kalmış ve Hükümleri Sakıt Olmuş Kanunlarla, Yine Eskiden Kalma ve Eski Harfli Fersudeleşmiş Risalelerin ve Diğer Vekâletlerle, Divan-ı Muhâsebât'ın Buna Benzer Evrakı ile Hesap İşlerine Ait Diğer Evrakın 2/6651 Sayılı Kararname ile Tatbiki Tehir Edilmiş Olan Nizamname'deki Esaslar Dairesinde Yok Edilmesi Hakkında Kararname (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXV)
8			30/6/1941 tarihli ve 2/16120 sayılı Maliye Vekâleti'nin Merkezde Bulunan Hesap İşlerine Müteallik Lüzumsuz Evrakı ile Birlikte, Buna Müteferri Kuyudat ve Muamelesi Neticelenmiş Diğer Evraktan Hiç Bir Suretle Kıymeti Olmayanların Nizamnamedeki Usul Dairesinde Yok Edilmesi Hakkında Kararname (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXV)
9	4/4/1956	9276	26/3/1956 tarihli ve 6696 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmıyan Evrak ve Vesaikin İmha Edilmesi Hakkında Kanun
10			Muhafazasına Lüzum Kalmıyan Evrak ve Vesaikin İmha Edilmesi Hakkında Kanun, 1959 yılı ve onu takip eden yılların Bütçe Kanunları'na, "Muhafazasına lüzum kalmıyan evrak ve vesaikin imha edilmesi hakkındaki 26/3/1956 tarihli ve 6696 sayılı kanun hükmü ... bütçe yılında tatbik olunmaz." şeklinde bir fıkra eklenerek uygulanamamıştır. Ancak bazı kurum ve kuruluşlar, 1968 yılından sonra Bütçe Kanunları ile kendilerine özel yetkiler sağlayarak, bu Kanun hükümlerine tabi olmaksızın hazırladıkları yönetmelikler çerçevesinde evrak ve vesaik imha etme yetkisini elde etmişlerdir. Yukarıda bahsedilen söz konusu hüküm enson 1987 yılı Bütçe Kanunu'nda yer almıştır (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXVI; Binark, 1991, s. 40)
11	22/10/1957	9738	13/9/1957 tarihli ve 4/9438 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmıyan Evrak ve Vesaikin İmha Edilmesi Hakkında Nizamname'nin Mer'iyete Konulmasına Dair Kararname
12	27/6/1958	9943	14/6/1958 tarihli ve 4/10440 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmıyan Evrak ve Vesaikin İmha Edilmesi Hakkındaki Nizamnamenin 23 üncü Maddesinin Tadiline Dair Nizamname
13			26/5/1966 tarihli ve 27-213-3/3268 sayılı Başbakanlık Genelgesi (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXVI)

14			İlk defa 1969 yılında TBMM'ne sunulan Arşiv Kanunu Tasarısı kanunlaşamayıp kadük olmuş, değişik tarihlerde tekrar TBMM'ne getirilen Tasarı ilgili komisyonlardaki görüşmeleri tamamlanmadığından kanunlaşmamıştır. Son olarak, 1977 yılında kanun teklifi yenilenmiş, teklif TBMM'nde ilgili komisyonlarda hükümet tasarıları ile birleştirilerek ele alınmış, Adalet ve İçişleri Komisyonları'nda görüşülerek kabul edilen Kanun Tasarısı, Plân Komisyonu'nda bir alt komisyona havale edilmiş; bu komisyonda söz konusu Tasarı ile, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı birleştirilerek tek bir metin haline getirilmiş ve TBMM Genel Kurul gündeminde yer almıştır. Ancak bu tasarıda kanunlaşmamıştır (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXVI; Binark, 1991, s. 25)
15	19/12/1975	15443	Devlet Arşiv Yönetmeliği
16			18/1/1977 tarihli ve 4503-1 sayılı (1977/3) Başbakanlık İç Genelgesi (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXVII)
17			25/1/1977 tarihli ve 1061-03213 sayılı (1977/1) Başbakanlık Genelgesi (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, 1978, s. XXVII)
18	29/6/1977	15981	Fakülte ve Yüksek Okullarda Okuyan Öğrencilere Başbakanlıkça Verilecek Burslar Hakkında Yönetmelik
19	28/2/1982	17619 (1. Mükerrer)	27/2/1982 tarihli ve 8/4334 sayılı Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları (Bakanlar Kurulu Kararı)
20			9/12/1982 tarihli ve 27-CADB-383/03299 sayılı Başbakanlık Genelgesi (Binark, 1991, s. 26)
21	20/2/1983	17965	14/1/1983 tarihli ve 83/5963 sayılı Türkiye'de İlmî Araştırma, İnceleme Yapmak ve Film Çekmek İsteyen Yabancıların veya Yabancılar Adına Başvuranların Tabi Olacakları Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
22			28/6/1983 tarihli ve 27-383-03499 sayılı Başbakanlık Genelgesi (Binark, 1991, s. 27)
23	18/6/1984	18435 (1. Mükerrer)	8/6/1984 tarihli ve 203 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükümünde Kararname
24	19/10/1984	18550	10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
25	4/4/1988	19775	15/3/1988 tarihli ve 316 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükümünde Kararname
26	29/4/1988	19799	4/4/1988 tarihli ve 88/12839 sayılı Türkiye'de İlmî Araştırma, İnceleme Yapmak ve Film Çekmek İsteyen Yabancılar veya Yabancılar Adına Müracaat Edenler ile Yabancı Basın-Yayın Mensuplarının Tabi Olacakları Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
27	16/5/1988	19816	Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik
28	4/10/1988	19949	28/9/1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
29	12/5/1989	20163	19/4/1989 tarihli ve 89/14028 sayılı Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)

30	18/9/1989	20286	23/6/1989 tarihli ve 89/14269 sayılı Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
31	6/2/2000	23956	1/2/2000 tarihli ve 4516 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
32	8/8/2001	24487	Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
33	1/3/2002	24682	31/1/2002 tarihli ve 2002/3681 sayılı Devlet Arşivlerinde Araştırma ve İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
34	1/3/2002	24682	9/1/2002 tarihli ve 2002/3632 sayılı Türkiye’de İlmî Araştırma, İnceleme Yapmak ve Film Çekmek İsteyen Yabancılar veya Yabancılar Adına Müracaat Edenler ile Yabancı Basın-Yayın Mensuplarının Tabi Olacakları Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
35	10/11/2003	25285	6/10/2003 tarihli ve 2003/6270 sayılı Türkiye’de İlmî Araştırma, İnceleme Yapmak ve Film Çekmek İsteyen Yabancılar veya Yabancılar Adına Müracaat Edenler ile Yabancı Basın-Yayın Mensuplarının Tabi Olacakları Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı)
36	22/2/2005	25735	Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
37	14/6/2007	26552	17/5/2007 tarihli ve 2007/12159 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Vesaiğin İmha Edilmesi Hakkında Nizamnamenin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tüzük
38	18/10/2019	30922	Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik
39	25/3/2021	31434	24/3/2021 tarihli ve 3746 sayılı Türkiye’de İlmî Araştırma, İnceleme Yapmak ve Film Çekmek İsteyen Yabancılar veya Yabancılar Adına Müracaat Edenler ile Yabancı Basın-Yayın Mensuplarının Tabi Olacakları Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Cumhurbaşkanı Kararı)
40	2/10/2021	31616	Arşivlerden Yararlanma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Kaynak: Tablo tarafımızdan oluşturulmuştur.

6. Araştırmanın Yöntemi

6.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in “Yönerge” başlıklı 33. maddesi; *“Yükümlüler, kurum veya kuruluşlarının hususiyeti ve ürettiği evrakın özelliğinden kaynaklanan durumlarda, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydı ile Başkanlığın uygun görüşünü alarak, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde kendi arşiv yönergelerini hazırlarlar ve 32 nci maddede belirtilen yürürlükten kaldırılan yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan yönetmelik ve yönergelerini yürürlükten kaldırır.”* şeklindedir. Madde metninde yer alan yükümlülerin kimler olduğu ilgili Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (v) bendinde; *“11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*

kapsamındaki kurum ve kuruluşları” şeklinde açıklanmıştır (Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 2019). Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin “Kapsam” başlıklı 2. maddesi; “*Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı hariç olmak üzere 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerini, Genelkurmay Başkanlığını, Kuvvet Komutanlıklarını, mahalli idareler (köyler hariç) ve bunların bağlı kuruluşlarını, kamu tüzel kişiliğini haiz diğer kurum, kuruluş, enstitü, teşebbüs, teşekkül, birlik, fon gibi adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, vergi muafigiyeti tanınan vakıfları ve kamu yararına çalışan dernekleri kapsar.*” şeklinde olup Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin kimleri kapsadığı tam olarak ortaya konulmuştur ki yükseköğretim kurumlarında ilgili Kararname kapsamında yer almaktadır (Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2018).

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in (2019) 33. maddesi çerçevesinde yükseköğretim kurumlarının mülga Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’e (1988) (32. madde) dayanarak hazırlamış oldukları yönetmelik ve yönergelerini kaldırmaları gerekmektedir. Ayrıca yükseköğretim kurumlarının ilgili Yönetmelik’in 33. maddesinde sayılan şartlar çerçevesinde Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde kendi arşiv yönergelerini de hazırlamaları gerekmektedir.

Araştırmanın evrenini Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’nın internet sitesinde yer verilen 208 üniversite ve meslek yüksekokulu oluşturmaktadır. Araştırma evreninde bulunan 208 yükseköğretim kurumundan 54 yükseköğretim kurumunun arşiv hizmetleri ile ilgili bir mevzuat düzenlemesinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda araştırmanın örneklemini olarak 54 yükseköğretim kurumu kabul edilmiştir ve söz konusu yükseköğretim kurumlarının arşiv mevzuatları incelenmiştir.

6.2. Veri Toplama Yöntemi ve Sınırlılıklar

Bu çalışmanın verileri; Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü sorumluluğu altında hizmet sunan Mevzuat Bilgi Sistemi, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi sorumluluğu altında hizmet sunan Kamu Mevzuat Sistemi, Resmî Gazete İnternet Sitesi ve son olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının internet sitesinde yer verilen 208 yükseköğretim kurumunun internet sitelerinde yapılan taramalar neticesinde elde edilmiştir. Yapılan taramalar neticesinde yönetmelik, yönerge, usul ve esas, kılavuz, genelge, prosedür adı altında arşiv hizmetlerine yönelik olarak herhangi bir düzenlemeye giden yükseköğretim kurumlarının arşiv mevzuatları Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in 33. maddesi çerçevesinde ele alınarak değerlendirilmiştir.

6.3. Bulgular

Mevzuat Bilgi Sistemi, Kamu Mevzuat Sistemi, Resmî Gazete İnternet Sitesi ve yükseköğretim kurumlarının internet sitelerinin taranması sonrası Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 33. maddesi çerçevesinde yürürlükten kaldırmaları gerekirken yönetmeliklerini yürürlükten kaldırmayan yükseköğretim kurumları Tablo 2'de gösterilmiştir. Ayrıca Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin 10/8/2002 tarihli ve 24842 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldırmadığı gibi yürürlükten kaldırmadığı Yönetmeliği'ni KMS'ye iki kere yüklediği görülmüştür.

Tablo 2: Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 33. Maddesi Çerçevesinde Yönetmeliklerini Yürürlükten Kaldırmayan Yükseköğretim Kurumları

Sıra	Yükseköğretim Kurumu	Resmî Gazete Tarihi	Resmî Gazete Sayısı	Düzenlemenin Adı
1	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	13/10/2002	24905	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
2	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	7/2/1994	21842	Adnan Menderes Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
3	Akdeniz Üniversitesi	5/4/1990	20483	Akdeniz Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
4	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	28/10/1993	21742	Celal Bayar Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
5	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	10/8/2002	24842	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
6	Dicle Üniversitesi	24/7/2002	24825	Dicle Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
7	Gaziantep Üniversitesi	21/7/1990	20581	Gaziantep Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
8	Hacettepe Üniversitesi	14/1/1991	20755	Hacettepe Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
9	Harran Üniversitesi	30/4/1994	21920	Harran Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
10	İstanbul Teknik Üniversitesi	30/3/1990	20477	İstanbul Teknik Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
11	Kırıkkale Üniversitesi	22/7/1994	21998	Kırıkkale Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği
12	Kocaeli Üniversitesi	9/6/1994	21955	Kocaeli Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik
13	Trakya Üniversitesi	14/7/2003	25168	Trakya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
14	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	30/3/2004	25418	Yüzüncü Yıl Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği
15	Yeditepe Üniversitesi	15/10/2002	24907	Yeditepe Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği

Kaynak: Tablo tarafımızdan oluşturulmuştur.

Altınbaş Üniversitesi 3/7/2021 tarihli ve 2020/13 sayılı Senato Kararı ve 23/7/2020 tarihli ve 2020/5 sayılı Müttevelli Heyeti Kararı ile kabul edilen Altınbaş Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlükten kaldırmış ve yerine Altınbaş Üniversitesi Arşiv Hizmet Faaliyetleri Usul ve Esasları'nı yürürlüğe koymuştur. Ancak ilgili Usul ve Esaslar'ın "*Dayanak*" başlıklı 3. maddesi; "(1) *Bu usul ve esaslar:*

a) 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğine

b) 28.09.1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Belgenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'a dayanılarak hazırlanmıştır." şeklinde düzenlenmiştir (Altınbaş Üniversitesi, 2021). Söz konusu Üniversitenin anılan Usul ve Esaslar'ının yürürlüğü girmesine dayanak teşkil ettiği ifade edilen ve Dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun ise 703 sayılı KHK'nın 230. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Anadolu Üniversitesi 12/4/2005 tarihli ve 5 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koyarak KMS'de de yayınlamış olduğu Anadolu Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi'ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (KMS, b.t.).

Atılım Üniversitesi 6/2/1999 tarihli ve 23603 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'i Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2020). Atılım Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 12/6/2020 tarihli ve 10 sayılı Senato Kararı ile Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (Atılım Üniversitesi, 2020; KMS, b.t.).

Avrasya Üniversitesi, Avrasya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi'ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Avrasya Üniversitesi, b.t.).

Bahçeşehir Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi Kurum ve Birim Arşivleri Kılavuzu'nu hazırlayarak KMS'de yayımlamıştır (KMS, b.t.). Söz konusu Kılavuz'un "*Dayanak*" başlıklı kısmı;

Bu kılavuz;

a. 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğine,

- b. 25/03/2005 tarihli ve 25766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Standart Dosya Planı konulu Başbakanlık Genelgesine (2005/7),
- c. 28.09.1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun’a,
- d. (ç) 10.10.1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun’a dayanılarak hazırlanmıştır.

şeklinde düzenlenmiştir ki dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun 703 sayılı KHK’nın 230. maddesiyle; atıf yapılan 3056 sayılı Kanun ise 703 sayılı KHK’nın 218. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Balıkesir Üniversitesi 25/3/1994 tarihli ve 21885 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Balıkesir Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’i Balıkesir Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Balıkesir Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2022).

Bartın Üniversitesi 17/8/2011 tarihli ve 2011/20-47 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koyarak KMS’de yayımlanmış olduğu Bartın Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (KMS, b.t.).

Beykent Üniversitesi 19/3/2014 tarihli ve 2014/05 sayılı Senato Kararı ile yayımlanmış olduğu Beykent Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Beykent Üniversitesi, 2014).

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’e dayanarak 26/2/2020 tarihli ve 235/8 sayılı Senato Kararı ile Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni yürürlüğe koymuştur (KMS, b.t.).

Bursa Uludağ Üniversitesi KMS’ye de yüklemiş olduğu 15/12/2006 tarihli Kurum Arşiv Hizmetleri Prosedürü adlı Doküman’ın; “*Dış Kaynaklı Dokümanlar*” başlığı altında mülga mevzuata yer vermiştir (KMS, b.t.). Doküman, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırılmamış veya değiştirilmemiştir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2005 (1) sayılı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Arşiv Hizmetlerinin Yürütülüş Şekli Hakkında Genelge’yi KMS’ye yönerge türünde yükleyerek yürürlüğe koymuştur (KMS, b.t.). Genelge, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırılmamış veya değiştirilmemiştir.

Dokuz Eylül Üniversitesi'nin 19/9/1990 tarihli ve 20640 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dokuz Eylül Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği, MBS'de yer almamasına karşın Resmî Gazete İnternet Sitesinde ilgili Yönetmeliği kaldıran bir Yönetmeliğe rastlanılmamıştır.

Fenerbahçe Üniversitesi'nin 15/5/2020 tarihli Senato Kararı ile yürürlüğe giren Fenerbahçe Üniversitesi Arşiv Yönergesi'nin; "*Dayanak*" başlıklı 3. maddesi;

(1) Bu Yönerge,

- a. 28/09/1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun,
- b. 16/05/1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik,
- c. 25 Mart 2005 tarihli ve 25466 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genelge gereği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan "Yükseköğretim Kurumları Saklama Süreli Standart Dosya Planı'na dayandırılarak hazırlanmıştır.

şeklinde düzenlenmiştir (Fenerbahçe Üniversitesi, 2020). Dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun 703 sayılı KHK'nın 230. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Dayanak kısmının b bendinde atıf yapılan Yönetmelik, 2019 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Haliç Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 25/3/2021 tarihli ve 2021/04-02 sayılı Senato Kararı ile Haliç Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (Haliç Üniversitesi, 2021).

Iğdır Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak Senato Kararı ile Iğdır Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (Iğdır Üniversitesi, b.t.).

Işık Üniversitesi 24/9/1999 tarihli ve 23826 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Işık Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği'ni Işık Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Işık Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2020).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2/4/2014 tarihli ve 2014/8-2 sayılı Karar ile yürürlüğe koyduğu ve KMS'de de; "Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıbbi Arşiv ve Dokümantasyon Hizmetleri Yönergesi" ve "Tıbbi Arşiv ve Dokümantasyon Hizmetleri Yönergesi" adı altında iki kere yayımlanmış olduğu Yönerge'yi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 2014; KMS, b.t.).

Karadeniz Teknik Üniversitesi 4/5/2003 tarihli ve 25098 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği’ni Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2021). Karadeniz Teknik Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’e dayanarak 29/3/2022 tarihli ve 327-22 sayılı Senato Kararı ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni KMS’ye de yükleyerek yürürlüğe koymuştur (KMS, b.t.).

Kırıkkale Üniversitesi 28/1/2015 tarihli ve 02/04 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koyarak KMS’de de yayımlanmış olduğu Kırıkkale Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Kırıkkale Üniversitesi, 2015; KMS, b.t.).

Kilis 7 Aralık Üniversitesi KMS’de de yayımlanmış olduğu 12/1/2011 tarihli ve 2011/06 sayılı Yazışma Kuralları, Dosyalama ve Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Kilis 7 Aralık Üniversitesi, 2011; KMS, b.t.).

İstanbul Ayvansaray (Topkapı) Üniversitesi, Mütevelli Heyet Başkanı’nın bütçe onayı sonrasında yürürlüğe giren İstanbul Ayvansaray Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (İstanbul Ayvansaray Üniversitesi, b.t.).

İstanbul Galata Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’e dayanarak Senato Kararı ile İstanbul Galata Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni yürürlüğe koymuştur (İstanbul Galata Üniversitesi, b.t.).

İstanbul Medipol Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’e dayanarak 17/12/2021 tarihli ve 2021/18-09 sayılı Senato Kararı ile İstanbul Medipol Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni yürürlüğe koymuştur (KMS, b.t.).

İstanbul Rumeli Üniversitesi’nin 11/11/2020 tarihli ve 2020/28-4 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe giren İstanbul Rumeli Üniversitesi Arşiv Yönergesi’nin; “*Dayanak*” başlıklı 3. maddesi; “(1) Bu yönerge 28/09/1988 tarihli ve 3473 sayılı “*Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun*” ile 16/05/1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “*Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in 45’inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.*” şeklinde düzenlenmiştir (İstanbul Rumeli Üniversitesi, 2020). Dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun 703 sayılı KHK’nın 230. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Dayanak kısmında atıf yapılan Yönetmelik, 2019 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.

İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak Senato Kararı ile İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, b.t.). Ancak Yönerge'nin "Dayanak" başlıklı 3. maddesi; "(1) Bu Yönerge, 18 Ekim 2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır." şeklinde olmasına karşın "Yasal Dayanak" başlıklı Altıncı Bölüm'de yer alan "Çeşitli ve Son Hükümler" başlıklı 22. madde;

(1) Bu yönerge,

- a. 28.09.1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun,
- b. b)10.10.1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun,
- c. 16.05.1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

şeklinde düzenlenmiştir. Dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun 703 sayılı KHK'nın 230. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Atıf yapılan 3056 sayılı Kanun ise 703 sayılı KHK'nın 218. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

İstanbul Ticaret Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 8/12/2020 tarihli ve 2020/226-3 sayılı Senato Kararı ve 5/1/2021 tarihli ve 183-4 sayılı Mütevelli Heyeti Kararı ile İstanbul Ticaret Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (İstanbul Ticaret Üniversitesi, 2020).

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Senato Kararı ile yürürlüğe koymuş olduğu İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, b.t.).

İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 12/11/2019 tarihli ve 2019/21 sayılı Yüksekokul Kurul Kararı ve 13/11/2019 tarihli ve 132 sayılı Mütevelli Heyet Kararı ile İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, 2019).

İzmir Tınaztepe Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 9/12/2021 tarihli ve 2021/16 sayılı karar ile İzmir Tınaztepe Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (İzmir Tınaztepe Üniversitesi, 2021).

Kayseri Üniversitesi 2019 tarihli Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak Senato Kararı ile Kayseri Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (Kayseri Üniversitesi, b.t.).

Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak Üniversite Senato kararına istinaden Mütevelli Heyet Başkanlığı onayı ile Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Usul ve Esaslar'ını yürürlüğe koymuştur (Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, b.t.). Ancak Usul ve Esaslar'ın "Dayanak" başlıklı 3. maddesi;

(1) Bu usul ve esaslar;

- a. Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesine Dair 3473 sayılı Kanun,
- b. 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik,
- c. Başbakanlık tarafından 25 Mart 2005 tarihli ve 25466 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2005/7 Genelge kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan "Yükseköğretim Kurumları Saklama Süreli Standart Dosya Planına" dayanarak hazırlanmıştır.

şeklinde düzenlenmiştir. Dayanak kısmında atıf yapılan 3473 sayılı Kanun 703 sayılı KHK'nın 230. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Maltepe Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 8/1/2020 tarihli ve 1/2 sayılı Senato Kararı ile Maltepe Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur (Maltepe Üniversitesi, 2020).

Marmara Üniversitesi 28/7/2015 tarihli ve 337-3-C sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koymuş olduğu Marmara Üniversitesi Kurumsal Belge Yönetimi Yönergesi'ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Marmara Üniversitesi, 2015).

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 8/6/1992 tarihli ve 21252 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mimar Sinan Üniversitesi Arşiv Yönetmeliği'ni Mimar Sinan Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Mimar Sinan Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2022). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Arşiv Malzemesinin Tespiti, Muhafazası, Kullanılması ve İmhasına Ait Yönerge'yi (Taslak) KMS'de yayımlamıştır (KMS, b.t.).

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak 17/6/2021 tarihli ve 2021.17.112 sayılı Senato Kararı ile Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koymuş ve KMS'de de yayımlamıştır (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 2021; KMS, b.t.).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2/2/2017 tarihli ve 2017/25 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koyarak KMS’de yayınlamış olduğu Ondokuz Mayıs Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (KMS, b.t.).

Sakarya Üniversitesi 13/6/2002 tarihli ve 24784 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sakarya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği’ni Sakarya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik ile yürürlükten kaldırmıştır (Sakarya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik, 2022).

Sinop Üniversitesi 23/1/2019 tarihli ve 2019/17 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koymuş olduğu Sinop Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Sinop Üniversitesi, 2019).

Süleyman Demirel Üniversitesi 8/1/2005 tarihli ve 25694 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Süleyman Demirel Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği MBS’de yer almamasına karşın hem KMS’de yer almakta hemde Resmî Gazete İnternet Sitesinde ilgili Yönetmeliği kaldıran bir Yönetmeliğe rastlanılmamıştır (Süleyman Demirel Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği, 2005; KMS, b.t.).

Üsküdar Üniversitesi 6/12/2018 tarihli ve 2018-37 sayılı Senato kararı ile yürürlüğe koymuş olduğu Üsküdar Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Üsküdar Üniversitesi, 2018).

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 3/10/2013 tarihli ve 2013/31-3 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe koyarak KMS’de de yayınlamış olduğu Yüzüncü Yıl Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 2013; KMS, b.t.).

Yozgat Bozok Üniversitesi 10/8/2018 tarihli ve 11 sayılı Senato toplantısında kabul ederek yürürlüğe koymuş olduğu Yozgat Bozok Üniversitesi Arşiv Yönergesi’ni Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in ilgili hükmü kapsamında yürürlükten kaldırmamıştır (Yozgat Bozok Üniversitesi, 2018).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bir ülkede arşiv hizmetlerinin tam ve eksiksiz olarak yerine getirilebilmesi için;

a. Arşiv konusunda mevzuat düzenlemelerinin yapılması,

b. Arşiv hizmetlerini sağlıklı bir şekilde sunmaya yeterli mekan, bina, araç-gereç vb. fiziki imkanların sağlanması ve

c. Uzman arşiv personelinin yetiştirilmesi

konularının mutlaka çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bu konular; arşivleri muhafaza edebilmek, değerlendirmek, istifadeye sunabilmek ve gelecek nesillere aktarabilmek için elzemdir. Arşiv hizmetlerinin tam ve eksiksiz olarak yerine getirilebilmesinde, arşiv konusundaki gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılmaması, bir ülkenin milli arşiv politikasının esaslarının belirlenmesini ve bu esasların uygulanmasının takip edilmesini ve denetlenmesini neredeyse imkânsız kılmaktadır (Kathpalia, 1990, s. VI-VII).

Ülkemizde arşiv hizmetlerinin tam ve eksiksiz bir biçimde yerine getirilmesini sağlayacak kanunî düzenlemeler ancak 1980’li yılların sonuna doğru yapılabilmıştır. Arşiv mevzuatının zamanında yapılmaması neticesinde;

- Arşiv malzemesi üzerinde bir koruma ve kontrol sistemi kurmak, kamu kurum ve kuruluşlarında varlığı bilinen arşiv malzemesini uygun olmayan şartlarda bulunmaktan kurtarmak mümkün olamamış;
- Arşiv malzemesi, devletin, bilimin, gerçek ve tüzel kişilerin hizmetinde değerlendirilmek suretiyle faydalı ve kullanılabilir bir hale getirilememiş;
- Yeniden oluşan arşiv malzemesi, bir düzen altına alınamadığından tertip ve tasnifinde ortak standartlara gidilememiştir (Kathpalia, 1990, s. VIII).

Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in yükümlülerinden biri olan yükseköğretim kurumlarının, ilgili Yönetmelik’in 33. maddesi kapsamında 6 ay içinde kendi arşiv yönergelerini hazırlamaları ve yürürlükten kaldırılan yönetmeliğe dayanarak çıkarmış oldukları yönetmelik ve yönergelerini yürürlükten kaldırmaları gerekmektedir.

YÖK’ün internet sitesinde “Üniversiteler” sekmesi altında yer verilen 208 yükseköğretim kurumunun arşiv mevzuatına; Mevzuat Bilgi Sistemi, Kamu Mevzuat Sistemi, Resmî Gazete İnternet Sitesi ve yükseköğretim kurumlarının kendi internet sitelerinde yapılan taramalar ile ulaşılmış ve ulaşılan arşiv mevzuatı Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’in 33. maddesi kapsamında ele alınarak değerlendirilmiştir.

Yapılan değerlendirme neticesinde vardığımız sonuçları şu şekilde belirtebiliriz:

Atılım Üniversitesi’nin Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’ini yürürlükten kaldırdığı ve yerine Arşiv Hizmetleri Yönergesi’ni yürürlüğe koyduğu,

1. Işık Üniversitesi’nin Arşiv Yönetmeliği’ini yürürlükten kaldırdığı,

Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldırdığı ve yerine Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koyduğu,

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin Arşiv Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldırdığı ve yerine Arşiv Malzemesinin Tespiti, Muhafazası, Kullanılması ve İmhasına Ait Yönerge'yi KMS'de yayımladığı,

Sakarya Üniversitesi'nin Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldırdığı,

Balıkesir Üniversitesi'nin Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'ini yürürlükten kaldırdığı,

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Harran Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi olmak üzere 15 yükseköğretim kurumunun kaldırmaları gereken yönetmeliklerini yürürlükten kaldırmadıkları,

görülmüştür.

2. Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği, MBS'de yer almamasına karşın Resmî Gazete İnternet Sitesinde ilgili Yönetmeliği kaldıran bir Yönetmeliğe rastlanılmamıştır.
3. Süleyman Demirel Üniversitesi'nin Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği MBS'de yer almamasına karşın hem KMS'de yer almakta hemde Resmî Gazete İnternet Sitesinde ilgili Yönetmeliği kaldıran bir Yönetmeliğe rastlanılmamıştır.
4. Anadolu Üniversitesi, Avrasya Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İstanbul Ayvansaray Üniversitesi, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sinop Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Yozgat Bozok Üniversitesi olmak üzere 13 yükseköğretim kurumunun kaldırmaları gereken yönergelerini yürürlükten kaldırmadıkları,

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Iğdır Üniversitesi, İstanbul Galata Üniversitesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Kayseri Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin Arşiv Yönergesi'ni yürürlüğe koyduğu,

görülmüştür.

5. Bursa Uludağ Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nin mülga Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'e dayanarak hazırlamış oldukları prosedür, genelge, yönerge şeklindeki mevzuatlarını kaldırmadıkları veya değiştirmedikleri görülmüştür.

6. Altınbaş Üniversitesi'nin Arşiv Yönergesi'ni yürürlükten kaldırdığı, yerine Arşiv Hizmet Faaliyetleri Usul ve Esasları'nı yürürlüğe koyduğu ancak ilgili Usul ve Esaslar'ın "Dayanak" başlıklı 3. maddesinde mülga mevzuata atıf yapıldığı,

Bahçeşehir Üniversitesi, Fenerbahçe Üniversitesi, İstanbul Rumeli Üniversitesi, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi ve Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi'nin arşiv hizmetleri çerçevesinde bir yasal düzenlemeye gittikleri ancak hazırlamış oldukları mevzuatta mülga mevzuata atıf yaptıkları,

görülmüştür.

Yukarıda sayılan üniversiteler arşiv hizmetleri çerçevesinde bir yasal düzenlemeye gitmişlerdir lakin yapmış oldukları yasal düzenlemelerde mülga mevzuata yer vermişlerdir ki yürürlükten kalkmış olan bir yasa hükmüne dayanılarak çıkarılan yasal düzenlemeler hukukî sebep yönünden sakat doğmuş sayılırlar.

7. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı tarafından YÖK'e yazılan 28/07/2015 tarih ve 72131250-542-298 sayılı yazı ile; Devlet ve vakıf üniversitelerinde yürürlükte bulunan "çok gizli", "gizli" ve "hizmete özel" gizlilik derecesi taşımayan yönetmelik, yönerge, genelge gibi Resmî Gazete'de yayımlanmayan her türden mevzuatın derlenerek sisteme kaydedilmesi, mevzuatta değişiklik olması veya mevzuatın yürürlükten kaldırılması durumunda aynı gün içerisinde güncellenme işlemlerinin yapılması hususunun tüm üniversitelere bildirilmesi istenilmiştir. Altınbaş Üniversitesi, Avrasya Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Fenerbahçe Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Iğdır Üniversitesi, İstanbul Avcılar Üniversitesi, İstanbul Galata Üniversitesi, İstanbul Rumeli Üniversitesi, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, İzmir Tınaztepe Üniversitesi, Kayseri Üniversitesi, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Sinop Üniversitesi, Üsküdar Üniversitesi ve Yozgat Bozok Üniversitesi olmak üzere 21 yükseköğretim kurumunun KMS'ye yukarıda değinilen mevzuat çalışmalarını kaydetmedikleri görülmüştür.

8. Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 33. maddesi kapsamında yükseköğretim kurumlarının kendi arşiv yönergelerini hazırlamaları belli esaslara ve Devlet Arşivleri Başkanlığının uygun görüşüne bağlanmıştır. Yükseköğretim kurumları tarafından hazırlanarak yayımlanan arşiv mevzuatının incelenmesi neticesinde; Yönetmelik hükümlerinin uyarlanarak

arşiv mevzuatına aktarıldığı ve arşiv mevzuatında yükseköğretim kurumları tarafından üretilen evrakın özelliğinden kaynaklanan bir hususun da bulunmadığı görülmüştür. Bu durum ise yükseköğretim kurumlarının Devlet Arşivleri Başkanlığı'nın uygun görüşünü almadan arşiv mevzuatlarını hazırlayarak yayımladıkları izlenimini vermektedir. Devlet Arşivleri Başkanlığına konu ile ilgili olarak yapmış olduğumuz Bilgi Edinme Başvurusu'nda; *“18/10/2019 tarih ve 30922 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 33. maddesi çerçevesinde kendi arşiv yönergelerini hazırlamak için Başkanlığınıza başvuran kaç kurum ve kuruluş bulunmaktadır? Bu kurum ve kuruluşlar hangileridir? Başvuran kurum ve kuruluşlardan hangilerine olumlu yanıt verilmiş, hangilerine ise olumsuz yanıt verilmiştir?”* şeklinde yönelmiş olduğumuz sorulara ne yazık ki Başkanlıkça; *“...istatistiki bir çalışma yapılmamaktadır.”* şeklinde cevap verilmesi hasebiyle bu konuda bir değerlendirme yapılamamıştır.

Çalışmada elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamına giren yükümlülerin yükümlülüklerine uymamaları neticesinde bir yaptırımla karşılaşmamaları ne yazık ki arşivlerin yükümlülerin insiyatifine bırakıldığını göstermektedir. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne 1990-1993 yılları arasında yapılan denetimler ve ortaya çıkan sonuçlar sonrası aradan geçen 30 yılı aşkın zaman zarfında mer’î mevzuatın yetersizliği, var olan hükümlerin doğru bir şekilde uygulanmaması, kurum arşiv mevzuatını hazırlayanların konuya hakim olmaması ve/veya konuya gereken önemi vermemesi, kurumların arşivlere gereken önemi vermeyerek gözardı etmesi ve cezaî müeyyidelere mevzuatta yer verilmemesi sonucu olarak; arşivler ya yok edilmekte ya da uygun olmayan mekanlarda/şartlarda yok olmaya terk edilmektedir. Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’te yapılacak değişiklik ile yükümlülüklerine uymayanlara cezaî bir yaptırım getirilmesi, Devlet Arşivleri Başkanlığınca düzenli denetimlerin yapılması ve yapılacak denetimlerin sıklaştırılması, Devlet Arşivleri Başkanlığınca kurumlara arşiv hizmetleri konusunda düzenli eğitimler verilmesi, kurumlarda arşivlerden sorumlu birimlerin ve kişilerin net olarak tespitinin yapılması çalışmanın politika önerileri olarak sunulabilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarım- T.K., B.K.; Veri Toplama- T.K., B.K.; Veri Analizi/Yorumlama- T.K., B.K.; Yazı Taslağı- T.K., B.K.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- T.K., B.K.; Son Onay ve Sorumluluk- T.K., B.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- T.K., B.K.; Data Acquisition- T.K., B.K.; Data Analysis/ Interpretation- T.K., B.K.; Drafting Manuscript- T.K., B.K.; Critical Revision of Manuscript- T.K., B.K.; Final Approval and Accountability- T.K., B.K.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça/References

- Aldan, M. (1976). Türkiye’de arşiv sorunu. *Amme İdaresi Dergisi*, 9(3), 34-65.
- Aldan, M. (1977a). Kamu kuruluş ve kurumlarında arşiv çalışmaları. *Amme İdaresi Dergisi*, 10(1), 81-106.
- Aldan, M. (1977b). İçişleri Bakanlığı arşiv çalışmaları. *Türk İdare Dergisi*, 357, 21-67.
- Altınbaş Üniversitesi. (2021). *Altınbaş üniversitesi arşiv hizmet faaliyetleri usul ve esasları*. https://altinbasedutrstorage.blob.core.windows.net/altinbasedutrblob/3cfa6ac1_AR%C5%9E%C4%B0V%20H%C4%B0ZMET%20FAAL%C4%B0YETLER%C4%B0%20USUL%20VE%20ESASLARI%20Temiz%20Hali.pdf
- Anadolu Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi.(t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/53950545>
- Anameriç, H. ve Rukancı, F. (2008). Bulgaristan’a satılan evrak ve özel arşivlerin ülke tarihindeki önemi. *Balkan Ülkeleri Kütüphaneler Arası Bilgi-Belge Yönetimi ve İş Birliği Sempozyumu Bildirileri* içinde (ss. 108-117). Trakya Üniversitesi.
- Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. (2018, 9 Temmuz). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 30473, Kanun Hükmünde Kararname Sayısı: 703). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180709M3-1.pdf>
- Ar, A.F. (1982). Yeni bir arşiv yasası ve arşivin yeniden örgütlenmesi için modeller. *Amme İdaresi Dergisi*, 15(4), 3-18.
- Aren, T. (1976). *Arşiv problemleri ve arşivcilik*. Başbakanlık Basımevi.
- Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. (2020, 16 Kasım). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31306). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/11/20201116-1.htm>
- Atılım Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/173170>
- Atılım Üniversitesi. (2020). *Atılım Üniversitesi arşiv hizmetleri yönergesi*. https://www.atilim.edu.tr/files/yonergeler/At%C4%B1%C4%B1m%20U%CC%88niversitesi%20Ars%CC%A7iv%20Hizmetleri%20Yo%CC%88nergesi_21.09.2021%20gu%CC%88n%20ve%2015%20say%C4%B1....pdf
- Avrasya Üniversitesi. (t.y.). *Avrasya Üniversitesi arşiv hizmetleri yönergesi*. <http://avrasya.edu.tr/wp-content/uploads/2021/01/AVRASYA-UNIVERSITESI-ARSIV-HIZMETLERI-YONERGESI-1.pdf>
- Bahçeşehir Üniversitesi Kurum ve Birim Arşivleri Kılavuzu. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/81858953>
- Balıkesir Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. (2022, 14 Ağustos). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31923). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220814-2.htm>
- Bardakçı, M. (2010, 18 Mart). *Doğu Anadolu’nun iskân belgeleri arşivde imha edildi*. Haberturk.<https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/541838-dogu-anadolunun-iskan-belgeleri-arsivde-imha-edildi>
- Bartın Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/85269548>
- Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı. (1978). *Arşiv ve arşivcilik bibliyografyası*. İ. Binark (Haz.). Yazar.

- Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun. (1984, 19 Ekim). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 18550, Kanunun sayısı: 3056).
- Başbakanlık. (1962). *28-31 Mayıs 1962 tarihinde Madrid’de toplanan VII. Milletlerarası Arşiv Yuvarlak Masa Konferansı hakkında rapor*. F. Işıközlü (Haz.). Yazar.
- Beykent Üniversitesi. (2014). *Beykent Üniversitesi arşiv yönergesi*. https://www.beykent.edu.tr/docs/default-source/yonergeler/beykent-universitesi-arsiv-yonergesi.pdf?sfvrsn=f0eb9425_4
- Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/159935>
- Binark, İ. (1980). *Arşiv ve arşivcilik bilgileri*. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı.
- Binark, İ. (1989). *Temel arşivcilik bilgileri ve arşiv mevzuat düzenlemeleri*. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Binark, İ. (1991). *Cumhuriyet döneminde arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve cumhuriyet arşivi*. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı.
- Binark, İ. (1994). *A short history of the Turkish archives and the activities of the General Directorate of The State Archives*. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Bosna Savaşı. (t.y.). *Wikipedia* içinde. https://tr.wikipedia.org/wiki/Bosna_Sava%C5%9F%C4%B1
- Bursa Uludağ Üniversitesi Kurum Arşiv Hizmetleri Prosedürü. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/67843>
- Büyükcoşkun, S. (1997). Muallim M. Cevdet’in arşive ve arşivciliğe hizmetleri. *Divan Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, 2(3), 203-211.
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Arşiv Hizmetlerinin Yürütülüş Şekli Hakkında Genelge. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/67640>
- Çiçek, N. (2012). Türkiye’deki belge yönetimi uygulamalarında mevzuat problemi: Dosya yönergesi örneği. *Bilgi Eksenli Kuram ve Uygulamalar: Sorgulayıcı ve Çözümleyici Yaklaşımlar Sempozyumu* içinde (ss. 403-419). Ankara Üniversitesi.
- Delmas, B. (1991). *Arşivler*. N. Somer (Çev.). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı.
- Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik*. (1988, 16 Mayıs). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 19816).
- Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik*. (2019, 18 Ekim). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 30922). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/10/20191018-9.pdf>
- Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*. (2018, 16 Temmuz). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 30480). <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=11&MevzuatTur=19&MevzuatTertip=5>
- Devlet Arşivleri Başkanlığı. (t.y.). *Devlet arşivleri başkanlığı tarihçesi*. <https://www.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Sayfa.aspx?icerik=9&h=A DA45D7B737C BC58F13C672C0AEC CA8E9F0DD B54A7AB8426349949A5FDEB9E15>
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı. (1993). *Bulgaristan’a satılan evrak ve Cumhuriyet Dönemi arşiv çalışmaları*. M. Torunlar ve E. Çelik (Haz.). Yazar.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı. (1994). *Macar asıllı ve Türk tarihçisi ve arşivist Lajos Fekete’nin arşivciliğimizdeki yeri*. B. Kaya (Haz.). Yazar.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı. (1994). *Bulgaristan’daki Osmanlı evrakı*. N. Aktaş ve S.A. Kahraman (Haz.). Yazar.

- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. (1993). *Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. kurumlararası arşiv hizmetleri semineri ders notları*. Yazar.
- Evans, F.B., Himly, F.J. ve Walne, P. (1995). *Arşivcilik terimleri sözlüğü*. P. Walne (Ed.), B.K. Ataman (Türkçe hazırlayan ve genişleten). Librairie de Péra.
- Fenerbahçe Üniversitesi. (2020). *Fenerbahçe Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.fbu.edu.tr/fbuhakkında/19/yonergeler>
- Günaydın, Y.T. (2016). Muallim M. Cevdet'in arşivcilik çabası-Türk Tarih Kurumu Arşivinde Bulgaristan'a arşiv belgeleri satılması hadisesi sonrasında konuyla ilgili yazışmalar. *Turkish Studies*, 11(17), 195-220.
- Halaçoğlu, Y. (1998). Osmanlı Arşivi'nde mali yönetim. R. Erişti, H.O. Yıldırım, V. Atik ve Y.Yay (Haz.). *I. Milli Arşiv Şurası (Tebliğler-Tartışmalar)* içinde (ss. 7-14). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Haliç Üniversitesi. (2021). *Haliç Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://halic.edu.tr/tr/universitemiz/mevzuat/yonergeler>
- Iğdır Üniversitesi. (t.y.). *Iğdır Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.igdir.edu.tr/Addons/Resmi/uploads//files/arsiv-yonergesi.pdf>
- Işık Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. (2020, 12 Temmuz). *T.C. Resmi Gazete* (Sayı: 31183). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/07/20200712-5.htm>
- İstanbul Ayvansaray Üniversitesi. (t.y.). *İstanbul Ayvansaray Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.topkapi.edu.tr/resources/files/yonetmelikler/ArşivYonergesi.pdf>
- İstanbul Galata Üniversitesi. (t.y.). *İstanbul Galata Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.galata.edu.tr/ckfinder/userfiles/files/y%C3%B6nergeler/%C4%B0G%C3%9C%20Ar%C5%9Fiv%20Y%C3%B6nergesi.pdf>
- İstanbul Medipol Üniversitesi Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/26626960>
- İstanbul Rumeli Üniversitesi. (2020). *İstanbul Rumeli Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://rumeli.edu.tr/uploads/files/mevzuat/arsiv-yonergesi-guncel-2021.pdf>
- İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi. (t.y.). *İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.istun.edu.tr/tr/yonetmelik-ve-yonergeler>
- İstanbul Ticaret Üniversitesi. (2020). *İstanbul Ticaret Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://ticaret.edu.tr/wp-content/uploads/2021/04/arsiv.pdf>
- İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi. (t.y.). *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.yeniuyuzuil.edu.tr/mevzuat/Yonergeler/Ar%C5%9Fiv%20Y%C3%B6nergesi.pdf>
- İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu. (2019). *İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu arşiv yönergesi*. https://www.kavram.edu.tr/docs/default-source/default-document-library/ikmyo-ar%C5%9Fiv-y%C3%B6nergesi.pdf?sfvrsn=79b09c2e_0
- İzmir Tınaztepe Üniversitesi. (2021). *İzmir Tınaztepe Üniversitesi arşiv yönergesi*. https://tinaztepe.edu.tr/uploads/unuversite_alt_dosyalar/iztu-arsiv-yonergesi.pdf
- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıbbi Arşiv ve Dokümantasyon Hizmetleri Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/?mevzuatAd=Ar%C5%9Fiv%20ve%20Dok%C3%BCmantasyon%20Hizmetleri%20Y%C3%B6nergesi>
- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi. (2014). *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tıbbi arşiv ve dokümantasyon hizmetleri yönergesi*. https://www.ksu.edu.tr/depo/belgeler/KSU_UPLOAD2387_119228_1506041510014050.pdf

- Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. (2021, 29 Mart). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31438). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210329-2.htm>
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/24129208>
- Karakaş, H.S., Rukancı, F. ve Anameriç, H. (2009). *Belge yönetimi ve arşiv terimleri sözlüğü*. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Kathpalia, Y.P. (1990). *Arşiv malzemesinin korunması ve restorasyonu*. N. Somer (Çev.). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı.
- Kayseri Üniversitesi. (t.y.). *Kayseri Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://www.kayseri.edu.tr/Yonetmelikler-Yonergeler/kayseri-dosya-2099-arsiv-yonergesi.pdf>
- Keskin, İ. (2012). Türkiye için bir arşiv kanunu yazmak: Bir model önerisi. *Arşiv Dünyası*, 13, 6-7.
- Keskin, İ. (2013). *Arşiv Kanunlarının Karakteristik Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme*. *Arşiv Dünyası*, 14-15, 6-24.
- Keskin, İ. (2014). *Arşivlerin eğitim ve kültür hizmetleri*. Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
- Keskin, İ. (2016). *Arşiv kanunlarının anatomisi*. Yeditepe
- Kırıkkale Üniversitesi Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/59929>
- Kırıkkale Üniversitesi. (2015). *Kırıkkale Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://kkuhm.kku.edu.tr/Idari/Sayfa/Index?Sayfa=MevzuatMeri>
- Kilis 7 Aralık Üniversitesi Yazışma Kuralları, Dosyalama ve Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/69426>
- Kilis 7 Aralık Üniversitesi. (2011). *Kilis 7 Aralık Üniversitesi yazışma kuralları, dosyalama ve arşiv yönergesi*. <http://www.kilis.edu.tr/dosyalar/yonergeler/Yaz%C4%B1%C5%9Fma%20Kurallar%C4%B1%20Y%C3%B6nergesi.pdf>
- Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi. (t.y.). *Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi arşiv hizmetleri usul ve esaslar*. <https://www.gidatarim.edu.tr/yonetmelikler-ve-yonergeler>
- Kosova Savaşı. (t.y.). *Wikipedia* içinde. https://tr.wikipedia.org/wiki/Kosova_Sava%C5%9F%C4%B1
- Küçükdağ, Y. (1998). Mahalli arşivlerin kurulması. R. Erişti, H.O. Yıldırım, V. Atik ve Y. Yay (Haz.). *I. Milli Arşiv Şurası (Tebliğler-Tartışmalar)* içinde (ss. 223-256). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Maltepe Üniversitesi. (2020). *Maltepe Üniversitesi arşiv yönergesi*. https://www.maltepe.edu.tr/Content/Media/Page/14012020085942753-Ar%C5%9Fiv%20Y%C3%B6nergesi_08012020.pdf
- Marmara Üniversitesi. (2015). *Marmara Üniversitesi kurumsal belge yönetimi yönergesi*. http://dosya.marmara.edu.tr/www/mevzuat/yeni4/mu_kurumsal_belge_yonetimi_yonergesi_senato_web_versiyonu.pdf
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Arşiv Malzemesinin Tespiti, Muhafazası, Kullanılması ve İmhasına Ait Yönerge -Taslak-. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/187468>
- Mimar Sinan Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. (2022, 10 Nisan). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31805). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220410-3.htm>
- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Arşiv Yönergesi. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/180437>
- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi. (2021). *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://sistem.nevsehir.edu.tr/yonerge-politika/559931c7e4b14614a75816a896e6673f.pdf>

- Öndokuz Mayıs Üniversitesi Arşiv Yönergesi*. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/104169>
- Özkul, İ. (2000a). Ulusaldan evrensel arşiv ve belge yönetimi. R. Erişti ve E. Çelik (Haz.). *Türk arşivleri bugünü ve geleceği* içinde (ss. 1-23). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Özkul, İ. (2000b). Türk arşivleri ve uluslararası boyutu. R. Erişti ve E. Çelik (Haz.). *Türk Arşivleri Bugünü ve Geleceği* içinde (ss. 25-51). Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.
- Resmî Evrak ve Defterlerden Lüzumsuz Olanlarının Ne Suretle Yok Edileceğine Dair Kararname*. (1934, 4 Ekim). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 2820). Kararnamenin sayısı: 2/1282.
- Rukancı, F., Anameriç, H. ve Başar, A. (2021). *Arşiv ve arşivcilik: Kuram, strateji ve uygulamalar*. Devlet Arşivleri Başkanlığı.
- Sakarya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik*. (2022, 13 Nisan). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 31808, 2022). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220413-4.htm>
- Sinop Üniversitesi. (2019). *Sinop Üniversitesi arşiv yönergesi*. https://sinop.edu.tr/wp-content/uploads/2019/10/arsiv_yonergesi.pdf
- Süleyman Demirel Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği*. (2005, 8 Ocak). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 25694). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/01/20050108-20.htm>
- Süleyman Demirel Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği*. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/35778>
- TDK. (2011). *Türkçe sözlük*. Ş.H. Akalın (Haz.). Yazar.
- Tokdemir, M.A. ve Akkoç, A.B. (2021). *Arşiv belgeleri ile tarih öğretimi*. Devlet Arşivleri Başkanlığı.
- TÜBA. (2011). *Türkçe bilim terimleri sözlüğü sosyal bilimler*. Yazar.
- Üsküdar Üniversitesi. (2018). *Üsküdar Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://uskudar.edu.tr/assets/uploads/sayfa/18/file/uu-arsiv-yonergesi.pdf?1>
- Wilfred, I. S. (1972). Archives in developing countries: A contribution to national development. *The American Archivist*, 35(2), 155-161.
- Yıldız, A. (2006a). Arşiv problemlerimizin temel çözümü arşiv kanunu. *Arşiv Dünyası*, 7, 20-21.
- Yıldız, A. (2006b). Cumhuriyet döneminde arşivlerimize yönelik yapılmış düzenlemeler. *Arşiv Dünyası*, 7, 22-25.
- Yozgat Bozok Üniversitesi. (2018). *Yozgat Bozok Üniversitesi arşiv yönergesi*. <https://bozok.edu.tr/Dosya/11227524-2.pdf>
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönergesi*. (t.y.). *Kamu Mevzuat Sistemi*. <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/68371>
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi. (2013). *Yüzüncü Yıl Üniversitesi arşiv hizmetleri yönergesi*. <https://www.yyu.edu.tr/mevzuat>

Library Use of Undergraduate Students in the Distance Education Process Due to the Covid-19 Pandemic: The Case of Bartın University

Covid-19 Pandemisine Bağlı Uzaktan Eğitim Sürecinde Lisans Öğrencilerinin Kütüphane Kullanımı: Bartın Üniversitesi Örneği

Ülkü Özgüven¹ , Burak Beygirci¹

ABSTRACT

The Covid-19 pandemic has had a negative impact on the world in many areas, including on the economy, education, tourism industry, and health field. To overcome this disease and minimize losses, most businesses and educational institutions have started to offer online services by moving to a virtual environment with the help of technology. Bartın University Library is one such institution which carried out its services on online platforms in this process. In this study, the use of the electronic resources and online library services offered by the Bartın University Library during the distance education process due to the Covid-19 pandemic were examined in the context of its undergraduate students. Moreover, whether the students of Bartın University changed their information-seeking behaviors during the Covid-19 pandemic was scrutinized. In the study, the YORDAM Library Automation System and the DeepKnowledge Remote Access Portal of the Bartın University library were used to obtain the data, and the results are given under the title of "Findings and General Evaluation" of the research.

Keywords: Covid-19, Pandemic, Distance education, Library usage behavior, Information-seeking behavior, Bartın University

ÖZ

Covid-19 pandemisi ekonomi, eğitim, turizm ve sağlık gibi birçok alanda dünyada olumsuz bir etki yaptı. Bu hastalıktan kurtulmak ve kayıpları en aza indirmek için çoğu işletme ve eğitim kurumu teknolojinin yardımıyla sanal ortama geçerek online hizmetler sunmaya başladı. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi de bu süreçte hizmetlerini online platformlarda yürüttü. Bu çalışmada, Bartın Üniversitesi lisans öğrencilerinin Covid-19 pandemisine bağlı uzaktan eğitim sürecinde Bartın Üniversitesi kütüphanesinin sunduğu elektronik kaynakları ve online kütüphane hizmetlerini kullanma durumları ve Covid-19 pandemisi sürecinde Bartın Üniversitesi öğrencilerinin değişen bilgi arama davranışları incelenmiştir. Çalışmada verilerin elde edilmesinde, Bartın Üniversitesi kütüphanesinin sahip olduğu YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemi ve DeepKnowledge Elektronik Kaynaklara Uzaktan Erişim Portalı'ndan yararlanılmış, elde edilen sonuçlar araştırmanın "Bulgular ve Genel Değerlendirme" başlığı altında verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Pandemi, Uzaktan eğitim, Kütüphane kullanım davranışı, Bilgi arama davranışı, Bartın Üniversitesi

¹Lecturer, Bartın University, Department of Library and Documentation, Bartın, Türkiye

ORCID: Ü.Ö. 0000-0002-9415-0768;
B.B. 0000-0002-0666-4436

Corresponding author/Sorumlu Yazar:

Ülkü Özgüven,
Bartın University, Department of Library and Documentation, Bartın, Türkiye
E-mail: uozguven@bartin.edu.tr

Submitted/Başvuru: 25.10.2022

Revision Requested/Revizyon Talebi: 21.11.2022

Last Revision Received/Son Revizyon Talebi: 26.12.2022

Accepted/Kabul: 26.12.2022

Published Online/Onliye Yayın: 30.12.2022

Citation/Atf: Ozguven, U., & Beygirci, B. (2022). Library use of undergraduate students in the distance education process due to the Covid-19 pandemic: The case of Bartın University. *Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi*, 18, 33-49. <http://doi.org/10.26650/bba.2022.18.1194193>

Introduction

One of the worst pandemics recorded in human history has been experienced across the globe due to the Covid-19 virus. The World Health Organization declared this virus, which first appeared in Wuhan, China in December 2019, as a public health emergency, that is, a pandemic of international concern, on March 11, 2020 (World Health Organization, 2020). The Covid-19 pandemic has also affected the corporate ecosystem, and the work culture of many areas, such as travel, entertainment, and education, has changed drastically. This process has caused many changes in the traditional methods in which businesses operate. Working from home is now considered the new normal, and a flexible working week has been implemented to solve the issue of dense population to enable social distancing (Noh, 2021). Measures, such as quarantine, social distancing, isolation of the infected population, and temporary closure of educational institutions, were implemented in most countries to reduce the health and economic effects of the epidemic and slow its spread. After March 11, 2020, travel restrictions were introduced all over the world and many countries decided to close their borders.

The first case in Turkey was detected on March 11, 2020, and in line with the decisions taken by the Ministry of Health of the Republic of Turkey, other public institutions and organizations began to take measures against the spread of the Covid-19 virus. As in other sectors, restrictions started in the education sector, and with the decision of the Council of Higher Education (YÖK) on March 23, 2020, universities suspended face-to-face education for three weeks and continued education remotely in the electronic environment (Higher Education Council, 2020a). In another press release made by the Council of Higher Education on March 26, 2020, it was announced that the decision to carry out the education process with distance education and digital education opportunities in the spring semester was taken (Higher Education Board, 2020b). Despite the restrictions and closure decisions, the institutions and organizations continued their education, as the infrastructures of the universities were ready for distance education. This provided a rapid transition into the remote education process.

During the Covid-19 pandemic, where formal education was interrupted and physical buildings were closed, libraries were forced to continue their services online. The pandemic required innovation not only in the online teaching of higher education but also in the effective ways in which academic libraries can deliver their services virtually. The Covid-19 pandemic also forced libraries to offer services that support e-learning. In this process, the biggest supporters and guides for libraries have been national-international professional associations. Chief among these associations is the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). Since the very beginning of the pandemic, IFLA listed the Covid-19-related practices of libraries in different countries on its web page and announced different practices around the world (IFLA, 2020). In this sense, when we look at the professional organizations in Turkey, a letter from the Turkish Librarians Association dated March 16, 2020, describing the

situation was sent to the Council of Higher Education. In the letter, it was stated that “there are still university libraries open and even the book loan-return services continue” and a demand was made to stop these services (Çimen, Gürdal, Çuhadar, & Akbaytürk Çanak, 2020, p.175).

During the Covid-19 pandemic in Turkey, precautions and practices to improve the workflow were also put forward by the Association of the Anatolian University Libraries Consortium (ANKOS). ANKOS signed the statement, entitled “ICOLC Statement on the Global COVID-19 Pandemic and Its Impact on Library Services and Resources” that was prepared by the International Coalition of International Consortia (ICOLC) and became a party to the practices put forth therein. In addition, it declared the announcements of open access resources by publishers to relevant persons and institutions, postponed the annual international ANKOSLink meeting, introduced new practices to increase the sharing of information resources between libraries, and organized various webinars that would support the professional development of librarians and contribute to their knowledge and skills (ANKOS, 2020).

During the Covid-19 pandemic, library users had to access the resources they needed online and meet their information needs with the digital services offered by the library. In this process, many libraries in Turkey had to move their services to digital media in a short time. One of these libraries is the Bartın University Library, which is examined as an example in the study. Bartın University was established in 2008. The Bartın University Library has been operating since the foundation of the university. Although the Bartın University Library does not have an action plan against epidemics and disasters, due to its technical infrastructure being ready, it was possible to take quick action during Covid-19 and move its services online (Bartın University Library and Documentation Department, 2021). In this study, the use of the services provided by the Bartın University Library and the information-seeking behaviors of the undergraduate students of Bartın University during the distance education process of the Covid-19 pandemic were examined.

Covid-19 and Libraries

While traditional libraries consist of places where printed and manuscript works are located, with the advancement of technology, information technologies have developed and new ways of storing and accessing information have emerged, with libraries transforming their services accordingly (Zhou, 2021). Thanks to these technological opportunities, libraries have moved their services to digital platforms and have started to offer technology-based information resources and services to ensure that users can always access relevant information. Digital libraries are also the biggest supporters of education as they provide up-to-date materials, provide instant access to a wide variety of resources that do not exist physically, and provide access to resources to anyone with an internet connection from anywhere at any time (Vrana, 2017). The increasing availability of digitized resources has allowed educational institutions

to provide students with more diverse, more accessible, and richer teaching materials than ever before. The relationship between digital library services and e-learning is quite simple. Digital library services as networked information systems are already a part of the learning process. E-learning is not possible without learning materials, which is where digital library services and resources come in to assist. In addition, digital libraries facilitate knowledge sharing among stakeholders in the learning process and encourage them to “work together.”

The sudden outbreak of Covid-19 and its impact on the whole world forced educational institutions to switch to distance education despite many fears and prejudices. Accordingly, libraries carried out their services through online platforms in this process. Libraries had to adapt to this process in order to survive the unexpected closures and restrictions caused by the pandemic, to meet the information needs of users, and to ensure continuous learning during the pandemic. The fact that library services are available online and the technical infrastructure of many libraries is advanced has allowed libraries to take quick action in the Covid-19 pandemic. In this process, national and international professional organizations, non-governmental organizations, and professional leaders have carried out numerous guiding and informative studies. The International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), which has taken immediate action since the first days of the epidemic, created the “COVID-19 and Global Library Field” web page, where information and data about the practices of different libraries regarding Covid-19 are shared with all stakeholders. IFLA did not provide a definitive opinion on the complete closure of libraries or the restriction of services, leaving the implementations to the initiative of regions or countries according to the course of the pandemic (Çimen, Gürdal, Çuhadar, & Akbaytürk Çanak, 2020; IFLA, 2020). Moreover, suggestions were made by IFLA regarding the uninterrupted remote management of library services, ensuring social distance and hygiene within the library, ensuring safety at home and at work, keeping in touch with users, partnerships with libraries and relevant professional organizations, and the worldwide reopening process.

Another study that contributed to libraries during the difficult Covid-19 process was presented by the International Coalition of Library Consortia (ICOLC). The Association issued the “Statement on the Global COVID-19 Pandemic and Its Impact on Library Services and Resources” on March 13, 2020, calling on publishers and content producers to perceive how the Covid-19 pandemic affected the worldwide information community. In addition, it asked publishers to support open access to facilitate research, guide the public health response, accelerate discovery on Covid-19 vaccines and treatments, and remove all concurrent user limits on licensed digital content of an institution (library) as universities go online (ICOLC, 2020). ICOLC is a group of approximately 200 library consortiums in North and South America, Europe, Australia, Asia, and Africa, with the Anatolian University Libraries Consortium (ANKOS) being a member of this group. ANKOS is among the organizations that signed the

declaration prepared for the above-mentioned publishers and libraries by the International Coalition of Library Consortia.

Professional organizations and libraries operating in Turkey and around the world took an active role in the Covid-19 pandemic, guiding their stakeholders to manage this process most smoothly and to offer their services uninterrupted. In this process, information sharing was provided by organizing pieces of training by the University and Research Librarians Association (ÜNAK), Anatolian University Libraries Consortium (ANKOS), Turkish Librarians Association, and various professional institutions. Additionally, a guide on “Reopening University Libraries After the Covid-19 Pandemic” was prepared in cooperation with ANKOS and the Ihsan Dogramaci Bilkent University Library. In the guide, information was offered about the measures to be taken when it comes to reopening the libraries during the Covid-19 pandemic, as well as national and international resources related to the topic.

During the Covid-19 pandemic in Turkey, universities switched to the distance education process after the statement made by the Council of Higher Education on March 18, 2020 (Higher Education Council, 2020). As of the specified date, Bartın University announced to its stakeholders that it would act in line with the decisions to be taken by the Turkish Council of Higher Education (Bartın University, 2020) and suspended face-to-face education, moving its courses to the online platform. Bartın University Library, which has continued its activities since the university was founded in 2008, also issued an announcement on the website and the social media accounts of the library, which included how to access the electronic resources provided by the library remotely and how stakeholders could benefit from the library services, in addition to the ongoing online services available during the process (Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2020a). Bartın University Library also created an inclusive education plan for all its stakeholders, initiating it on the YouTube platform on April 1, 2020 (Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2020b). In addition, pieces of training were provided to all stakeholders by various databases (Rosetta Stone, Al Manhal, etc.) that the library purchased and accessed. To meet the resource needs of its stakeholders during the Covid-19 pandemic, in addition to its existing electronic resources, Bartın University Library opened trial access by making interviews with many database companies and publishers, requested free access to additional collections for its stakeholders, and produced additional collections about the Covid-19 virus, all of which were announced to the stakeholders.

Library Usage by University Students

The Covid-19 pandemic, which emerged in Wuhan, China in December 2019, affected all sectors of the global economy, including travel, entertainment, and tourism. One of the most affected sectors during the epidemic process has been the education sector. Many countries

around the world took a compulsory break from face-to-face education and decided to continue their education activities online (Erkut, 2020). Distance education is a form of education in which students and teachers are physically separate and communication is enabled using various technologies (Zhou, 2021). Libraries have been the biggest supporters of this process. Al and Madran (2004) indicate that the basis of the distance education process is the transformation of written and printed resources into digital formats thanks to technological means, so that they can be easily reproduced, distributed, and accessed. The fact that libraries have electronic resources and make these resources available to their stakeholders via the internet has also been the biggest supporter of the distance education process.

The Covid-19 pandemic has affected digital library services, users, and library professionals who provide these services in many ways. Librarians brainstormed ways to notify users promptly of changing library services to address the urgent needs arising from the pandemic and to reschedule library services during the pandemic. The global pandemic first drove an increased need for libraries to serve faculty and students, who realized the importance of digital library services more than ever (Mehta & Wang, 2020). During the Covid-19 pandemic, libraries played an essential role in supporting e-learning in universities by improving academic communication, allowing students to reach their resources from anywhere, creating a gateway to access knowledge resources, consolidating online resources, and storing and managing large volumes of digital content. Thanks to the databases, e-books, e-journals, and online catalogs offered by the libraries during the distance education process due to the Covid-19 pandemic, faculty members, students, and researchers were able to access the information resources they needed simultaneously and free of charge.

The emergence of the Internet at the borders of distance education affected the delivery of education in more than one way. Additionally, distance learners have critical difficulties in searching for information effectively and using this information in learning and research scholarship. Furthermore, efforts by the library and related information professionals are required to successfully collect and manage information and guide distance learners in this digital age. The literature underlines that undergraduate students need help from the library in selecting and evaluating resources and using information ethically, which is one of the main ways of doing research, especially in the distance education process due to the Covid-19 pandemic (Hassan, Abd Aziz & Siew Lee, 2016). In this age of multiple information sources and various communication channels, libraries are always responsible for providing their users with the most valid and accurate information. Supporting researchers, students, and faculty members by providing information about the latest developments, research, and literature, as well as meeting the basic needs of regular library users, are also among the roles of libraries during the pandemic process (Ali & Gatiti, 2020).

The academic library is considered the heart of a higher education institution and is designed

to meet the information needs of students and faculty. The contribution of libraries that support teaching, learning, and research activities to the success of students in their academic activities cannot be ignored (Jan & Anwar, 2019). For this reason, the library plays an important role in students' orientation to education and helps them to be successful in their academic careers. The frequency of library visits or library usage habits of students can also affect their success.

Students and other stakeholders could not physically visit the library during the Covid-19 pandemic. However, they were able to access the electronic resources offered by the library remotely via the internet and benefit from these resources and other online services. This study examined the library use behaviors of Bartın University undergraduate students during the distance education process due to the Covid-19 pandemic and made suggestions for the measures that libraries should take against natural disasters such as the epidemic process.

Aim, Scope and Method of the Study

In the study, the use of electronic resources and online library services offered by the Bartın University Library during the distance education process, specifically due to the Covid-19 pandemic, and the changing information-seeking behaviors during the pandemic were examined in the context of the university's undergraduate students. The purpose of choosing the sample group from undergraduate students is that due to the distance education process of universities during the Covid-19 pandemic, the students moved away from the campus and had to take advantage of online services.

With the Covid-19 pandemic, universities' suspension of face-to-face education has revealed that libraries have moved their services online. From this point of view, the study was based on the hypothesis that electronic resources were used more intensively compared to the previous period, as physical usage rates of libraries decreased.

The case study design, which is one of the qualitative research designs, was used in the study. For data analysis, descriptive and comparative analysis methods were used, which can be described as "explaining a situation, making evaluations and revealing the relationships between events" (Çepni, 2005, p.20). The study seeks to answer the following questions:

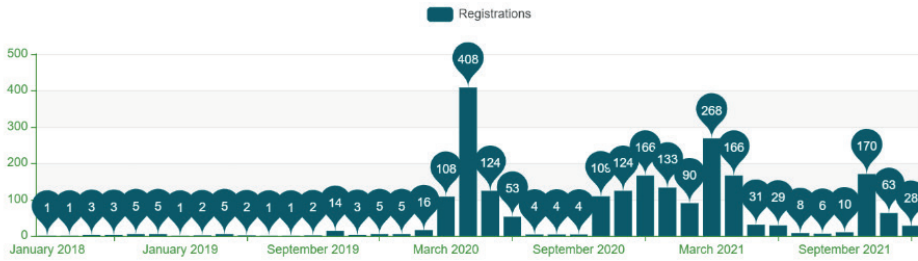
- Are there any changes in the behaviors of Bartın University undergraduate students towards using library services during the Covid-19 pandemic?
- Are there any changes in the efforts of Bartın University students to seek and access information during the Covid-19 pandemic?

In the first part of the study, there was an attempt to answer these questions by collecting data and analyzing the previous studies and literature with the help of technological equipment and devices (DeepKnowledge Remote Access to Electronic Resources Portal and YORDAM

Library Automation System) owned by the Bartın University Library. In the next part of the study, covering the findings and the general evaluation, the statistics obtained through the “DeepKnowledge Remote Access to Electronic Resources Portal” (registration to the portal, the number of views on the portal, and the usage status of the electronic collections) and the book loan and return data obtained through the YORDAM Library Automation System statistics, as well as the physical building usage (door passage) data will be answered by considering the Covid-19 pandemic process and the date ranges before and after (2018-2021). The data obtained were analyzed using Microsoft Excel and presented thematically using tables and figures according to the purposes of the study.

Findings

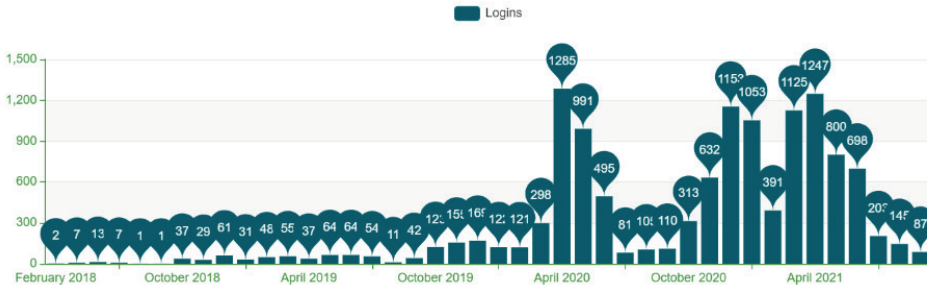
The data in Graphic 1 below shows the registration statistics of Bartın University undergraduate students from the beginning of the Bartın University Library DeepKnowledge Remote Access Portal to Electronic Resources until today (between 2018 and 2021).

Graphic 1: Number of Students Registering to Deepknowledge Portal

When the data in Graphic 1 is examined in general, it is seen that the demand for the Deepknowledge portal by Bartın University undergraduate students was low from the beginning (from 2018) until March 11, 2020, when the pandemic started in Turkey. However, with the declaration of the pandemic in the country in March (March 2020), universities switched to distance education and Bartın University closed its doors as of March 16, 2020. Bartın University Library took swift action on this date, prepared online user guides for remote access to library resources, shot training videos, and gave library training over the Zoom platform. Thus, the number of undergraduate students enrolled in the Deepknowledge portal increased after the beginning of the pandemic and the transition to distance education.

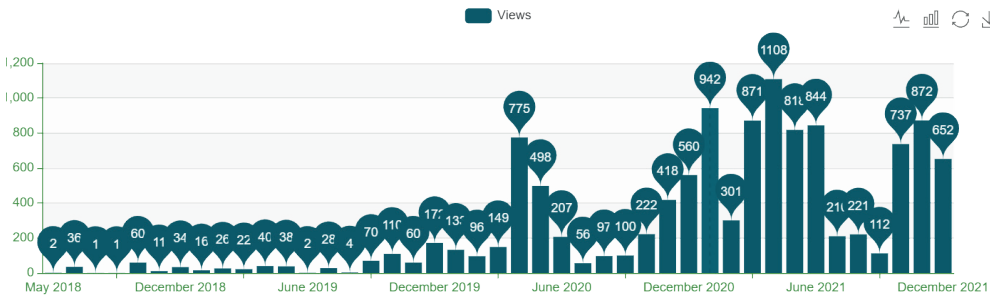
The data in Graphic 2 presents the statistics of Bartın University undergraduate students logging into the Bartın University Library DeepKnowledge Electronic Resources Remote Access Portal from the beginning until today (between 2018 and 2021).

Graphic 2: Number of Students Logging into Deepknowledge Portal

According to Graphic 2, the number of undergraduate students logging into the remote access portal to resources does not indicate an increase until the pandemic period. However, a significant increase has been observed in the number of people logging into the portal since March 2020, when the pandemic process started. For example, while 121 undergraduate students entered the portal in February 2020, 298 undergraduate students entered the portal in March and 1,285 in April. The number of students logging into the portal decreased during the summer break (June, July, and August) and during the winter break (February). Although it was decided in September 2021 that education would be conducted face-to-face at Bartın University, when the data is analyzed, it is seen that the number of undergraduate students using the portal has been high after this date as well. Hence, it is possible to claim that students' active use of the portal in accessing electronic resources continues.

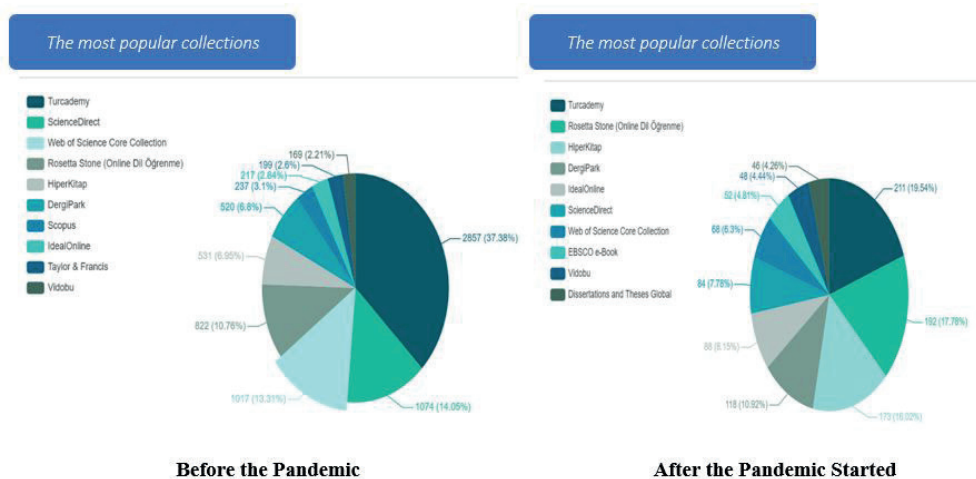
The data in Graphic 3 demonstrates the viewing statistics of Bartın University undergraduate students from the beginning of the Bartın University library DeepKnowledge Remote Access Portal to Electronic Resources until today (between 2018 and 2021).

Graphic 3: Number of Views for Resources on the Deepknowledge Portal

Graphic 3 displays the viewing data of Bartın University undergraduate students into the library's remote access portal. The data exhibits that the number of students visiting the portal was low before the pandemic process, with the number of students visiting the portal increasing with the pandemic process. However, it can be said that the number of students visiting the remote access portal for Bartın University is still low, as the university has 17,831 students as of 2021.

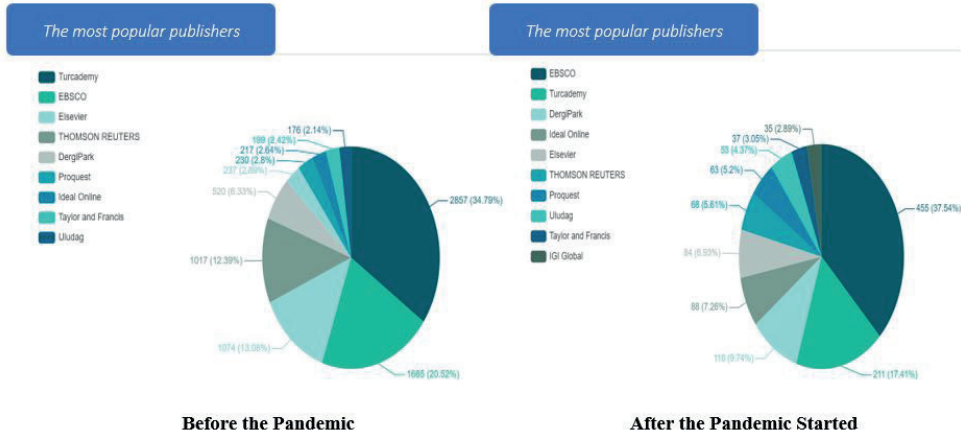
The data in Graphic 4 illustrates the usage status of the collections accessed through the DeepKnowledge Electronic Resources Remote Access Portal of the Bartın University library by undergraduate students before the pandemic (from 2018 to March 2020) and during and after the pandemic period (from March 2020 to the present).

Graphic 4: Most Popular Electronic Collection Usage in the Pre-Pandemic – Pandemic Periods

Looking at the data in Graphic 4 in general, it is observed that the collections that Bartın University undergraduate students accessed and used on the portal in the pre-pandemic period are foreign language-based sources, such as ScienceDirect, Web of Science, and Rosetta Stone. After the beginning of the pandemic period, Turkish collections began being used more intensely, including Hiperkitap, Dergipark, and IdealOnline. This situation can be interpreted as the portal usage status of Bartın University students, whose language of instruction is Turkish, being more frequent after the pandemic.

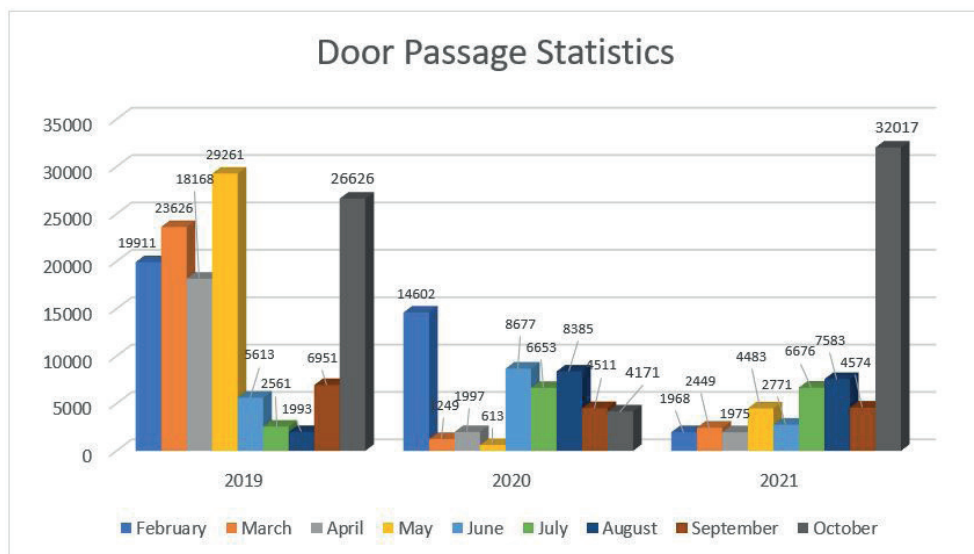
The data in Graphic 5 provides information about the publishers of the collections accessed by undergraduate students before the pandemic (from 2018 to March 2020) and after the start of the pandemic (from March 2020 to the present) through the Bartın University Library DeepKnowledge Portal.

Graphic 5: Most Popular Electronic Publishers in the Pre-Pandemic – After the Pandemic Periods

As Graphic 5 reveals, while the publishers of the collections that Bartın University undergraduate students accessed and used on the portal in the pre-pandemic period were those in foreign languages, such as Elsevier and Thomson Reuters, after the outbreak of the pandemic, the usage rates of publishers containing mostly Turkish language collections, such as Dergipark and IdealOnline, was high. Again, this situation can be interpreted as the portal usage status of Bartın University students, whose language of instruction is Turkish, being active during the pandemic period.

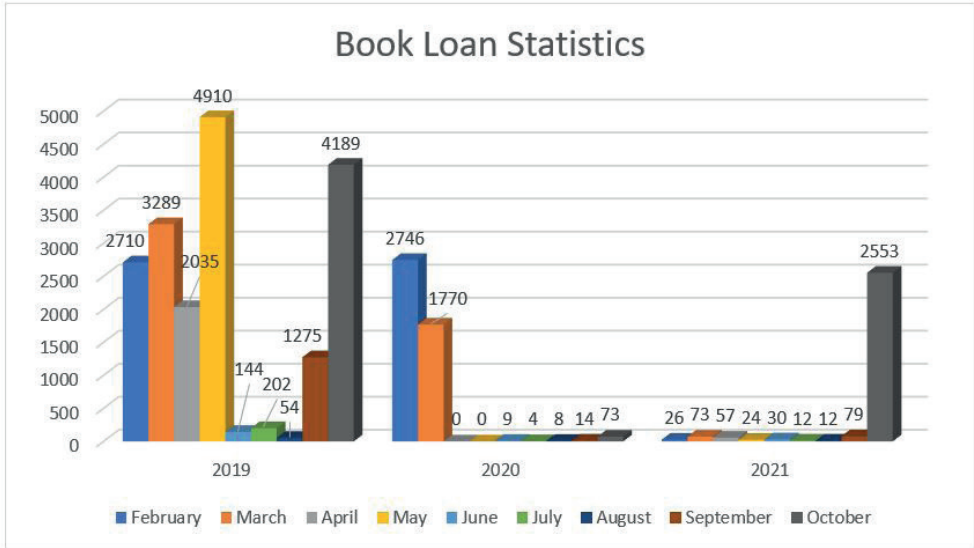
The data in Graphic 6 presents the physical building usage (door passage) data of undergraduate students obtained from the YORDAM Library Automation System of the Bartın University Library, taking into account the date ranges before and after the Covid-19 pandemic process.

Graphic 6: *Bartın University Library Physical Library Usage (2019-2021 Gate Pass)*

Graphic 6 shows that the number of visits to the library building by the undergraduate students of Bartın University was high in the pre-pandemic period, with the number of visits decreasing during the summer and winter holidays when education was interrupted. In addition, it is seen that the number of visits to the library building decreased with the transition to distance education as of March 2020, excluding the holiday period. In this process, the use of the library was mostly made by academics, administrative staff, and international students living in Bartın. On the other hand, examining the data, there is an increase in the library building gate passes in June, July, and August 2020. This is due to the fact that the library of Bartın University was moved to its new central building at the Kutlubey Campus during the pandemic period, with the people of the region visiting the library after that. With Bartın University beginning face-to-face education again on September 27, 2021, the data demonstrates that the rate of physical library use increased after October 2021. Based on the data in the graphic, it can be interpreted that the physical use of the library by undergraduate students was low during the pandemic process.

The data in Graphic 7 provides the physical building usage (book loan) data of undergraduate students obtained from the YORDAM Library Automation System of Bartın University Library, taking into account the date ranges before and after the Covid-19 pandemic process.

Graphic 7: *Bartın University Library Book Loan Statistics (2019-2021 Statistics)*

Graphic 7 affirms that the book borrowing data of Bartın University undergraduate students coming to the library building in the pre-pandemic period is low during the summer months when education is interrupted (June, July, August) and high in other months. However, with the onset of the Covid-19 pandemic process, it has been observed that students' book borrowing data decreased after March 2020. With the re-initiation of face-to-face education at Bartın University on September 27, 2021, it has been determined that the library use status of undergraduate students has increased again, much like in the pre-pandemic period. Based on the data in the graphic, it can be interpreted that the physical use of the library (borrowing books) of undergraduate students during the pandemic process was low, and this number increased with the start of face-to-face education again.

Conclusion and Recommendations

The Covid-19 pandemic not only affected education and training globally, but also affected the library services, users, and library professionals, who provided these services under the roof of educational institutions, in many ways. With the declaration of the pandemic in Turkey, universities decided to switch to distance education, and libraries, like many institutions, moved their services to online platforms. During this process, it was extremely important for libraries to move services to the virtual environments, to increase the quality of services in the virtual environments, to increase the number and scope of electronic resources, to actively reach users who need information, and to include students in the library services. In this context,

this study examined the information-seeking behaviors of Bartın University undergraduate students during the Covid-19 pandemic and the obtained data were evaluated in the previous section. In light of the data, it is possible to assert the claims below:

Bartın University Library does not have an emergency action plan for extraordinary situations such as the Covid-19 pandemic,

Nevertheless, since the library services were adaptable to the online environment, Bartın University Library took quick action in this process and continued to serve its users online,

- Bartın University Library has digital platforms to access library e-resources and digital library services off-campus without any problems,
- The data types and information-seeking behaviors used by students have turned into the use of electronic and online resources,
- Bartın University has a digital library that improves remote access and distance learning by integrating library services into the virtual environment,
- Students can access digital library services from anywhere, as long as they are connected to the Internet.

When evaluating the data obtained are evaluated in general, it becomes pertinent to ask whether there were any changes in the behaviors of Bartın University undergraduate students towards benefiting from library services during the Covid-19 pandemic and in their efforts to seek and access information. In response to this question, it has been revealed that Bartın University undergraduate students used the online resources of the Bartın University Library more in their information seeking behavior and in accessing the information they need during the pandemic. In this context, the hypothesis that the increase in the use of electronic resources in the Covid-19 pandemic and, accordingly, the undergraduate students use of the library's online resources more intensively in order to access scientific information resources has been confirmed.

As a result, in the study, with the suspension of face-to-face education in universities during the Covid-19 pandemic, libraries have also moved their services to the online environment and the rate of use of electronic resources has increased. The Covid-19 pandemic has shown that university libraries should improve and digitize their existing services, add new digital services to their services, employ more information professionals with Information and Documentation Management graduates, use new technologies by following the developing technology, and take into account the copyright concerns to meet the increasing demand for information and expand their digital resources.

Based on the results of the study, the following recommendations can be made:

- Libraries should exhibit an egalitarian behavior between printed and electronic resources, taking into account extraordinary situations such as pandemics, while planning collection development,
- User training should be provided to use resources effectively and to avoid problems with accessing the systems,
- Guides should be prepared for users who are not familiar with the access and use of electronic resources,
- Online user services and reference services should be developed,
- Users should also be informed about external resources that can be used free of charge,
- Collaborations between libraries and even publishers and information centers should be developed,
- The Covid-19 pandemic has once again demonstrated the importance of open access and open science in accessing information resources,
- Budgetary support should be provided to secure digital content,
- Publishers can provide free e-books and e-journals to libraries for a limited time,
- Paid educational content can be provided free of charge for a certain period,
- Temporary copyright agreements can be made for works and artefacts,
- Libraries are among the essential institutions for people to distinguish the true information from the false, so they can organize information and media literacy training,
- Libraries must negotiate with publishers to provide free access to most electronic information resources in emergencies such as the Covid-19 pandemic,
- Libraries should inform their users about their services using various media,
- Libraries should enrich their collections by considering the education language of the educational institution they are affiliated with,
- Libraries should be suitable to develop their services in line with the demands of their users and the conditions of the day,
- The information technology infrastructure of libraries should be robust and ensure uninterrupted remote access to electronic information resources,
- Libraries should employ Information and Documents Management people with technical skills who are experts in the field.

Librarians need to be in steady cooperation with other libraries, their colleagues, and distance education actors to meet the information resource needs of their users. Moreover, librarians must be open to innovation and creativity when delivering services in this new era to maintain interaction with users and maximize the role of libraries. In the future, libraries should establish a digital library that will make it easier for users to access it in the event of negative situations that may arise from damage such as epidemics and natural disasters. In order to prevent data loss due to disasters, they should save data and library resources in reliable repositories and back up these records.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Conception/Design of Study- Ü.Ö., U.B.; Data Acquisition- Ü.Ö., U.B.; Data Analysis/ Interpretation- Ü.Ö.; Drafting Manuscript- Ü.Ö.; Critical Revision of Manuscript- Ü.Ö., U.B.; Final Approval and Accountability- Ü.Ö., U.B.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Çalışma Konsepti/Tasarım- Ü.Ö., U.B.; Veri Toplama- Ü.Ö., U.B.; Veri Analizi/Yorumlama- Ü.Ö.; Yazı Taslağı- Ü.Ö.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- Ü.Ö., U.B.; Son Onay ve Sorumluluk- Ü.Ö., U.B.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

References/Kaynakça

- Al, U. ve Madran, O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: Sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271.
- Ali, M. Y. ve Gatiti, P. (2020). The COVID-19 (Coronavirus) pandemic: Reflections on the roles of librarians and information professionals. *Health Information and Libraries Journal*, 37, 158-162. <https://doi.org/10.1111/hir.12307>
- Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu Derneği. (ANKOS). (2020). *Koronavirüs COVID-19 ücretsiz içerikler*. <https://ankos.org.tr/tr/koronoavirus-covid-19-uccretsiz-icerikler/>
- Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı (2020a). Basılı ve e-kaynaklara erişim. <https://kutuphane.bartın.edu.tr/duyurular/basiliveekaynaklaraerisim.html>
- Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı (2020b). Youtube Üzerinden veritabanları ve elektronik kaynaklar eğitimi. <https://kutuphane.bartın.edu.tr/duyurular/veritabanlari-ve-elektronik-kaynaklar-egitimi.html>
- Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı (2021). *Genel bilgiler*. <https://kutuphane.bartın.edu.tr/genel-bilgiler-02265550.html>
- Çepni, S. (2005). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Salih Çepni.
- Çimen, E., Gürdal, G., Çuhadar, S., ve Akbaytürk Çanak, T. (2020). Yeni koronavirüs (COVID-19) sürecinde türkiye’de üniversite kütüphaneleri. *Bilgi Dünyası*, 21(1), 167-203. <https://doi.org/10.15612/BD.2020.834>

- Erkut, E. (2020). Covid-19 sonrası yükseköğretim. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 125–133. doi:10.2399/yod.20.002
- Hassan, F. A., Abd Aziz, N. ve Siew Lee, O. (2016). Profiling information-seeking behaviour of distance learning students in Wawasan Open University. *Asian Association of Open Universities Journal*, 11(2), 122-135. <https://doi.org/10.1108/AAOUJ-09-2016-0026>
- ICOLC (2020). Statement on the global Covid-19 pandemic and its impact on library services and resources. <https://www.icolc.net/statements/statement-global-covid-19-pandemic-and-its-impact-library-services-and-resources>
- IFLA (2020). Covid-19 and the global library field. <https://www.ifla.org/covid-19-and-libraries>
- Jan, S. U. ve Anwar, M. A. (2019) Emotional intelligence, library use and academic achievement of university students. *Journal of the Australian Library and Information Association*, 68(1), 38-55. doi: 10.1080/24750158.2019.1572482
- Mehta, D. ve Wang, X. (2020). COVID-19 and digital library services – a case study of a university library. *Digital Library Perspectives*, 36(4), 351-363. <https://doi.org/10.1108/DLP-05-2020-0030>
- Noh, Y. (2021). A study on researcher use behavior changes since Covid-19. *Journal of Librarianship and Information Science*, 54(4), 1-13. <https://doi.org/10.1177/09610006211033893>
- Vrana, R. (2017). The perspective of use of digital libraries in era of e-learning. https://www.researchgate.net/publication/318018067_The_perspective_of_use_of_digital_libraries_in_era_of_e-learning
- World Health Organization. (WHO). (2020). WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020. <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>
- Yükseköğretim Kurulu (2020a). Haberler: YÖK Başkanı Saraç üniversitelerde verilecek olan uzaktan eğitime ilişkin açıklama yaptı. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx>
- Yükseköğretim Kurulu (2020b). Haberler: Başkan Saraç'tan üniversitelerdeki uzaktan eğitim süreci ve YKS'nin yeni tarihine ilişkin basın açıklaması. <https://covid19.yok.gov.tr/Documents/alinan-kararlar/04-uzaktan-egitim-ve-yks-ertelenmesine-iliskin.pdf>
- Zhou, J. (2021). The role of libraries in distance learning during COVID-19. *Information Development*, 38(2), 1-12. <https://doi.org/10.1177/02666669211001502>

Information Versus Intelligence: The Legitimate Approximation and Variability Between Processed Data and Evidence-Based Knowledge

Bilgiye Karşı Zeka: İşlenmiş Veri ile Kanıta Dayalı Bilgi Arasındaki Meşru Yaklaşım ve Değişkenlik

Tunde Toyese Oyedokun¹ , Olabisi Fadeke Adesina² , Laaro Dolapo Medinat³ ,
Zainab Olanihun Ambali⁴

¹Department of Library and Information Science,
Faculty of Communication and Information
Sciences, University of Ilorin, Ilorin, Nigeria

²University Library, University of Ilorin,
Ilorin, Nigeria

³Kwara State College of Arabic and Islamic Legal
Studies, Ilorin, Kwara State, Nigeria

⁴University Library, University of Ilorin,
Ilorin, Nigeria

ORCID: T.T.O. 0000-0001-5306-038X;
O.F.A. 0000-0002-8000-5623;
L.D.M. 0000-0003-2717-1523;
Z.O.A. 0000-0001-9070-7592;

Corresponding author:

Tunde Toyese Oyedokun,
Department of Library and Information Science,
Faculty of Communication and Information
Sciences, University of Ilorin, Ilorin, Nigeria
E-mail: toyex4eternity@gmail.com

Submitted: 24.07.2022

Accepted: 13.10.2022

Published Online: 21.12.2022

Citation: Oyedokun, T.T., Adesina, O.F., Medinat,
L.D. & Ambali, Z.O. (2022). Information versus
intelligence: the legitimate approximation and
variability between processed data and evidence-
based knowledge. *Bilgi ve Belge Araştırmaları
Dergisi*, 18, 51–54.
<http://doi.org/10.26650/bba.2022.18.1147851>

ABSTRACT

This study delineates the convergent and divergent relationships between information and intelligence. Correspondingly, intelligence and information are considered a part of the same continuum despite differing in hierarchy and definition; however, they are equally important for making the right decisions. Intelligence is the capacity to comprehend and use information, with information showing how the world is right now, while intelligence prescribes what to do based on prior experiences that direct, predict, and advise what to do in situations not previously faced, as well as what the likely outcome will be. Intelligence is a process or an intrinsic ability to use information to respond to an ever-changing environment, rather than just information without direction. In a nutshell, intelligence is the ability to acquire, adapt, change, extend, and apply information in order to resolve uncertainty.

Keywords: Information, Intelligence, Processed data, Evidenced-based knowledge, Convergence, Variability

Dear Editor,

Intelligence is linked to problem-solving abilities such as abstraction, comprehension, logic, self-awareness, learning, emotional knowledge, reasoning, planning, creativity, and critical thinking and involves information that has been gathered and analyzed from a variety of sources. Some people use the terms “intelligence” and “information” interchangeably despite raw reporting not meaning intelligence, as intelligence is derived from the analysis of existing information. Information is essentially a vital component of the intellectual output of intelligence (Palmieri, 2022).

Although information and intelligence are similar in that both concepts refer to how data from past and present events are used to prepare for and respond to new trends, disparity exists between the two concepts in terms of what they imply. The former represents data that have been processed to generate meaning, whereas the latter involves information that has been further processed into evidence-based knowledge about current or emerging patterns. In truth, intelligence is the result of a thorough study of information that results in meaningful recommendations and is defined as the analyzed and further processed information that is correlated at strategic, tactical, and operational levels to provide a clear-cut direction.

Approximation of Information and Intelligence through Convergence

Information is processed data, such as something that can be gleaned from a newspaper article, a confidential informant’s remark, or a simple observation. Performing or being able to perform an action solely on the basis of raw, unevaluated information is unusual. Context must be offered at some point, corroboration must be provided, and value must be added. Analysis is a key component of the process that transforms information into intelligence, with intelligence being the end result, and intelligence is required to make use of the ever-increasing available sources of information (Cyware, 2018).

A critical examination of the interaction between information and intelligence reveals one’s ability to gather information to be dependent on one’s level of intellect. Nonetheless, information and intelligence are required in order to discover a solution to some ambiguity. While information involves the collection of helpful data, intelligence brings together information and experience to create a predictive narrative that helps people make better decisions. When transforming data into intelligence, available data are combined, analyzed, and appraised for incomplete and even contradictory facts in order to produce an intellectual output of factual data that provide guidance.

After considering the trustworthiness, validity, and significance of the available information, intelligence then incorporates it into a coherent whole. Simply said, intelligence is the collection of relevant aggregated information directed by an individual’s experiences and understanding.

Intelligence is information that has been subjected to a review process in order to assist in decision-making. Intelligence is data that has been made understandable and information that has been made helpful and practical. Intelligence is defined as information that has been contextualized. Information refers to data from verifiable, unverified, or even unevaluated sources in a more technical sense, whereas intelligence refers to perspective-driven knowledge obtained from evaluated and trusted information sources (Roles, 2018).

The intelligence cycle refers to the method by which intelligence is generated. This procedure converts information into intelligence, which can then be used to make decisions and take action. Planning, collecting, assessment, collation/organization, analysis, synthesis, dissemination, and feedback are all processes in the intelligence cycle, which should lead to more collection before the cycle repeats again.

Variability of Information and Intelligence

A distinction exists between information and intelligence in terms of conceptualization and definition. Everyone has access to information, yet intelligence is an innate trait that differs from person to person. Intelligence is associated with the ability to comprehend and understand the logic and pattern of the relevant given information. Information involves the data or knowledge of something learned, whereas intelligence is associated with the ability to comprehend and understand the logic and pattern the relevant given information has regarding issues. Intelligence varies from person to person, but knowledge remains constant in its original form if it is not corrupted or altered to deceive.

Information is made up of data that hasn't been verified or examined, so it isn't necessarily accurate. Information that has been verified, examined, reviewed, and, if necessary, interpreted is classified as intelligence. Intelligence is all about finding out information, evaluating what it means, and using it to take action, and it must be discreet. Information is knowledge communicated about a certain fact or scenario, whether it's the daily news, internet blogs, or chats between friends. The main distinction is that information is simply data. Data are meaningless if they aren't accompanied by context. They don't explain how they can be used to solve a specific problem. Information is a fact that is readily available. Intelligence, on the other hand, is the outcome of a thorough examination of facts. While information is widely available, intelligence can only be obtained through research or investigation (Stark, 2016).

Information is data that have been processed with meanings or knowledge encoded in various media or information carriers in both print and non-print modes. Reading textbooks and other information materials, consulting experts and professionals in the field, browsing the Internet, logging into information databases, and conversing with colleagues and acquaintances are all examples of ways to obtain information. Intelligence, on the other hand, is a person's

ability to turn and convert information into a workable plan and strategy for dealing with an uncertainty. Intelligence is defined as the ability to observe and comprehend things using logical reasoning and refers to a person's ability to study and analyze data.

Data provided the inputs for the information that had been used to piece together the necessary understanding of the world in order to produce that narrative. Intelligence is assistance for making decisions. It's a tool for making smart predictions about the future based on a thorough understanding of the present in order to take action that improves outcomes. Information is a term that refers to a simple method of combining data. When one puts data from an event into a story, one will then have information rather than just data. Intelligence takes this a step further by incorporating information into decision-making processes. Tather than telling a tale as information does, intelligence instead draws a picture.

References

- Cyware (2018). *What is the difference between information and intelligence?* <https://cyware.com/educational-guides/cyber-threat-intelligence/what-is-the-difference-between-information-and-intelligence-f4d3>
- Palmieri, L.M. (2022). *Information vs. intelligence: What police executives need to know.* <https://www.ialeia.org/docs/InformationvsIntelligence.pdf>
- Roles, B. (2018). *The knowledge continuum: How data, information and intelligence work together.* Introhive. <https://www.introhive.com/blog/difference-between-data-information-intelligence/>
- Stark, B. (2016). *Information vs. intelligence.* <https://www.intelligence101.com/information-vs-intelligence/>

Dünü ve Bugünü ile Efemera

Ephemera with Past and Present

Seher İnceoğlu Güner, Tanımlan(a)mayan Belgeler: Efemera, İstanbul: Hiperyayın, 2022, 1. Baskı, 108 s., ISBN: 978-625-8410-65-5

Gülcihan Sancaktar¹

Anahtar kelimeler

Efemera, Tanımlama, Erişim, Bilgisel değer, Birincil kaynak, Özel arşivler

Keywords

Ephemera, Description, Access, Informational value/Research value, Primary sources, Private archives

Dr. Seher İnceoğlu Güner, Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünde lisans ve yüksek lisans eğitimini, sonrasında İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi bölümünde doktora öğrenimini tamamlamıştır. Güner'in kaleme aldığı *Tanımlan(a)mayan Belgeler: Efemera* adlı kitap, 2019 yılında "Sosyal ve Kültürel Boyutuyla Efemera" başlıklı doktora tezinin gözden geçirilmiş ve geliştirilmiş halidir. Yazar, basıma hazırladığı kitabın önsözünde belirttiği gibi, doktora tezinin üçüncü ("Efemeranın Kaynak Niteliği") ve dördüncü ("Sosyal-Kültürel Hayat ve Efemera") bölümlerini tek bir bölüm (Efemeranın Kaynak ve Kanıt Niteliği/Değeri) haline getirerek kitaba dâhil etmiştir. Yine yayına esas teşkil eden tezin "Giriş" kısmında ele alınan araştırmanın amacı, kapsamı, soruları, problemleri, hipotezi, yöntemi, sunumu, kaynaklar (kaynakların değerlendirmesi) gibi başlıkları ile "Eğitim-Öğretimde Bir Araç Olarak Efemeranın Kullanımı" başlığına sahip beşinci bölümü kitapta yer almamaktadır. Yazar, doktora tezinin söz konusu başlıklarına ve bölümlerine kitapta yer vermemesinin nedenini daha güncel bilgiler aktarmak, keyifli bir okuma akışı sağlamak ve daha geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmak olarak ifade etmektedir.

Başvuru/Submitted: 10.11.2022 • Kabul/Accepted: 24.11.2022

Sorumlu yazar/Corresponding author: Gülcihan Sancaktar (Yüksek Lisans Öğrencisi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye. E-posta: gulcihan.sancaktar@ogr.iu.edu.tr ORCID: 0000-0002-8300-2444

Atıf/Citation: Sancaktar, G. (2022). Dünü ve bugünü ile efemera [Seher İnceoğlu Güner tarafından yayına hazırlanan Tanımlan(a)mayan Belgeler: Efemera başlıklı kitabın değerlendirmesi]. *Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi*, 18, 55-57.
<http://doi.org/10.26650/bba.2022.1202188>

2022 yılında yayımlanan kitap, efemera belgelerin tanımlanması, düzenlenmesi, erişimi ve kanıt değeri hakkında bilgi vermekte; ayrıca efemera'yı bir bilgi kaynağı olarak kültür tarihçilerine / araştırmacılara tanıtmakta ve efemera'nın kullanıcılara nasıl sunulacağı konusunda yol göstermektedir.

Eser, “Giriş”, “Sonuç” ve “Kaynakça” kısımları ile “Tarihçe, Tanım ve Türler”, “Sorunlar”, “Efemera'nın Kaynak ve Kanıt Niteliği/Değeri” başlıklarına sahip üç ana bölümden oluşmaktadır. Ayrıca çalışmada çeşitli görsellere yer verilerek efemera'nın okuyucu tarafından daha iyi anlaşılması hedeflenmiştir.

Eserin *Giriş* (s. 15-16) kısmında araştırmanın amacından ve diğer bölümlerin içeriklerinden bahsedilmiştir. Hiperyayın tarafından yayımlanan eser, yerli ve yabancı birçok kaynaktan yararlanılarak hazırlanmıştır. “Efemera neydi?” sorusu ile çalışmasına başlayan Dr. İnceoğlu Güner, kendi efemera tanımını yaparak bu kavramı netleştirmeye çalışmıştır. Yazar için efemera, “Toplama kültüründen gelmesi nedeniyle üreticisi kendisi olmayan ya da kendisi için üretilmeyen, kitap, süreli yayınlar gibi geleneksel kaynakların dışında kalan belirli bir amaç için o anı temsil etmek amacıyla oluşturulan üretilen ve devamlılığı olmayan malzemelerdir.” (s. 31-32).

Eserin *Tarihçe, Tanım ve Türler* başlıklı birinci bölümünde (s. 17-48) efemera teriminin kökeninden, tarihte bu terimin kullanıldığı diğer alanlardan ve anlamlarından, yerli ve yabancı araştırmacıların ve yazarların bu terimi kullanım şekline ve araştırmacılar için efemera malzemesinin sağlaması gereken özelliklerden, efemera türlerinden, efemera ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarından ve efemera toplayıcılarından / koleksiyoncularından bahsedilmiştir. Ayrıca bu bölümde efemera'nın tanımlanması için kütüphane ve arşivlerdeki yerine yönelik, örneğin efemera nedir, hangi kurumların malzemesidir, kültürel bir mirasın parçası mıdır? gibi sorular sorulmuş ve bu sorular yazar tarafından cevaplandırılmıştır.

Kişinin ilgi alanına göre topladığı veya biriktirdiği bir materyal türü olan efemera, bizlere koleksiyon sahibinin alışkanlıkları, kullandığı yazı dili, kültürel ve sosyal hayatı vs. hakkında bilgi vermektedir. Efemera'nın koleksiyon içerisinde farklı şekillerde tanımlanması kullanıcıların erişimini olumsuz etkileyebilir. Yazarın, eserinin birinci bölümünün alt başlığında (s. 34-38) bahsettiği efemera'nın erişimini kolaylaştırmak için çalışmalar yapan yerli ve yabancı sivil toplum kuruluşları, bu sivil toplum kuruluşlarının farkındalık yaratmak ve daha geniş kitlelere ulaşmak için yayımladıkları dergiler de yazarın ele aldığı konular arasındadır.

Eserin *Sorunlar* başlıklı ikinci bölümünde (s. 49-69) efemera sağlama politikaları, koleksiyonerlerin, sahafların ve müze yöneticilerinin efemera sağlamadaki rolleri, -örnek olması bakımından- dünyadaki bazı efemera koleksiyonları ve bu koleksiyonların erişim prensiplerinden bahsedilmektedir. Efemera materyalinin toplanması ve sınıflandırılması aşamasında koleksiyonerlerin, sahafların ve mezat etkinliklerinin ciddi bir etkisi vardır. Çoğu

zaman ticarî nedenlerle bütünlüğü bozulmuş olan efemeranın, sahaflar ve koleksiyonerler tarafından satın alınması ve toplanması önem taşımaktadır. Çünkü bu şekilde efemera malzemesinin çöpe atılmasının ve yok olmaya yüz tutmasının önüne geçil(ebil)mektedir.

Yazarın, eserin ikinci bölümünde yer alan “Efemeranın Sınıflandırılmasına, Düzenlenmesine ve Tanımlanmasına Dair Sorunlar” alt başlığında ‘sorun’ olarak ele aldığı asıl konu efemeranın varlığını sorgulamak değil, bu materyal türünün arşivcilik mesleğinde tanımlanması, kataloglanması ve erişime açılması problemlerinin açıklanmasıdır.

Eserin ikinci bölümünde ayrıca efemera koleksiyonu oluşturulurken meslekî bir faaliyet alanı olarak sınıflandırma, düzenleme ve tanımlama gibi aşamalarda karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların nedenleri ele alınmıştır. Bu bölümde son olarak yazarın başlıca bir problem alanı olarak gördüğü efemera erişim konusu incelenmiştir. Erişim konusunda örnek teşkil etmesi ve konuyu açıklığa kavuşturması için The British Library’de yer alan aynı koleksiyondaki iki farklı mektup için ‘format’ alanına yapılan “elyazması”, “mektup” ve “efemera” gibi farklı tanımlamalar görsellerle desteklenerek anlatılmıştır. Böylelikle yazar tarafından efemeranın tanımlanması hakkında mevcut olan sorunun derinliğine çarpıcı ve açıklayıcı örnek sunulmuştur.

İncelenen eserin üçüncü bölümü efemeranın bilimsel / bilgisel kanıt değeri hakkındadır ve *Efemeranın Kaynak ve Kanıt Niteliği/Değeri* (s. 71-87) başlığına sahiptir. Bu bölümde yazar, kartpostal, fotoğraf, posta pulu vb. efemera malzemelerinin kişilerin hayatına dair bilgiler içerdiğinden, toplumun kültürel yaşamını, sosyal hayatını, alışkanlıklarını, dil yapısını yansıtabileceğinden bahsetmiştir. Bu malzemelerden çıkartılacak geçmişe dair bilimsel bilgiler araştırmacının araştırma alanı, malzemeye yaklaşımı gibi etkenler sonucunda elde edilen bilgilerdir. Efemera, diğer birinci elden kaynaklar gibi, ait oldukları dönemde meydana gelen olayların birincil tanığı olması nedeniyle önemli bilgiler taşımaktadır. Bilgi ve belge yöneticilerinin / kütüphanecilerin / arşivcilerin efemera nereden geliyor sorusuna yönelik verdikleri cevap koleksiyonerlerden farklı olsa da malzemenin gerçek değerini tayin etmek amacıyla sorulması gereken bir sorudur. Dr. Seher İnceoğlu Güner kendi özel (şahsî) arşivinde bulunan *Türk Gazeteciliğinin 100. Yılı* posta pulu ve *23 Nisan 1962 Bayram Hatırası* fotoğrafı ile konuyu örneklendirerek dönemin kültürel hayatı hakkında nasıl bilgiler edinilebileceğini göstermiştir.

Dr. İnceoğlu Güner, kitabın *Sonuç* (s. 89-95) kısmında, efemera koleksiyonlarında ileride aynı şekilde tanımlama, sınıflama, erişim konularında olumsuzluklarla karşılaşılması, oluşabilecek engellerin önüne geçilmesi için Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, özel arşivler, kütüphaneler, Bilgi ve Belge Yönetimi alanı uzmanlarıyla iş birliği içerisinde çalışmalar yapılması konusunda önerilerde bulunmuştur. *Sonuç* kısmında ayrıca efemeranın, belgesel ve bilgisel değere sahip olduğu ifade edilmiştir. Bu özelliğiyle efemeranın bilimsel kanıt değeri taşıyarak tarih araştırmalarında kullanılabilecek bir kaynak niteliği taşıdığına vurgu yapılmış ve efemeranın bilimsel çalışmalardaki önemi açıklanmıştır.

TANIM

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi - The Journal of Information and Documentation Studies, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün bilimsel, hakemli, açık erişimli resmi yayın organıdır. Yılda iki kere yayınlanır. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.

AMAÇ

Derginin amacı bilgi ve belge yönetimine ilişkin sorunları inceleyen ve çözüm önerileri sunan Türkçe veya İngilizce özgün bilimsel (hakemli) yazılara, görüşlere, okuyucu mektuplarına, tanıtım yazılarına, çeviri yazılara, haberlere ve mesleki toplantı duyurularına yer vererek bilgi ve belge alanının sağlıklı bir zeminde gelişimine katkı sağlamaktır. Bilgi paylaşım yollarını geliştirmek, bilgiyi düzenlemek, sunmak ve bilgiye erişimi sağlamak, bilgi paylaşımının yarattığı değer sayesinde bilgiyi başta akademik ve toplumsal hayatın geneline yaymak ve bilgi temelli toplumsal kalkınmaya öncülük etmek derginin amaçlarındandır.

KAPSAM

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi, kütüphanecilik, arşivcilik, dokümantasyon ve enformasyon ana başlıklarında hazırlanan çalışmaları yayınlamaktadır.

Dergide bilgi ve belge yönetimi alanına ilişkin sorunları inceleyen ve çözüm önerileri sunan Türkçe veya İngilizce özgün bilimsel yazılar, görüşler, okuyucu mektupları, tanıtım yazıları, çeviri yazıları, haberler ve mesleki toplantı duyuruları yer almaktadır. Dergide özellikle aşağıdaki konulara odaklanan yazılara yer verilmektedir:

Arşiv türleri, yönetimi ve uygulamaları

Bibliyometri

Bilgi arama davranışları

Bilgibilim üzerine kavramsal ve tarihsel çalışmalar

Bilgi ve belge yönetimi eğitimi

Bilgi güvenliği

Bilgi okuryazarlığı

Bilgi yönetim merkezi türleri,

Bilgi yönetim sistemleri,

Bilgi teknolojileri

Elektronik Arşiv Sistemleri

Elektronik Belge Yönetim Sistemleri

Kütüphane türleri, yönetimi ve Kütüphanecilik uygulamaları

Teknolojiye bağlı değişikliklerle birlikte ortaya çıkan telif hakkı gibi yasal ve etik konular derginin kapsamına girmektedir.

POLİTİKALAR

Yayın Politikası

Dergi yayın etiğinde en yüksek standartlara bağlıdır ve Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME) tarafından yayınlanan etik yayıncılık ilkelerini benimser; Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing başlığı altında ifade edilen ilkeler için: <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-andbest-practice-scholarly-publishing> Gönderilen makaleler derginin amaç ve kapsamına uygun olmalıdır. Orijinal, yayınlanmamış ve başka bir dergide değerlendirme sürecinde olmayan, her bir yazar tarafından içeriği ve gönderimi onaylanmış yazılar değerlendirmeye kabul edilir. Makale yayınlanmak üzere Dergiye gönderildikten sonra yazarlardan hiçbirinin ismi, tüm yazarların yazılı izni olmadan yazar listesinden silinemez ve yeni bir isim yazar olarak eklenemez ve yazar sırası değiştirilemez. İntihal, duplikasyon, sahte yazarlık/inkar edilen yazarlık, araştırma/veri fabrikasyonu, makale dilimleme, dilimleyerek yayın, telif hakları ihlali ve çıkar çatışmasının gizlenmesi, etik dışı davranışlar olarak kabul edilir. Kabul edilen etik standartlara uygun olmayan tüm makaleler yayından çıkarılır. Buna yayından sonra tespit edilen olası kuraldışı, uygunsuzluklar içeren makaleler de dahildir. İntihal Ön kontrolden geçirilen makaleler, iThenticate yazılımı kullanılarak intihal için taranır. İntihal/kendi kendine intihal tespit edilirse yazarlar bilgilendirilir. Editörler, gerekli olması halinde makaleyi değerlendirme ya da üretim sürecinin çeşitli aşamalarında intihal kontrolüne tabi tutabilirler. Yüksek benzerlik oranları, bir makalenin kabul edilmeden önce ve hatta kabul edildikten sonra reddedilmesine neden olabilir. Makalenin türüne bağlı olarak, bunun oranın %15 veya %20 'den az olması beklenir. Çift Kör Hakemlik İntihal kontrolünden sonra, uygun olan makaleler baş editör tarafından orijinallik, metodoloji, işlenen konunun önemi ve dergi kapsamı ile uyumluluğu açısından değerlendirilir. Editör, makalelerin adil bir şekilde çift taraflı kör hakemlikten geçmesini sağlar ve makale biçimsel esaslara uygun ise, gelen yazıyı yurtiçinden ve /veya yurtdışından en az iki hakemin değerlendirmesine sunar, hakemler gerek gördüğü takdirde yazıda istenen değişiklikler yazarlar tarafından yapıldıktan sonra yayınlanmasına onay verir.

Açık Erişim İlkesi

Dergi açık erişimlidir ve derginin tüm içeriği okura ya da okurun dahil olduğu kuruma ücretsiz olarak sunulur. Okurlar, ticari amaç haricinde, yayıncı ya da yazardan izin almadan dergi makalelerinin tam metnini okuyabilir, indirebilir, kopyalayabilir, arayabilir ve link sağlayabilir. Bu BOAI açık erişim tanımıyla uyumludur.

Derginin açık erişimli makaleleri Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) olarak lisanslıdır.

İşleme Ücreti

Derginin tüm giderleri İstanbul Üniversitesi tarafından karşılanmaktadır. Dergide makale yayını ve makale süreçlerinin yürütülmesi ücrete tabi değildir. Dergiye gönderilen ya da yayın için kabul edilen makaleler için işleme ücreti ya da gönderim ücreti alınmaz.

Telif Hakkında

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları Creative Commons Atıf-GayrıTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) olarak lisanslıdır. CC BY-NC 4.0 lisansı, eserin ticari kullanım dışında her boyut ve formatta paylaşılmasına, kopyalanmasına, çoğaltılmasına ve orijinal esere uygun şekilde atıfta bulunmak kaydıyla yeniden düzenleme, dönüştürme ve eserin üzerine inşa etme dâhil adapte edilmesine izin verir.

ETİK

Yayın Etiği Beyanı

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi, yayın etiğinde en yüksek standartlara bağlıdır ve Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME) tarafından yayınlanan etik yayıncılık ilkelerini benimser; Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing başlığı altında ifade edilen ilkeler için: <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-and-best-practice-scholarly-publishing>

Gönderilen tüm makaleler orijinal, yayınlanmamış ve başka bir dergide değerlendirme sürecinde olmamalıdır. Her bir makale editörlerden biri ve en az iki hakem tarafından çift kör değerlendirmeden geçirilir. İntihal, duplikasyon, sahte yazarlık/inkar edilen yazarlık, araştırma/veri fabrikasyonu, makale dilimleme, dilimleyerek yayın, telif hakları ihlali ve çıkar çatışmasının gizlenmesi, etik dışı davranışlar olarak kabul edilir.

Kabul edilen etik standartlara uygun olmayan tüm makaleler yayından çıkarılır. Buna yayından sonra tespit edilen olası kuraldışı, uygunsuzluklar içeren makaleler de dahildir.

Araştırma Etiği

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi araştırma etiğinde en yüksek standartları gözetir ve aşağıda tanımlanan uluslararası araştırma etiği ilkelerini benimser. Makalelerin etik kurallara uygunluğu yazarların sorumluluğundadır.

- Araştırmanın tasarlanması, tasarımın gözden geçirilmesi ve araştırmanın yürütülmesinde, bütünlük, kalite ve şeffaflık ilkeleri sağlanmalıdır.
- Araştırma ekibi ve katılımcılar, araştırmanın amacı, yöntemleri ve öngörülen olası kullanımları; araştırmaya katılımın gerektirdikleri ve varsa riskleri hakkında tam olarak bilgilendirilmelidir.
- Araştırma katılımcılarının sağladığı bilgilerin gizliliği ve yanıt verenlerin gizliliği sağlanmalıdır. Araştırma katılımcıların özerkliğini ve saygınlığını koruyacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Araştırma katılımcıları gönüllü olarak araştırmada yer almalı, herhangi bir zorlama altında olmamalıdır.
- Katılımcıların zarar görmesinden kaçınılmalıdır. Araştırma, katılımcıları riske sokmayacak şekilde

planlanmalıdır.

- Araştırma bağımsızlığıyla ilgili açık ve net olunmalı; çıkar çatışması varsa belirtilmelidir.
- Deneysel çalışmalarda, araştırmaya katılmaya karar veren katılımcıların yazılı bilgilendirilmiş onayı alınmalıdır. Çocukların ve vesayet altındakilerin veya tasdiklenmiş akıl hastalığı bulunanların yasal vasisinin onayı alınmalıdır.
- Çalışma herhangi bir kurum ya da kuruluşta gerçekleştirilecekse bu kurum ya da kuruluştan çalışma yapılacağına dair onay alınmalıdır.
- İnsan ögesi bulunan çalışmalarda, "yöntem" bölümünde katılımcılardan "bilgilendirilmiş onam" alındığının ve çalışmanın yapıldığı kurumdan etik kurul onayı alındığı belirtilmesi gerekir.

Yazarların Sorumluluğu

Makalelerin bilimsel ve etik kurallara uygunluğu yazarların sorumluluğundadır. Yazar makalenin orijinal olduğu, daha önce başka bir yerde yayınlanmadığı ve başka bir yerde, başka bir dilde yayınlanmak üzere değerlendirmede olmadığı konusunda teminat sağlamalıdır. Uygulamadaki telif kanunları ve anlaşmaları gözetilmelidir. Telifte bağlı materyaller (örneğin tablolar, şekiller veya büyük alıntılar) gerekli izin ve teşekkürle kullanılmalıdır. Başka yazarların, katkıda bulunanların çalışmaları ya da yararlanılan kaynaklar uygun biçimde kullanılmalı ve referanslarda belirtilmelidir.

Gönderilen makalede tüm yazarların akademik ve bilimsel olarak doğrudan katkısı olmalıdır, bu bağlamda "yazar" yayınlanan bir araştırmanın kavramsallaştırılmasına ve dizaynına, verilerin elde edilmesine, analizine ya da yorumlanmasına belirgin katkı yapan, yazının yazılması ya da bunun içerik açısından eleştirel biçimde gözden geçirilmesinde görev yapan birisi olarak görülür. Yazar olabilmenin diğer koşulları ise, makaledeki çalışmayı planlamak veya icra etmek ve / veya revize etmektir. Fon sağlanması, veri toplanması ya da araştırma grubunun genel süpervizyonu tek başına yazarlık hakkı kazandırmaz. Yazar olarak gösterilen tüm bireyler sayılan tüm ölçütleri karşılamalıdır ve yukarıdaki ölçütleri karşılayan her birey yazar olarak gösterilebilir. Yazarların isim sıralaması ortak verilen bir karar olmalıdır. Tüm yazarlar yazar sıralamasını Telif Hakkı Formunda imzalı olarak belirtmek zorundadırlar.

Yazarlık için yeterli ölçütleri karşılamayan ancak çalışmaya katkısı olan tüm bireyler "teşekkür / bilgiler" kısmında sıralanmalıdır. Bunlara örnek olarak ise sadece teknik destek sağlayan, yazıma yardımcı olan ya da sadece genel bir destek sağlayan, finansal ve materyal desteği sunan kişiler verilebilir.

Bütün yazarlar, araştırmanın sonuçlarını ya da bilimsel değerlendirmeyi etkileyebilme potansiyeli olan finansal ilişkiler, çıkar çatışması ve çıkar rekabetini beyan etmelidirler. Bir yazar kendi yayınlanmış yazısında belirgin bir hata ya da yanlışlık tespit ederse, bu yanlışlıklara ilişkin düzeltme ya da geri çekme için editör ile hemen temasa geçme ve işbirliği yapma sorumluluğunu taşır.

Editör, Hakem Sorumlulukları ve Değerlendirme Süreci

Baş editör, makaleleri, yazarların etnik kökeninden, cinsiyetinden, uyruğundan, dini inancından ve

siyasi felsefesinden bağımsız olarak değerlendirir. Yayına gönderilen makalelerin adil bir şekilde çift taraflı kör hakem değerlendirmesinden geçmelerini sağlar. Gönderilen makalelere ilişkin tüm bilginin, makale yayınlanana kadar gizli kalacağını garanti eder. Baş editör içerik ve yayının toplam kalitesinden sorumludur. Gereğinde hata sayfası yayınlamalı ya da düzeltme yapmalıdır.

Baş editör; yazarlar, editörler ve hakemler arasında çıkar çatışmasına izin vermez. Hakem atama konusunda tam yetkiye sahiptir ve dergide yayınlanacak makalelerle ilgili nihai kararı vermekle yükümlüdür.

Hakemlerin araştırmayla ilgili, yazarlarla ve/veya araştırmmanın finansal destekçileriyle çıkar çatışmaları olmamalıdır. Değerlendirmelerinin sonucunda tarafsız bir yargıya varmalıdırlar. Gönderilmiş yazılara ilişkin tüm bilginin gizli tutulmasını sağlamalı ve yazar tarafında herhangi bir telif hakkı ihlali ve intihal fark ederlerse editöre raporlamalıdırlar.

Hakem, makale konusu hakkında kendini vasıflı hissetmiyor ya da zamanında geri dönüş sağlaması mümkün görünmüyorsa, editöre bu durumu bildirmeli ve hakem sürecine kendisini dahil etmemesini istemelidir.

Değerlendirme sürecinde editör hakemlere gözden geçirme için gönderilen makalelerin, yazarların özel mülkü olduğunu ve bunun imtiyazlı bir iletişim olduğunu açıkça belirtir. Hakemler ve yayın kurulu üyeleri başka kişilerle makaleleri tartışamazlar. Hakemlerin kimliğinin gizli kalmasına özen gösterilmelidir. Bazı durumlarda editörün kararıyla, ilgili hakemlerin makaleye ait yorumları aynı makaleyi yorumlayan diğer hakemlere gönderilerek hakemlerin bu süreçte aydınlatılması sağlanabilir.

Hakem Süreci

Daha önce yayınlanmamış ya da yayınlanmak üzere başka bir dergide halen değerlendirmede olmayan ve her bir yazar tarafından onaylanan makaleler değerlendirilmek üzere kabul edilir. Gönderilen ve ön kontrolü geçen makaleler iThenticate yazılımı kullanılarak intihal için taranır. İntihal kontrolünden sonra, uygun olan makaleler baş editör tarafından orijinallik, metodoloji, işlenen konunun önemi ve dergi kapsamı ile uyumluluğu açısından değerlendirilir. Baş editör, makaleleri, yazarların etnik kökeninden, cinsiyetinden, uyruğundan, dini inancından ve siyasi felsefesinden bağımsız olarak değerlendirir. Yayına gönderilen makalelerin adil bir şekilde çift taraflı kör hakem değerlendirmesinden geçmelerini sağlar.

Seçilen makaleler en az iki ulusal/uluslararası hakeme değerlendirmeye gönderilir; yayın kararı, hakemlerin talepleri doğrultusunda yazarların gerçekleştirdiği düzenlemelerin ve hakem sürecinin sonrasında baş editör tarafından verilir.

Hakemlerin değerlendirmeleri objektif olmalıdır. Hakem süreci sırasında hakemlerin aşağıdaki hususları dikkate alarak değerlendirmelerini yapmaları beklenir.

- Makale yeni ve önemli bir bilgi içeriyor mu?

YAZARLARA BİLGİ

- Öz, makalenin içeriğini net ve düzgün bir şekilde tanımlıyor mu?
- Yöntem bütünlüklü ve anlaşılır şekilde tanımlanmış mı?
- Yapılan yorum ve varılan sonuçlar bulgularla kanıtlanıyor mu?
- Alandaki diğer çalışmalara yeterli referans verilmiş mi?
- Dil kalitesi yeterli mi?

Hakemler, gönderilen makalelere ilişkin tüm bilginin, makale yayınlanana kadar gizli kalmasını sağlamalı ve yazar tarafında herhangi bir telif hakkı ihlali ve intihal fark ederlerse editöre raporlamalıdır. Hakem, makale konusu hakkında kendini vasıflı hissetmiyor ya da zamanında geri dönüş sağlaması mümkün görünmüyorsa, editöre bu durumu bildirmeli ve hakem sürecine kendisini dahil etmemesini istemelidir.

Değerlendirme sürecinde editör hakemlere gözden geçirme için gönderilen makalelerin, yazarların özel mülkü olduğunu ve bunun imtiyazlı bir iletişim olduğunu açıkça belirtir. Hakemler ve yayın kurulu üyeleri başka kişilerle makaleleri tartışamazlar. Hakemlerin kimliğinin gizli kalmasına özen gösterilmelidir.

YAZILARIN HAZIRLANMASI

Dil

Dergide Türkçe ve İngilizce makaleler yayınlanır. Gönderilen makalelerde makale dilinde öz, İngilizce öz ve İngilizce geniş özet olmalıdır. Ancak makale İngilizce ise, İngilizce geniş özet istenmez.

Yazıların Hazırlanması ve Yazım Kuralları

Aksi belirtilmedikçe gönderilen yazılarla ilgili tüm yazışmalar ilk yazarla yapılacaktır. Makale gönderimi online olarak <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bel> sayfasından erişilen <http://dergipark.gov.tr/login> üzerinden yapılmalıdır. Gönderilen yazılar, makale türünü belirten ve makaleyle ilgili detayları içeren (bkz: Son Kontrol Listesi) Kapak Sayfası; yazının elektronik formunu içeren Microsoft Word 2003 ve üzerindeki versiyonları ile yazılmış elektronik dosya ve tüm yazarların imzaladığı Telif Hakkı Anlaşması Formu eklenerek gönderilmelidir.

1. Yazılar Makale Şablonu kullanılarak hazırlanmalıdır. Makale ana metninde, çift taraflı kör hakemlik süreci gereği, yazarın / yazarların kimlik bilgileri yer almamalıdır.
2. Yayınlanmak üzere gönderilen makale ile birlikte yazar bilgilerini içeren Kapak Sayfası gönderilmelidir. Kapak Sayfasında, makalenin başlığı, yazar veya yazarların bağlı oldukları kurum ve unvanları, kendilerine ulaşılacak adresler, cep, iş ve faks numaraları, ORCID ve e-posta adresleri yer almalıdır (bkz. Son Kontrol Listesi).
3. Giriş bölümünden önce 120-200 kelimelik çalışmanın kapsamını, amacını, ulaşılan sonuçları ve kullanılan yöntemi kaydeden makale dilinde öz ve İngilizce öz ile 600-800 kelimelik İngilizce geniş özet yer almalıdır. Makale İngilizce ise İngilizce geniş özet istenmez. Özlerin altında çalışmanın içeriğini temsil eden, 5'er adet anahtar kelime yer almalıdır.
4. Çalışmaların başlıca şu unsurları içermesi gerekmektedir: Makale dilinde başlık, öz ve anahtar

kelimeler; İngilizce başlık, öz ve anahtar kelimeler; geniş özet, ana metin bölümleri, kaynaklar, tablolar ve şekiller.

5. Makale Türleri:

Araştırma Makaleleri: Orijinal araştırma makaleleri derginin kapsamına uygun konularda önemli, özgün bilimsel sonuçlar sunan araştırmaları raporlayan yazılardır. Orijinal araştırma makaleleri, Öz, Anahtar Kelimeler, İngilizce Geniş Özet, Giriş, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar, Kaynaklar bölümlerinden ve Tablo, Grafik ve Şekillerden oluşur.

Öz: Makale dilinde başlık ve İngilizce başlık öz'lerin üzerinde yer almalıdır. Araştırma yazılarında Türkçe ve İngilizce özetler 120-200 kelime arasında olmalı ve çalışmanın amacı, yöntemi, ana bulguları ve sonuçlarını ifade etmelidir. Ayrıca Türkçe, Almanca, Fransızca ya da İtalyanca makaleler için özetlerden sonra 600-800 kelimelik İngilizce geniş özet de yer almalıdır.

Giriş: Giriş bölümünde konunun önemi, tarihçe ve bugüne kadar yapılmış çalışmalar, hipotez ve çalışmanın amacından söz edilmelidir. Hem ana hem de ikincil amaçlar açıkça belirtilmelidir. Sadece gerçekten ilişkili kaynaklar gösterilmeli ve çalışmaya ait veri ya da sonuçlardan söz edilmemelidir. Giriş bölümünün sonunda çalışmanın amacı, araştırma soruları veya hipotezler yazılmalıdır.

Yöntem: Yöntem bölümünde, veri kaynakları, çalışmaya katılanlar, ölçekler, görüşme/değerlendirmeler ve temel ölçümler, yapılan işlemler ve istatistiksel yöntemler yer almalıdır. Yöntem bölümü, sadece çalışmanın planı ya da protokolü yazılırken bilinen bilgileri içermelidir; çalışma sırasında elde edilen tüm bilgiler bulgular kısmında verilmelidir.

Bulgular: Ana bulgular istatistiksel verilerle desteklenmiş olarak eksiksiz verilmeli ve bu bulgular uygun tablo, grafik ve şekillerle görsel olarak da belirtilmelidir. Bulgular yazıda, tablolarda ve şekillerde mantıklı bir sırayla önce en önemli sonuçlar olacak şekilde verilmelidir. Tablo ve şekillerdeki tüm veriyi yazıda vermemeli, sadece önemli noktaları vurgulanmalıdır.

Tartışma: Tartışma bölümünde o çalışmadan elde edilen veriler, kurulan hipotez doğrultusunda hipotezi destekleyen ve desteklemeyen bulgular ve sonuçlar irdelenmeli ve bu bulgu ve sonuçlar literatürde bulunan benzeri çalışmalarla kıyaslanmalı, farklılıklar varsa açıklanmalıdır. Çalışmanın yeni ve önemli yanları ve bunlardan çıkan sonuçları vurgulanmalıdır. Giriş ya da sonuçlar kısmında verilen bilgi ve veriler tekrarlanmamalıdır.

Sonuçlar: Çalışmadan elde edilen sonuçlar belirtilmelidir. Sonuçlar, çalışmanın amaçları ile bağlantılı olmalıdır, ancak veriler tarafından yeterince desteklenmeyen nitelsiz ifadeler ve sonuçlardan kaçınılmalıdır. Yeni hipotezler gerektiğinde belirtilmeli, ancak açıkça tanımlanmalıdır.

Şekil, Resim, Tablo ve Grafikler: Metin içinde kullanılan fotoğraf, plân, harita vb. materyallerin ".jpg / .tiff" uzantılı kayıtları gönderilecek dokümanlara eklenmelidir. Bu tür belgelerin baskı tekniğine uygun çözünürlükte (en az 300 piksel) ve sayfa alanını aşmayacak büyüklükte olmasına dikkat edilmelidir. Fotoğraf ve levhaların 10 sayfayı aşmamasına dikkat edilmeli ve metin içinde parantezle atıfta bulunulan resim, harita veya diğer ekler makalenin sonuna eklenmelidir.

Derleme: Yazının konusunda birikimi olan ve bu birikimleri uluslararası literatüre yayın ve atıf sayısı olarak yansıtmış uzmanlar tarafından hazırlanmış yazılar değerlendirmeye alınır. Yazarları dergi tarafından da davet edilebilir. Derleme yazısı, başlık, öz, anahtar kelimeler, İngilizce geniş özet (Türkçe, Almanca, Fransızca ve İtalyanca makaleler için), ana metin bölümleri ve kaynaklardan oluşmalıdır.

- Referanslar derginin benimsediği American Psychological Association (APA) 6 stiline uygun olarak hazırlanmalıdır.
- Kurallar dâhilinde dergimize yayınlanmak üzere gönderilen çalışmaların her türlü sorumluluğu yazar/yazarlarına aittir.

Kaynaklar

Referans Stili ve Formatı

Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi, metin içi alıntılama ve kaynak gösterme için APA (American Psychological Association) kaynak sitilinin 6. edisyonunu benimser. APA 6.Edisyon hakkında bilgi için:

- American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: APA.
- <http://www.apastyle.org/>

Kaynakların doğruluğundan yazar(lar) sorumludur. Tüm kaynaklar metinde belirtilmelidir. Kaynaklar aşağıdaki örneklerdeki gibi gösterilmelidir.

Metin İçinde Kaynak Gösterme

Kaynaklar metinde parantez içinde yazarların soyadı ve yayın tarihi yazılarak belirtilmelidir.

Birden fazla kaynak gösterilecekse kaynaklar arasında (;) işareti kullanılmalıdır. Kaynaklar alfabetik olarak sıralanmalıdır.

Örnekler:

Birden fazla kaynak;

(Esin ve ark., 2002; Karasar 1995)

Tek yazarlı kaynak;

(Akyolcu, 2007)

İki yazarlı kaynak;

(Sayiner ve Demirci 2007, s. 72)

Üç, dört ve beş yazarlı kaynak;

Metin içinde ilk kullanımda: (Ailen, Ciambune ve Welch 2000, s. 12–13) Metin içinde tekrarlayan kullanımlarda: (Ailen ve ark., 2000)

Altı ve daha çok yazarlı kaynak;

(Çavdar ve ark., 2003)

Kaynaklar Bölümünde Kaynak Gösterme

Kullanılan tüm kaynaklar metnin sonunda ayrı bir bölüm halinde yazar soyadlarına göre alfabetik olarak numaralandırılmadan verilmelidir.

Kaynak yazımı ile ilgili örnekler aşağıda verilmiştir.

Kitap

a) Türkçe Kitap

Karasar, N. (1995). *Araştırmalarda rapor hazırlama* (8.bs). Ankara: 3A Eğitim Danışmanlık Ltd.

b) Türkçeye Çevrilmiş Kitap

Mucchielli, A. (1991). *Zihniyetler* (A. Kotil, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

c) Editörlü Kitap

Ören, T., Üney, T. ve Çölkesen, R. (Ed.). (2006). *Türkiye bilişim ansiklopedisi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

d) Çok Yazarlı Türkçe Kitap

Tonta, Y., Bitirim, Y. ve Sever, H. (2002). *Türkçe arama motorlarında performans değerlendirme*. Ankara: Total Bilişim.

e) İngilizce Kitap

Kamien R., & Kamien A. (2014). *Music: An appreciation*. New York, NY: McGraw-Hill Education.

f) İngilizce Kitap İçerisinde Bölüm

Bassett, C. (2006). Cultural studies and new media. In G. Hall & C. Birchall (Eds.), *New cultural studies: Adventures in theory* (pp. 220–237). Edinburgh, UK: Edinburgh University Press.

g) Türkçe Kitap İçerisinde Bölüm

Erkmen, T. (2012). Örgüt kültürü: Fonksiyonları, öğeleri, işletme yönetimi ve liderlikteki önemi. M. Zencirkıran (Ed.), *Örgüt sosyolojisi kitabı* içinde (s. 233–263). Bursa: Dora Basım Yayın.

h) Yayıncının ve Yazarın Kurum Olduğu Yayın

Türk Standartları Enstitüsü. (1974). *Adlandırma ilkeleri*. Ankara: Yazar.

Makale

a) Türkçe Makale

Mutlu, B. ve Savaşer, S. (2007). Çocuğu ameliyat sonrası yoğun bakımda olan ebeveynlerde stres nedenleri ve azaltma girişimleri. *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 15(60), 179–182.

b) İngilizce Makale

de Cillia, R., Reisigl, M., & Wodak, R. (1999). The discursive construction of national identity. *Discourse and Society*, 10(2), 149–173. <http://dx.doi.org/10.1177/0957926599010002002>

c) Yediden Fazla Yazarlı Makale

Lal, H., Cunningham, A. L., Godeaux, O., Chlibek, R., Diez-Domingo, J., Hwang, S.-J. ... Heineman, T.

C. (2015). Efficacy of an adjuvanted herpes zoster subunit vaccine in older adults. *New England Journal of Medicine*, 372, 2087–2096. <http://dx.doi.org/10.1056/NEJMoa1501184>

d) DOI'si Olmayan Online Edinilmiş Makale

Al, U. ve Doğan, G. (2012). Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tezlerinin atıf analizi. *Türk Kütüphaneciliği*, 26, 349–369. Erişim adresi: <http://www.tk.org.tr/>

e) DOI'si Olan Makale

Turner, S.J. (2010). Websitestatistics2.0: Using Google Analytics to measure library website effectiveness. *Technical Services Quarterly*, 27, 261–278. <http://dx.doi.org/10.1080/07317131003765910>

f) Advance Online Olarak Yayımlanmış Makale

Smith, J. A. (2010). Citing advance online publication: A review. *Journal of Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/a45d7867>

g) Popüler Dergi Makalesi

Semerçioğlu, C. (2015, Haziran). Sıradanlığın rayihası. *Sabit Fikir*, 52, 38–39.

Tez, Sunum, Bildiri

a) Türkçe Tezler

Sarı, E. (2008). *Kültür kimlik ve politika: Mardin'de kültürlerarasılık*. (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

b) Ticari Veritabanında Yer Alan Yüksek Lisans Ya da Doktora Tezi

Van Brunt, D. (1997). *Networked consumer health information systems* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses. (UMI No. 9943436)

c) Kurumsal Veritabanında Yer Alan İngilizce Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Yaylalı-Yıldız, B. (2014). *University campuses as places of potential publicness: Exploring the political, social and cultural practices in Ege University* (Doctoral dissertation). Retrieved from Retrieved from: <http://library.iyte.edu.tr/tr/hizli-erisim/iyte-tez-portali>

d) Web'de Yer Alan İngilizce Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Tonta, Y. A. (1992). *An analysis of search failures in online library catalogs* (Doctoral dissertation, University of California, Berkeley). Retrieved from <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/phd/ickapak.html>

e) Dissertations Abstracts International'da Yer Alan Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Appelbaum, L. G. (2005). Three studies of human information processing: Texture amplification, motion representation, and figure-ground segregation. *Dissertation Abstracts International: Section B. Sciences and Engineering*, 65(10), 5428.

f) Sempozyum Katkısı

Krinsky-McHale, S. J., Zigman, W. B. & Silverman, W. (2012, August). Are neuropsychiatric symptoms markers of prodromal Alzheimer's disease in adults with Down syndrome? In W. B. Zigman (Chair), *Predictors of mild cognitive impairment, dementia, and mortality in adults with Down syndrome*. Symposium conducted at American Psychological Association meeting, Orlando, FL.

g) Online Olarak Erişilen Konferans Bildiri Özeti

Çınar, M., Doğan, D. ve Seferoğlu, S. S. (2015, Şubat). *Eğitimde dijital araçlar: Google sınıf uygulaması üzerine bir değerlendirme* [Öz]. Akademik Bilişim Konferansında sunulan bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir. Erişim adresi: <http://ab2015.anadolu.edu.tr/index.php?menu=5&submenu=27>

h) Düzenli Olarak Online Yayımlanan Bildiriler

Herculano-Houzel, S., Collins, C. E., Wong, P., Kaas, J. H., & Lent, R. (2008). The basic nonuniformity of the cerebral cortex. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 105, 12593–12598. <http://dx.doi.org/10.1073/pnas.0805417105>

i) Kitap Şeklinde Yayımlanan Bildiriler

Schneider, R. (2013). Research data literacy. S. Kurbanoglu ve ark. (Ed.), Communications in Computer and Information Science: Vol. 397. *Worldwide Communalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice* içinde (s. 134–140). Cham, İsviçre: Springer. <http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-03919-0>

j) Kongre Bildirisi

Çepni, S., Bacanak A. ve Özsevgeç T. (2001, Haziran). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının fen branşlarına karşı tutumları ile fen branşlarındaki başarılarının ilişkisi*. X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildiri, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu

Diğer Kaynaklar

a) Gazete Yazısı

Toker, Ç. (2015, 26 Haziran). 'Unutma' notları. *Cumhuriyet*, s. 13.

b) Online Gazete Yazısı

Tamer, M. (2015, 26 Haziran). E-ticaret hamle yapmak için tüketiciyi bekliyor. *Milliyet*. Erişim adresi: <http://www.milliyet>

c) Web Page/Blog Post

Bordwell, D. (2013, June 18). David Koepp: Making the world movie-sized [Web log post]. Retrieved from <http://www.davidbordwell.net/blog/page/27/>

d) Online Ansiklopedi/Sözlük

Bilgi mimarisi. (2014, 20 Aralık). Vikipedi içinde. Erişim adresi: http://tr.wikipedia.org/wiki/Bilgi_mimarisi

Marcoux, A. (2008). Business ethics. In E. N. Zalta (Ed.), *The Stanford encyclopedia of philosophy*. Retrieved from <http://plato.stanford.edu/entries/ethics-business/>

e) Podcast

Radyo ODTÜ (Yapımcı). (2015, 13 Nisan). *Modern sabahlar* [Podcast]. Erişim adresi: <http://www.radyoodtu.com.tr/>

f) Bir Televizyon Dizisinden Tek Bir Bölüm

Shore, D. (Senarist), Jackson, M. (Senarist) ve Bookstaver, S. (Yönetmen). (2012). Runaways [Televizyon dizisi bölümü]. D. Shore (Baş yapımcı), *House M.D.* içinde. New York, NY: Fox Broadcasting.

g) Müzik Kaydı

Say, F. (2009). Galata Kulesi. *İstanbul senfonisi* [CD] içinde. İstanbul: Ak Müzik.

SON KONTROL LİSTESİ

Aşağıdaki listede eksik olmadığından emin olun:

- ✓ Makalenin türünün belirtilmiş olduğu
- ✓ Başka bir dergiye gönderilmemiş olduğu
- ✓ Sponsor veya ticari bir firma ile ilişkisi varsa, bunun belirtildiği
- ✓ İngilizce yönünden kontrolünün yapıldığı
- ✓ Referansların derginin benimsediği APA 6 edisyonuna uygun olarak düzenlendiği
- ✓ Yazarlara Bilgide detaylı olarak anlatılan dergi politikalarının gözden geçirildiği
- Telif Hakkı Anlaşması Formu
- Daha önce basılmış materyal (yazı-resim-tablo) kullanılmış ise izin belgesi
- Kapak sayfası
 - ✓ Makalenin kategorisi
 - ✓ Makale dilinde ve İngilizce başlık
 - ✓ Yazarların ismi soyadı, unvanları ve bağlı oldukları kurumlar (üniversite ve fakülte bilgisinden sonra şehir ve ülke bilgisi), e-posta adresleri
 - ✓ Sorumlu yazarın e-posta adresi, açık yazışma adresi, iş telefonu, GSM, faks nosu
 - ✓ Tüm yazarların ORCID'leri
 - ✓ Finansal destek (varsa belirtiniz)
 - ✓ Çıkar çatışması (varsa belirtiniz)
 - ✓ Teşekkür (varsa belirtiniz)
- Makale ana metni
 - ✓ Önemli: Ana metinde yazarın / yazarların kimlik bilgilerinin yer almamış olması gerekir.
 - ✓ Makale dilinde ve İngilizce başlık
 - ✓ Öz: 120-200 kelime
 - ✓ Anahtar Kelimeler: 5 adet makale dilinde ve 5 adet İngilizce
 - ✓ İngilizce geniş özet: 600-800 kelime (İngilizce olmayan makaleler için)
 - ✓ Makale ana metin bölümleri
 - ✓ Kaynaklar
 - ✓ Tablolar-Resimler, Şekiller (başlık, tanım ve alt yazılarıyla)

DESCRIPTION

The Journal of Information and Documentation Studies – Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi is the scientific, peer-reviewed, open access official publication of Istanbul University, Faculty of Letters, Department of Information and Records Management. It is published biannually. The publication languages of the journal are Turkish and English.

AIM

The aim of the journal is to contribute to the development of the information and documentation area on a healthy basis by including original scientific articles, opinions, reader letters, translation articles, news and professional meeting announcements in Turkish or English that examine problems. It is among the aims of the journal to develop ways of sharing information, to organize, present and provide access to information, to disseminate information primarily in academic and social life, and to lead knowledge-based social development.

SCOPE

The Journal of Information and Documentation Studies publishes articles on librarianship, archiving, documentation and information. The journal includes original scientific articles, opinions, reader letters, promotional articles, translation articles, news and professional meeting announcements in Turkish or English, which examine the problems related to information and document management and offer solutions. The journal includes articles focusing especially on the following topics:

Archive types, management and applications

Bibliometry

Information seeking behavior

Conceptual and historical studies on science

Information and document management training

Information security

Information literacy

Information management center types,

Information management systems,

Information technologies

Electronic Archive Systems

Electronic Document Management Systems

Library types, management and The Journal of Information and Documentation Studies applications

Legal and ethical issues such as copyright, which occur with technology-related changes, fall within the scope of the journal.

POLICIES

Publication Policy

The Journal of Information and Documentation Studies is committed to upholding the highest standards of publication ethics and pays regard to Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing published by the Committee on Publication Ethics (COPE), the Directory of Open Access Journals (DOAJ), the Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), and the World Association of Medical Editors (WAME) on <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-and-best-practice-scholarly-publishing>

The subjects covered in the manuscripts submitted to the Journal for publication must be in accordance with the aim and scope of the Journal. Only those manuscripts approved by every individual author and that were not published before in or sent to another journal, are accepted for evaluation.

Changing the name of an author (omission, addition or order) in papers submitted to the Journal requires written permission of all declared authors.

Plagiarism, duplication, fraud authorship/denied authorship, research/data fabrication, salami slicing/salami publication, breaching of copyrights, prevailing conflict of interest are unethical behaviors. All manuscripts not in accordance with the accepted ethical standards will be removed from the publication. This also contains any possible malpractice discovered after the publication.

Plagiarism

Submitted manuscripts that pass preliminary control are scanned for plagiarism using iThenticate software. If plagiarism/self-plagiarism will be found authors will be informed. Editors may resubmit manuscript for similarity check at any peer-review or production stage if required. High similarity scores may lead to rejection of a manuscript before and even after acceptance. Depending on the type of article and the percentage of similarity score taken from each article, the overall similarity score is generally expected to be less than 15 or 20%.

Double Blind Peer-Review

After plagiarism check, the eligible ones are evaluated by the editors-in-chief for their originality, methodology, the importance of the subject covered and compliance with the journal scope. The editor provides a fair double-blind peer review of the submitted articles and hands over the papers matching the formal rules to at least two national/international referees for evaluation and gives green light for publication upon modification by the authors in accordance with the referees' claims.

Open Access Statement

The journal is an open access journal and all content is freely available without charge to the user or his/her institution. Except for commercial purposes, users are allowed to read, download, copy,

print, search, or link to the full texts of the articles in this journal without asking prior permission from the publisher or the author. This is in accordance with the BOAI definition of open access.

The open access articles in the journal are licensed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license.

Article Processing Charge

All expenses of the journal are covered by the Istanbul University. Processing and publication are free of charge with the journal. There is no article processing charges or submission fees for any submitted or accepted articles.

Copyright Notice

Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (CC BY-NC 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) and grant the Publisher non-exclusive commercial right to publish the work. CC BY-NC 4.0 license permits unrestricted, non-commercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ETHICS

Publication Ethics and Publication Malpractice Statement

The Journal of Information and Documentation Studies is committed to upholding the highest standards of publication ethics and pays regard to Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing published by the Committee on Publication Ethics (COPE), the Directory of Open Access Journals (DOAJ), to access the Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), and the World Association of Medical Editors (WAME) on <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-and-best-practice-scholarly-publishing>

All parties involved in the publishing process (Editors, Reviewers, Authors and Publisher) are expected to agree on the following ethical principles.

All submissions must be original, unpublished (including as full text in conference proceedings), and not under the review of any other publication synchronously. Each manuscript is reviewed by one of the editors and at least two referees under double-blind peer review process. Plagiarism, duplication, fraud authorship/denied authorship, research/data fabrication, salami slicing/salami publication, breaching of copyrights, prevailing conflict of interest are unethical behaviors.

All manuscripts not in accordance with the accepted ethical standards will be removed from the publication. This also contains any possible malpractice discovered after the publication. In accordance with the code of conduct we will report any cases of suspected plagiarism or duplicate publishing.

Research Ethics

The Journal of Information and Documentation Studies –Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi adheres to the highest standards in research ethics and follows the principles of international research ethics as defined below. The authors are responsible for the compliance of the manuscripts with the ethical rules.

- Principles of integrity, quality and transparency should be sustained in designing the research, reviewing the design and conducting the research.
- The research team and participants should be fully informed about the aim, methods, possible uses and requirements of the research and risks of participation in research.
- The confidentiality of the information provided by the research participants and the confidentiality of the respondents should be ensured. The research should be designed to protect the autonomy and dignity of the participants.
- Research participants should participate in the research voluntarily, not under any coercion.
- Any possible harm to participants must be avoided. The research should be planned in such a way that the participants are not at risk.
- The independence of research must be clear; and any conflict of interest must be disclosed.
- In experimental studies with human subjects, written informed consent of the participants who decide to participate in the research must be obtained. In the case of children and those under wardship or with confirmed insanity, legal custodian's assent must be obtained.
- If the study is to be carried out in any institution or organization, approval must be obtained from this institution or organization.
- In studies with human subject, it must be noted in the method's section of the manuscript that the informed consent of the participants and ethics committee approval from the institution where the study has been conducted have been obtained.

Author Responsibilities

It is authors' responsibility to ensure that the article is in accordance with scientific and ethical standards and rules. And authors must ensure that submitted work is original. They must certify that the manuscript has not previously been published elsewhere or is not currently being considered for publication elsewhere, in any language. Applicable copyright laws and conventions must be followed. Copyright material (e.g. tables, figures or extensive quotations) must be reproduced only with appropriate permission and acknowledgement. Any work or words of other authors, contributors, or sources must be appropriately credited and referenced.

All the authors of a submitted manuscript must have direct scientific and academic contribution to the manuscript. The author(s) of the original research articles is defined as a person who is significantly involved in "conceptualization and design of the study", "collecting the data", "analyzing the data", "writing the manuscript", "reviewing the manuscript with a critical perspective" and "planning/ conducting the study of the manuscript and/or revising it". Fund raising, data collection or supervision

of the research group are not sufficient roles to be accepted as an author. The author(s) must meet all these criteria described above. The order of names in the author list of an article must be a co-decision and it must be indicated in the Copyright Agreement Form. The individuals who do not meet the authorship criteria but contributed to the study must take place in the acknowledgement section. Individuals providing technical support, assisting writing, providing a general support, providing material or financial support are examples to be indicated in acknowledgement section.

All authors must disclose all issues concerning financial relationship, conflict of interest, and competing interest that may potentially influence the results of the research or scientific judgment.

When an author discovers a significant error or inaccuracy in his/her own published paper, it is the author's obligation to promptly cooperate with the Editor to provide retractions or corrections of mistakes.

Responsibility for the Editor and Reviewers and Evaluation Process

Editor-in-Chief evaluates manuscripts for their scientific content without regard to ethnic origin, gender, citizenship, religious belief or political philosophy of the authors. He/She provides a fair double-blind peer review of the submitted articles for publication and ensures that all the information related to submitted manuscripts is kept as confidential before publishing.

Editor-in-Chief is responsible for the contents and overall quality of the publication. He/She must publish errata pages or make corrections when needed.

Editor-in-Chief does not allow any conflicts of interest between the authors, editors and reviewers. Only he has the full authority to assign a reviewer and is responsible for final decision for publication of the manuscripts in the journal.

Reviewers must have no conflict of interest with respect to the research, the authors and/or the research funders. Their judgments must be objective.

Reviewers must ensure that all the information related to submitted manuscripts is kept as confidential and must report to the editor if they are aware of copyright infringement and plagiarism on the author's side.

A reviewer who feels unqualified to review the topic of a manuscript or knows that its prompt review will be impossible should notify the editor and excuse himself from the review process.

The editor informs the reviewers that the manuscripts are confidential information and that this is a privileged interaction. The reviewers and editorial board cannot discuss the manuscripts with other persons. The anonymity of the referees must be ensured. In particular situations, the editor may share the review of one reviewer with other reviewers to clarify a particular point.

Peer Review Process

Only those manuscripts approved by its every individual author and that were not published before in or sent to another journal, are accepted for evaluation.

Submitted manuscripts that pass preliminary control are scanned for plagiarism using iThenticate software. After plagiarism check, the eligible ones are evaluated by Editor-in-Chief for their originality, methodology, the importance of the subject covered and compliance with the journal scope. Editor-in-Chief evaluates manuscripts for their scientific content without regard to ethnic origin, gender, citizenship, religious belief or political philosophy of the authors and ensures a fair double-blind peer review of the selected manuscripts.

The selected manuscripts are sent to at least two national/international referees for evaluation and publication decision is given by Editor-in-Chief upon modification by the authors in accordance with the referees' claims.

Editor-in-Chief does not allow any conflicts of interest between the authors, editors and reviewers and is responsible for final decision for publication of the manuscripts in the journal.

Reviewers' judgments must be objective. Reviewers' comments on the following aspects are expected while conducting the review.

- Does the manuscript contain new and significant information?
- Does the abstract clearly and accurately describe the content of the manuscript?
- Is the problem significant and concisely stated?
- Are the methods described comprehensively?
- Are the interpretations and conclusions justified by the results?
- Is adequate references made to other Works in the field?
- Is the language acceptable?

Reviewers must ensure that all the information related to submitted manuscripts is kept as confidential and must report to the editor if they are aware of copyright infringement and plagiarism on the author's side.

A reviewer who feels unqualified to review the topic of a manuscript or knows that its prompt review will be impossible should notify the editor and excuse himself from the review process.

The editor informs the reviewers that the manuscripts are confidential information and that this is a privileged interaction. The reviewers and editorial board cannot discuss the manuscripts with other persons. The anonymity of the referees is important.

MANUSCRIPT ORGANIZATION

Language

Articles in Turkish and English are published. Submitted manuscript must include an abstract both in the article language and in English, and an extended abstract in English as well. However extended abstract in English is not required for articles in English.

Manuscript Organization and Submission

All correspondence will be sent to the first-named author unless otherwise specified. Manuscript is to be submitted online via <http://dergipark.gov.tr/login> that can be accessed at <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bel> and it must be accompanied by a Title Page specifying the article category (i.e. research article, review etc.) and including information about the manuscript (see the Submission Checklist). Manuscripts should be prepared in Microsoft Word 2003 and upper versions. In addition, Copyright Agreement Form that has to be signed by all authors must be submitted.

1. Manuscripts should be prepared using the Article Template. Due to double blind peer review, manuscript file must not include any information about the author.
2. A title page including author information must be submitted together with the manuscript. The title page is to include fully descriptive title of the manuscript and, affiliation, title, e-mail address, ORCID, postal address, phone, mobile phone and fax number of the author(s) (see The Submission Checklist).
3. Before the introduction part, there should be an abstract of 120-200 words both in the language of the article and in English. An extended abstract in English between 600-800 words, summarizing the scope, the purpose, the results of the study and the methodology used is to be included following the abstracts. If the manuscript is in English, extended abstract is not required. Underneath the abstracts, 5 keywords that inform the reader about the content of the study should be specified in the language of the article and in English.
4. The manuscripts should contain mainly these components: title, abstract and keywords; extended abstract, sections, references, tables and figures.

5. Article Types

Research Article: Original research articles report substantial and original scientific results within the journal scope. Original research articles are comprised of Abstract, Key Words, Introduction, Methods, Results, Discussion, Conclusion, References and Figures, Tables and Graphics.

Abstract: The abstracts in the language of the article and in English must be between 120- 200 words and state aim, method, result and conclusions of the study. If the article is in Turkish, German, French or Italian, an extended abstract of 600-800 words in English must be written as well following the abstracts.

Introduction: This section must contain a clear statement of the general and specific objectives as well as the hypotheses which the work is designed to test. It should also give a brief account

of the reported literature. It should clearly state the primary and secondary purposes of the article. Only, the actual references related with the issues have to be indicated and data or findings related with the current study must not be included in this section.

Methods: This section must contain explicit, concise descriptions of all procedures, materials and methods (i.e. data sources, participants, scales, interviews/reviews, basic measurements, applications, statistical methods) used in the investigation to enable the reader to judge their accuracy, reproducibility, etc. This section should include the known findings at the beginning of the study and the findings during the study must be reported in results section.

Results: The results should be presented in logical sequence in the text, tables, and figures, giving the main or most important findings first. The all the data in the tables or figures should not be repeated in the text; only the most important observations must be emphasized or summarized..

Discussion: The findings of the study, the findings and results which support or do not support the hypothesis of the study should be discussed, results should be compared and contrasted with findings of other studies in the literature and the different findings from other studies should be explained. The new and important aspects of the study and the conclusions that follow from them should be emphasized. The data or other information given in the Introduction or the Results section should not be repeated in detail.

Conclusions: Conclusions derived from the study should be stated.. The conclusions should be linked with the goals of the study but unqualified statements and conclusions not adequately supported by the data should be avoided. New hypotheses should be stated when warranted, but should be labeled clearly as such.

Figures, Tables and Graphics: Figures, tables and graphics materials should be “.jpg, .tiff or .jpeg” format and they should be submitted with the article. These materials should be min. 300 pixels and they must not be bigger than page size. The illustrations should not exceed 10 pages. All illustrations should be labelled and a list of figures with captions, legends, and credits should be provided on a separate page.

Review Article: Reviews prepared by authors who have extensive knowledge on a particular field and whose scientific background has been translated into a high volume of publications with a high citation potential are welcomed. These authors may even be invited by the journal. Review article should contain title, abstract and keywords; body text with sections, and references.

6. References should be in accordance with American Psychological Association (APA) style 6th Edition.
7. Authors are responsible for all statements made in their work submitted to the journal for publication.

REFERENCES

Reference Style and Format

The Journal of Information and Documentation Studies complies with APA (American Psychological Association) style 6th Edition for referencing and quoting. For more information:

INFORMATION FOR AUTHORS

- American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: APA.
- <http://www.apastyle.org>

Citations in the Text

Citations must be indicated with the author surname and publication year within the parenthesis.

If more than one citation is made within the same paranthesis, separate them with (;).

Samples:

More than one citation;

(Esin et al., 2002; Karasar, 1995)

Citation with one author;

(Akyolcu, 2007)

Citation with two authors;

(Sayiner & Demirci, 2007)

Citation with three, four, five authors;

First citation in the text: (Ailen, Ciembrune, & Welch, 2000) Subsequent citations in the text: (Ailen et al., 2000)

Citations with more than six authors;

(Çavdar et al., 2003)

Citations in the Reference

All the citations done in the text should be listed in the References section in alphabetical order of author surname without numbering. Below given examples should be considered in citing the references.

Basic Reference Types

Book

a) Turkish Book

Karasar, N. (1995). *Araştırmalarda rapor hazırlama* (8th ed.) [Preparing research reports]. Ankara, Turkey: 3A Eğitim Danışmanlık Ltd.

b) Book Translated into Turkish

Mucchielli, A. (1991). *Zihniyetler* [Mindsets] (A. Kotil, Trans.). İstanbul, Turkey: İletişim Yayınları.

c) Edited Book

Ören, T., Üney, T., & Çölkesen, R. (Eds.). (2006). *Türkiye bilişim ansiklopedisi* [Turkish Encyclopedia of Informatics]. İstanbul, Turkey: Papatya Yayıncılık.

d) Turkish Book with Multiple Authors

Tonta, Y., Bitirim, Y., & Sever, H. (2002). *Türkçe arama motorlarında performans değerlendirme* [Performance evaluation in Turkish search engines]. Ankara, Turkey: Total Bilişim.

e) Book in English

Kamien R., & Kamien A. (2014). *Music: An appreciation*. New York, NY: McGraw-Hill Education.

f) Chapter in an Edited Book

Bassett, C. (2006). Cultural studies and new media. In G. Hall & C. Birchall (Eds.), *New cultural studies: Adventures in theory* (pp. 220–237). Edinburgh, UK: Edinburgh University Press.

g) Chapter in an Edited Book in Turkish

Erkmen, T. (2012). Örgüt kültürü: Fonksiyonları, öğeleri, işletme yönetimi ve liderlikteki önemi [Organization culture: Its functions, elements and importance in leadership and business management]. In M. Zencirkıran (Ed.), *Örgüt sosyolojisi* [Organization sociology] (pp. 233–263). Bursa, Turkey: Dora Basım Yayın.

h) Book with the same organization as author and publisher

American Psychological Association. (2009). *Publication manual of the American psychological association* (6th ed.). Washington, DC: Author.

Article

a) Turkish Article

Mutlu, B., & Savaşer, S. (2007). Çocuğu ameliyat sonrası yoğun bakımda olan ebeveynlerde stres nedenleri ve azaltma girişimleri [Source and intervention reduction of stress for parents whose children are in intensive care unit after surgery]. *Istanbul University Florence Nightingale Journal of Nursing*, 15(60), 179–182.

b) English Article

de Cillia, R., Reisigl, M., & Wodak, R. (1999). The discursive construction of national identity. *Discourse and Society*, 10(2), 149–173. <http://dx.doi.org/10.1177/0957926599010002002>

c) Journal Article with DOI and More Than Seven Authors

Lal, H., Cunningham, A. L., Godeaux, O., Chlibek, R., Diez-Domingo, J., Hwang, S.-J. ... Heineman, T. C. (2015). Efficacy of an adjuvanted herpes zoster subunit vaccine in older adults. *New England Journal of Medicine*, 372, 2087–2096. <http://dx.doi.org/10.1056/NEJMoa1501184>

d) Journal Article from Web, without DOI

Sidani, S. (2003). Enhancing the evaluation of nursing care effectiveness. *Canadian Journal of Nursing Research*, 35(3), 26–38. Retrieved from <http://cjnr.mcgill.ca>

e) Journal Article with DOI

Turner, S.J. (2010). Website statistics 2.0: Using Google Analytics to measure library website effectiveness. *Technical Services Quarterly*, 27, 261–278. <http://dx.doi.org/10.1080/07317131003765910>

f) Advance Online Publication

Smith, J. A. (2010). Citing advance online publication: A review. *Journal of Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/a45d7867>

g) Article in a Magazine

Henry, W. A., III. (1990, April 9). Making the grade in today's schools. *Time*, 135, 28–31.

Doctoral Dissertation, Master's Thesis, Presentation, Proceeding

a) Dissertation/Thesis from a Commercial Database

Van Brunt, D. (1997). *Networked consumer health information systems* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 9943436)

b) Dissertation/Thesis from an Institutional Database

Yaylali-Yıldız, B. (2014). *University campuses as places of potential publicness: Exploring the political, social and cultural practices in Ege University* (Doctoral dissertation). Retrieved from Retrieved from: <http://library.iyte.edu.tr/tr/hizli-erisim/iyte-tez-portali>

c) Dissertation/Thesis from Web

Tonta, Y. A. (1992). *An analysis of search failures in online library catalogs* (Doctoral dissertation, University of California, Berkeley). Retrieved from <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/phd/ickapak.html>

d) Dissertation/Thesis abstracted in Dissertations Abstracts International

Appelbaum, L. G. (2005). Three studies of human information processing: Texture amplification, motion representation, and figure-ground segregation. *Dissertation Abstracts International: Section B. Sciences and Engineering*, 65(10), 5428.

e) Symposium Contribution

Krinsky-McHale, S. J., Zigman, W. B., & Silverman, W. (2012, August). Are neuropsychiatric symptoms markers of prodromal Alzheimer's disease in adults with Down syndrome? In W. B. Zigman (Chair), *Predictors of mild cognitive impairment, dementia, and mortality in adults with Down syndrome*. Symposium conducted at the meeting of the American Psychological Association, Orlando, FL.

f) Conference Paper Abstract Retrieved Online

Liu, S. (2005, May). *Defending against business crises with the help of intelligent agent based early warning solutions*. Paper presented at the Seventh International Conference on Enterprise Information Systems, Miami, FL. Abstract retrieved from http://www.iceis.org/iceis2005/abstracts_2005.htm

g) Conference Paper - In Regularly Published Proceedings and Retrieved Online

Herculano-Houzel, S., Collins, C. E., Wong, P., Kaas, J. H., & Lent, R. (2008). The basic nonuniformity of the cerebral cortex. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 105, 12593–12598. <http://dx.doi.org/10.1073/pnas.0805417105>

h) Proceeding in Book Form

Parsons, O. A., Pryzwansky, W. B., Weinstein, D. J., & Wiens, A. N. (1995). Taxonomy for psychology. In J. N. Reich, H. Sands, & A. N. Wiens (Eds.), *Education and training beyond the doctoral degree: Proceedings of the American Psychological Association National Conference on Postdoctoral Education and Training in Psychology* (pp. 45–50). Washington, DC: American Psychological Association.

i) Paper Presentation

Nguyen, C. A. (2012, August). *Humor and deception in advertising: When laughter may not be the best medicine*. Paper presented at the meeting of the American Psychological Association, Orlando, FL.

Other Sources

a) Newspaper Article

Browne, R. (2010, March 21). This brainless patient is no dummy. *Sydney Morning Herald*, 45.

b) Newspaper Article with no Author

New drug appears to sharply cut risk of death from heart failure.(1993, July 15). *The Washington Post*, p. A12.

c) Web Page/Blog Post

Bordwell, D. (2013, June 18). David Koepp: Making the world movie-sized [Web log post]. Retrieved from <http://www.davidbordwell.net/blog/page/27/>

d) Online Encyclopedia/Dictionary

Ignition. (1989). In *Oxford English online dictionary* (2nd ed.). Retrieved from <http://dictionary.oed.com>

Marcoux, A. (2008). Business ethics. In E. N. Zalta (Ed.). *The Stanford encyclopedia of philosophy*. Retrieved from <http://plato.stanford.edu/entries/ethics-business/>

e) Podcast

Dunning, B. (Producer). (2011, January 12). *inFact: Conspiracy theories* [Video podcast]. Retrieved from <http://itunes.apple.com/>

f) Single Episode in a Television Series

Egan, D. (Writer), & Alexander, J. (Director). (2005). Failure to communicate. [Television series episode]. In D. Shore (Executive producer), *House*; New York, NY: Fox Broadcasting.

g) Music

Fuchs, G. (2004). Light the menorah. On *Eight nights of Hanukkah* [CD]. Brick, NJ: Kid Kosher.

SUBMISSION CHECKLIST

Ensure that the following items are present:

- ✓ Confirm that the category of the manuscript is specified.
- ✓ Confirm that “the paper is not under consideration for publication in another journal”.
- ✓ Confirm that disclosure of any commercial or financial involvement is provided.
- ✓ Confirm that last control for fluent English was done.
- ✓ Confirm that journal policies detailed in Information for Authors have been reviewed.
- ✓ Confirm that the references cited in the text and listed in the references section are in line with APA 6th.
- Copyright Agreement Form
- Permission of previous published material if used in the present manuscript
- Title page
 - ✓ The category of the manuscript
 - ✓ The title of the manuscript both in the language of the article and in English
 - ✓ All authors’ names and affiliations (institution, faculty/department, city, country), e-mail addresses
 - ✓ Corresponding author’s email address, full postal address, telephone and fax number
 - ✓ ORCIDs of all authors.
 - ✓ Grant support (if exists)
 - ✓ Conflict of interest (if exists)
 - ✓ Acknowledgement (if exists)
- Main Manuscript Document
 - ✓ Important: Please avoid mentioning the author (s) names in the manuscript
 - ✓ The title of the manuscript both in the language of the article and in English
 - ✓ Abstract (120-200 words)
 - ✓ Key words: 5 words
 - ✓ Extended abstract in English: 600-800 words (for non-english articles)
 - ✓ Body text sections
 - ✓ References
 - ✓ All tables, illustrations (figures) (including title, explanation, captions)

Istanbul University
İstanbul Üniversitesi

Journal name: The Journal of Information and Documentation Studies
Dergi Adı: Bilgi ve Belge Araştırmaları Dergisi

Copyright Agreement Form
Telif Hakkı Anlaşması Formu

Responsible/Corresponding Author Sorumlu Yazar	
Title of Manuscript Makalenin Başlığı	
Acceptance date Kabul Tarihi	
List of authors Yazarların Listesi	

Sıra No	Name - Surname Adı-Soyadı	E-mail E-Posta	Signature İmza	Date Tarih
1				
2				
3				
4				
5				

Manuscript Type (Research Article, Review, Short communication, etc.) Makalenin türü (Araştırma makalesi, Derleme, Kısa bildiri, v.b.)	

Responsible/Corresponding Author:
Sorumlu Yazar:

University/company/institution	Çalıştığı kurum
Address	Posta adresi
E-mail	E-posta
Phone; mobile phone	Telefon no; GSM no

The author(s) agrees that:
The manuscript submitted is his/her/their own original work, and has not been plagiarized from any prior work, all authors participated in the work in a substantive way, and are prepared to take public responsibility for the work, all authors have seen and approved the manuscript as submitted, the manuscript has not been published and is not being submitted or considered for publication elsewhere, the text, illustrations, and any other materials included in the manuscript do not infringe upon any existing copyright or other rights of anyone. İSTANBUL UNIVERSITY will publish the content under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license that gives permission to copy and redistribute the material in any medium or format other than commercial purposes as well as remix, transform and build upon the material by providing appropriate credit to the original work.
The Contributor(s) or, if applicable the Contributor's Employer, retain(s) all proprietary rights in addition to copyright, patent rights; to use, free of charge, all parts of this article for the author's future works in books, lectures, classroom teaching or oral presentations, the right to reproduce the article for their own purposes provided the copies are not offered for sale.
All materials related to manuscripts, accepted or rejected, including photographs, original figures etc., will be kept by İSTANBUL UNIVERSITY for one year following the editor's decision. These materials will then be destroyed.
I/We indemnify İSTANBUL UNIVERSITY and the Editors of the Journals, and hold them harmless from any loss, expense or damage occasioned by a claim or suit by a third party for copyright infringement, or any suit arising out of any breach of the foregoing warranties as a result of publication of my/our article. I/We also warrant that the article contains no libelous or unlawful statements, and does not contain material or instructions that might cause harm or injury.
This Copyright Agreement Form must be signed/ratified by all authors. Separate copies of the form (completed in full) may be submitted by authors located at different institutions; however, all signatures must be original and authenticated.

Yazar(lar) aşağıdaki hususları kabul eder
Sunulan makalenin yazar(lar)ın orijinal çalışması olduğunu ve intihal yapmadıklarını,
Tüm yazarların bu çalışmaya aslı olarak katılmış olduklarını ve bu çalışma için her türlü sorumluluğu aldıklarını,
Tüm yazarların sunulan makalenin son halini gördüklerini ve onayladıklarını,
Makalenin başka bir yerde basılmadığını veya basılmak için sunulmadığını,
Makalede bulunan metnin, şekillerin ve dokümanların diğer şahıslara ait olan Telif Haklarını ihlal etmediğini kabul ve taahhüt ederler.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'nin bu fikri eseri, Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı ile yayımlanmasına izin verirler.
Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı, eserin ticari kullanım dışında her boyut ve formatta paylaşılmasına, kopyalanmasına, çoğaltılmasına ve orijinal esere uygun şekilde atıfta bulunmak kaydıyla yeniden düzenleme, dönüştürme ve eserin üzerine inşa etme dâhil adapte edilmesine izin verir.
Yazar(lar)ın veya varsa yazar(lar)ın işverenin telif dâhil patent hakları, yazar(lar)ın gelecekte kitaplarında veya diğer çalışmalarında makalenin tümünü ücret ödemesiz kullanma hakkı makaleyi satmamak koşuluyla kendi amaçları için çoğaltma hakkı gibi fikri mülkiyet hakları saklıdır.
Yayımlanan veya yayıma kabul edilmeyen makalelerle ilgili dokümanlar (fotoğraf, orijinal şekil vb.) karar tarihinden başlamak üzere bir yıl süreyle İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'ne saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.
Ben/Biz, telif hakkı ihlali nedeniyle üçüncü şahıslara vuku bulacak hak talebi veya açılacak davalarda İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ve Dergi Editörlerinin hiçbir sorumluluğunun olmadığını, tüm sorumluluğun yazarlara ait olduğunu taahhüt ederim/ederiz.
Ayrıca Ben/Biz makalede hiçbir suç unsuru veya kanuna aykırı ifade bulunmadığını, araştırma yapılırken kanuna aykırı herhangi bir malzeme ve yöntem kullanılmadığını taahhüt ederim/ederiz.
Bu Telif Hakkı Anlaşması Formu tüm yazarlar tarafından imzalanmalıdır/onaylanmalıdır. Form farklı kurumlarda bulunan yazarlar tarafından ayrı kopyalar halinde doldurularak sunulabilir. Ancak, tüm imzaların orijinal veya kanıtlanabilir şekilde onaylı olması gerekir.

Responsible/Corresponding Author; Sorumlu Yazar;	Signature / İmza	Date / Tarih
		/...../.....